

Standaard:

Europese Cultuurvogels

Deel 3, Zaadeters.

INDEX

Voorwoord	4	Rouwkwikstaart.....	44
Merel	6	Grote gele kwikstaart.....	45
Fysieke standaard.....	6	Gele kwikstaart.....	45
Kleurstandaard.....	7	Balkan gele kwikstaart.....	45
Keurtechnische aanwijzingen.....	10	Engelse gele kwikstaart.....	46
Zanglijster	11	Noorse gele kwikstaart.....	46
Fysieke standaard.....	11	Italiaanse gele kwikstaart.....	46
Kleurstandaard.....	12	Iberische gele kwikstaart.....	47
Keurtechnische aanwijzingen.....	13	Russische gele kwikstaart.....	47
Grote lijster	14	Citroen kwikstaart.....	47
Fysieke standaard.....	14	MEZEN	
Kleurstandaard.....	15	Koolmees.....	48
Keurtechnische aanwijzingen.....	15	Zwarte mees.....	48
Koperwiek	16	Pimpelmees.....	49
Fysieke standaard.....	16	Azuurmees.....	49
Kleurstandaard.....	17	Kuifmees.....	49
Keurtechnische aanwijzingen.....	17	Glanskopmees.....	50
Kramsvogel	18	Matkopmees.....	50
Fysieke standaard.....	18	Staartmees.....	51
Kleurstandaard.....	19	Bruinkopmees.....	51
Keurtechnische aanwijzingen.....	19	Buidelmees.....	52
Beflijster	20	BAARDMANNETJE	
Fysieke standaard.....	20	Baardmannetje(Europees).....	53
Kleurstandaard.....	21	ROOD- BLAUWBORSTEN EN NACHTEGALEN	
Keurtechnische aanwijzingen.....	21	Roodborst.....	54
Spreeuw	22	Roodgesternde blauwborst.....	54
Fysieke standaard.....	22	Witgesternde blauwborst.....	55
Kleurstandaard.....	23	Noorse nachtegaal.....	55
Keurtechnische aanwijzingen.....	24	Nachtegaal.....	55
Ekster	25	Roodkeel nachtegaal.....	56
Fysieke standaard.....	25	ROODSTAARTEN	
Kleurstandaard.....	26	Zwarte roodstaart.....	57
Keurtechnische aanwijzingen.....	27	Gekraagde roodstaart.....	57
Vlaamse Gaai	28	VLIEGENVANGERS	
Fysieke standaard.....	28	Bonte vliegenvanger.....	58
Kleurstandaard.....	29	Kleine vliegenvanger.....	58
Keurtechnische aanwijzingen.....	29	Withals vliegenvanger.....	59
Bijeneter	30	Grauwe vliegenvanger.....	59
Fysieke standaard.....	30	KLAPEKSTERS EN KLAUWIERN	
Kleurstandaard.....	31	Klapekster.....	60
Keurtechnische aanwijzingen.....	31	Kleine klapekster.....	60
Hop	32	Grauwe klauwier.....	61
Fysieke standaard.....	32	Roodkop klauwier.....	61
Kleurstandaard.....	33	ZANGERS	
Keurtechnische aanwijzingen.....	33	Rietzanger.....	62
Pestvogel	34	Waterrietzanger.....	62
Fysieke standaard.....	34	Bosrietzanger.....	63
Kleurstandaard.....	35	Kleine karekiet.....	63
Keurtechnische aanwijzingen.....	35	Grote karekiet.....	63
Kauw	36	Cites rietzanger.....	64
Fysieke standaard.....	36	Sprinkhaan rietzanger.....	64
Kleurstandaard.....	37	Kleine sprinkhaan rietzanger.....	64
Keurtechnische aanwijzingen.....	37	Snor.....	65
Bonte Kraai	38	Krekelzanger.....	65
Fysieke standaard.....	38	Waaierstaart rietzanger (Graszanger).....	65
Kleurstandaard.....	39	Fitis.....	66
Keurtechnische aanwijzingen.....	39	Grauwe fitis.....	66
Zwarte Kraai	40	Tjiftjaf.....	67
Fysieke standaard.....	40	Fluiter.....	67
Kleurstandaard.....	41	Zwartkop.....	67
Keurtechnische aanwijzingen.....	41	Tuinfluiter.....	68
Roek	42	Spotvogel.....	68
Fysieke standaard.....	42	Orpheus spotvogel.....	68
Kleurstandaard.....	43	HEGGE- EN GRASMUSSEN	
Keurtechnische aanwijzingen.....	43	Heggemus.....	69
KWIKSTAARTEN		Alpen heggemus.....	69
Witte kwikstaart.....	44	Grasmus.....	70
		Braamsluiper.....	70
		Orpheus grasmus.....	71

Sperwer grasmus.....	71
Baardgrasmus.....	72
Gebilde grasmus.....	72

PIEPERS

Boompieper.....	73
Grote pieper.....	73
Graspieper.....	74
Duinpieper.....	74
Roodkeelpieper.....	75
Waterpieper.....	75
Oeverpieper.....	76

PAAPJE EN TAPUITEN

Tapuit.....	77
Bonte tapuit.....	77
Roodborst tapuit.....	78
Europees paapje.....	78

GOUDHAANTJES WINTERKONING

Goudhaantje.....	79
Vuurgoudhaantje.....	79
Winterkoning.....	80

BOOMKLEVER EN BOOMKRUIPER

Boomklever.....	80
Boomkruiper.....	81

LEEUWERIKKEN

Kuifleeuwerik.....	82
Veldleeuwerik.....	82
Boomleeuwerik.....	83
Strandleeuwerik.....	83
Kalender leeuwerik.....	84
Kleine kortteen leeuwerik.....	84

WIELEWAAL

Wielewaal.....	85
----------------	----

Voorwoord

Bij het verschijnen van de standaard Europese Cultuur Vogels in 1984

Tot voor kort zagen wij in Nederland maar sporadisch Europese wildzangvogels op de tentoonstellingen. Voor het verkrijgen van eigendomsbewijzen, tevens vervoersvergunning, kwamen in hoofdzaak alleen de liefhebbers in aanmerking, die laatstelijk in 1955 hun bij de Vogelwetgeving toegestane "kooivogels" hadden laten voorzien van een speciale daartoe bestemde vaste pootring.

Door natuurlijk verloop werd de 'groep 1955' steeds kleiner en daarmee in overeenstemming het aantal inzendingen op de tentoonstellingen. Een allesbehalve bevredigende toestand. Dit niet alleen voor de liefhebber/kweker, maar ook voor de tentoonstellingsbezoeker, die ook wel eens een Europese vogel van dichtbij wilde zien.

Door een wat soepeler beleidsvoering met betrekking tot het verstrekken van een vergunning door het toenmalige Ministerie van Cultuur, Recreatie en Maatschappelijk werk, thans Landbouw en Visserij, hebben we op de grotere tentoonstellingen al kunnen constateren, dat we niet meer over een sporadisch voorkomen behoeven te spreken. Te verwachten is, dat het aantal inzendingen jaarlijks zal toenemen.

De gunstige ontwikkeling in deze tak van sport in aanmerking nemende, is het te voorzien, dat de keurmeesters -ook op de afdelingstentoonstellingen- steeds meer Europese "kooivogels" ter beoordeling aangeboden krijgen. Op grond daarvan heeft de Technische Commissie gemeend voor de betreffende toegestane "kooivogels" standardeisen op te stellen, met de daarbij behorende keurtechnische gegevens. Ook voor wat betreft de keuring van hun bastaarden worden de benodigde richtlijnen gegeven. In de standaard worden tevens enkele andere wildzangsoorten opgenomen, die in Nederland niet, doch in de ons omringende landen wel toegelaten zijn. We beperken ons echter tot de aldaar meest voorkomenden. De opname daarvan is noodzakelijk omdat de Nederlandse C.O.M. keurmeesters ter gelegenheid van een Wereldtentoonstelling in het buitenland ook die vogels ter keuring aangeboden krijgen.

De Technische Commissie Tropische vogels.
Maart 1984.

Bij het verschijnen van de standaard Europese Cultuurvogels in 1996

Bij het goed functioneren van een standaard hoort een periodieke herziening. Niet alleen de vogelliefhebberij is voortdurend in beweging. Er komen nieuwe kleurslagen bij, dan wel blijkt in de praktijk, dat reeds beschreven kleurslagen niet geheel juist zijn omschreven of zich verder hebben ontwikkeld. Ook de wetgeving is aan verandering onderhevig.

Enkele jaren geleden werd de "K-ringen regeling" door het huidige Ministerie van Landbouw en Visserij opnieuw door een voor ons zeer acceptabele regeling vervangen. Iedere bonafide liefhebber, boven de 18 jaar, kan thans onder bepaalde voorwaarden voor de in zijn bezit zijnde eigen kweek "Cultuurvogels"

* Vink	* Putter	* Sijs	* Kneu
* Groenling	* Geelgors	* Merel	

- mits geringd met een van bondswege verstrekte, goed passende, gesloten voetring waarop is vermeld:
- het kweeknummer van de betrokken vogelhouder
- het jaartal en
- een volgnummer

een vervoersvergunning verkrijgen. De nieuwe vervoersvergunning dekt niet alleen het vervoer van de daarop vermelde vogels naar en van de tentoonstellingen, maar ook het vervoer van één of meerdere van de daarop vermelde vogels naar een nieuwe eigenaar. Een voor de "Europese Cultuurvogel", voorheen "wildzangvogel" genoemd, zeer positief uitgevallen wijziging dus.

Bij de indiening van de wijzigingsvoorstellen voor de "Vogelwet '36" is er bij de overheid op aangedrongen het woord "kooivogel" te vervangen door het woord "Cultuurvogel". Met Cultuurvogel wordt namelijk beter aangegeven dat het hier handelt om vogels die afwijken van hun soortgenoten uit de natuur.

Via een motie van D'66 is dat ook gebeurd en ook de N.B.v.V. is er al eerder toe overgegaan op advies van de Speciaalclub Europese Cultuurvogels in haar artikelen, aanduidingen en vraagprogramma het woord "kooivogel" te vervangen door "Cultuurvogel".

We spreken dan ook over de nieuwe standardeisen voor Europese Cultuurvogels.

In september 1994 ging een aantal wetswijzigingen met betrekking tot de Europese Cultuurvogels in. Zo werd het aantal vogels, dat men mocht houden, uitgebreid met de Goudvink, Barmsijs, Ringmus en Zanglijster. Ook de destijds voorwaardelijk onbeschermdde Spreeuw en de onvoorwaardelijk onbeschermdde Huismus werden gerekend tot de Europese Cultuurvogels. Tevens werd bepaald, dat alle Europese Cultuurvogels moeten zijn voorzien van een vaste voetring van een bepaalde maat, met daarop een letter, die de maat van de ring weergeeft. Daarnaast dient de ring een kweeknummer van de kweker, een volgnummer en het jaartal weer te geven.

Europese Cultuurvogels, die van een dergelijke ring zijn voorzien, mag men houden, vervoeren, tentoonstellen etc. Hieraan is verder geen vergunningseis verbonden.

Volledigheidshalve zijn tevens standaardbeschrijvingen gemaakt van veel soorten Europese Cultuurvogels, die in Nederland niet, maar in het buitenland wel als Cultuurvogel zijn toegestaan. Deze zijn in deze standaard opgenomen. De behandeling daarvan is noodzakelijk, omdat de Nederlandse C.O.M.-keurmeester ter gelegenheid van een wereldtentoonstelling in het buitenland ook deze vogels naar waarde moet kunnen beoordelen. Deze standaard wil echter meer zijn dan louter een beschrijving van vogelsoorten. Vandaar dat ook een overzicht wordt gegeven van de ondersoorten, van elke soort en de opgetreden mutaties, voor zover die bekend zijn. Verder is aandacht besteed aan de vogelterminologie, waardoor het eenvoudiger wordt geconstateerde afwijkingen tijdens de keuring bij de juiste naam te noemen.

Zoals elke standaard zal ook deze van tijd tot tijd herzien en/of aangevuld moeten worden, wat geen bezwaar mag zijn, aangezien de uitgave geschiedt in een losbladig systeem.

Deze geheel herziene standaard voor de Europese cultuurvogels is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Technische Commissie van de Speciaalclub Europese Cultuurvogels, die op haar beurt samenwerkt met de Werkgroepen Europese Vogels (W.E.V.) in België.

Voor deze inbreng willen wij genoemde T.C. langs deze weg hartelijk dank zeggen.

Tenslotte spreekt de T.C. de hoop uit, dat deze (herziene) standaard stimulerend mag werken op de ontwikkelingen in de kweek van de Europese Cultuurvogels.

Bergen op Zoom,
Januari 1996.

De Technische Commissie
Tropische vogels en Parkieten.

Bij het verschijnen van de standaard Europese Cultuurvogels in 2006

Amper 10 jaar na het verschijnen van de volledig herziene versie "Europese Cultuurvogels" is het goed om opnieuw een volledig aangepaste versie te publiceren. De wetgeving rond het houden van Europese Cultuurvogels is op 1 april 2002 met de inwerkingtreding van de nieuwe Flora en Fauna wet verder versoepeld. Alle in Europa voorkomende vogels mogen gehouden, gekweekt, verhandeld en geshowd worden, mits voorzien van een voor de soort bestemde passende gesloten voeding uitgegeven door ondermeer de N.B.v.V. Deze versoepeling van de wetgeving is voor de houders van Europese Cultuurvogels een geweldige stimulans geweest. Tal van soorten die tot nu toe niet of nauwelijks gehouden en gekweekt werden, worden de laatste jaren door kwekers geshowd. Door de veelvuldige kweek heeft ook een verdere uitbreiding van mutaties en de daarmee verbonden kleurkweek plaatsgevonden. In 2006 verschijnt dan ook een nieuwe standaard Europese Cultuurvogels, in drie delen.

Het steeds verder uitbreiden van de standardeisen heeft de KMV-TP (Keurmeester Vereniging Tropische vogels en Parkietachtige) doen besluiten de standardeisen een andere lay-out te geven. In afwijking tot eerder uitgebrachte standardeisen zullen kleurslagen niet langer afzonderlijk worden beschreven maar worden vanaf heden opgenomen in een overzichtelijke matrixvorm.

Ook wordt niet langer in iedere standardeis uitgebreid ingegaan op de erfelijkheid gedragingen en uiterlijke gevolgen van mutaties. Voor deze aspecten wordt verwezen naar een speciaal opgestelde Mutatiestandaard die voor alle soorten gaat gelden.

Ook nu weer is deze geheel herziene standaard voor de Europese cultuurvogels is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met de Technische Commissie van de Speciaalclub Europese Cultuurvogels, die onder de bezielende drive van keurmeester Piet de Dreu de inhoudelijke informatie heeft verstrekt voor deze nieuwe versie. Voor deze inbreng willen wij genoemde T.C. langs deze weg hartelijk dank zeggen.

Tenslotte spreekt de KMV de hoop uit, dat deze (herziene) standaard stimulerend mag blijven werken op de ontwikkelingen in de kweek van de Europese Cultuurvogels.

In dit tweede deel treft u de standeisen aan van de Sijs, Barmsijs, Putter, Groenling en Goudvink.

Juli 2006.

De Keurmeester Vereniging
Tropische vogels en Parkieten.

Merel, (*Turdus merula*)

Algemene Informatie

De Merel hoort tot het geslacht **Turdidae**, de grote familie der lijsterachtigen. Van de 16 ondersoorten die de Merel telt, wordt alleen de nominaatvorm (***Turdus merula merula***) in onze omgeving aangetroffen. De Merel is in Nederland een algemene broedvogel. De hier broedende Merels zijn grotendeels standvogels. Een klein deel trekt in de herfst naar het zuiden. Ook in de wintermaanden komen verplaatsingen, onder invloed van de koude voor. De uit het noorden wegtrekkende Merels zijn hier wintergast en overwinteraars.

Ondersoorten

De ondersoorten zijn:

T.m.merula:	West-Europa.	T.m.azorensis:	Azoren.
T.m.cabrerae:	Madera en West-Canarische eilanden.	T.m.maruetanicus:	Marokko tot Tunesië.
T.m.aterrimus:	Zuidoost Europa en Kaukasus.	T.m.sowerbyi:	Szechwan.
T.m.insularum:	Kreta, Rhodos en Mytilene eilanden.	T.m.mandarinus:	Sweichow.
T.m.syriacus:	Zuid-Turkije, Midden-Oosten en Iran.	T.m.nigropileus:	Zuid-Centraal India.
T.m.intermedius:	Centraal Azië. Afghanistan en Zuid-Irak.	T.m.spenceri:	Oost India.
T.m.maximus:	Pakistan, India, Zuid-Oost en Tibet.	T.m.simillimus:	Zuid-Oost India.
T.m.bourhilloni:	Zuid India.	T.m.kinnisii:	Sri-Lanka.

Erfelijkheid en veerstructuur

In de gehele bevedering van de Merel treffen wij eumelanine en phaeomelanine aan. Bij de man heeft het eumelanine de overhand, terwijl dat bij de pop het phaeomelanine is. In de bevedering van de Merel bevindt zich geen carotenoïde, dit wordt wel aangetroffen in de snavel en oogringen.

Fysieke standaard

Formaat:

De ideale Merel moet een forse indruk geven en moet 25 cm lang zijn, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Merel is een robuuste vogel, vol van type. Van opzij gezien moet de borst-buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een nagenoeg rechte lijn vormen. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel.

Houding:

Een goed getrainde Merel dient rustig op stok te zitten. De stand van het lichaam ten opzichte van het horizontaal is ongeveer 45° en iets gedrukt. Het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp te worden gedragen, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit. De kop wordt iets opgericht gedragen.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

4,5 mm.

Snavel:

Smalle, 3 cm lange snavel. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten te worden gedragen. Rond de snavel de zogenaamde snorharen.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Merel man zijn: (Deze tekening is beperkt, de Merel man wordt gekeurd in schaal 2 van het gele keurbriefje)

- Vleugelpennen: De vleugelpennen tonen een smalle omzoming.
- Vleugeldekeren: De vleugeldekeren tonen een smalle omzoming.
- Staartpennen: De buitenvlag van de staartpennen laten een omzoming zien.
- Oogring: een gesloten ring rond het oog.

Naast deze tekening toont de Merel pop ook nog de volgende tekeningonderdelen. Waardoor de pop in schaal 1 van het gele keurbriefje wordt gekeurd.

- Kin: Op de kin bevindt zich een onderbroken lengtebestreping.
- Keel en borst: Op de keel en borst een onderbroken lengtebestreping, wat het aanzien heeft van schubben.

Kleurstandaard: Merel man

Kleurslag	Wildkleur	Bruin	Agaat	Pastel	Satinet	Albino	Kleurkop Siamees	Witte Zwartoog	Gepareld
Kleur:									
Kop en masker	Diep glanzend zwart	Diep warmbruin	Diep glanzend zwart	Grijs, kin lichtgrijs	Warmcrème	Helder wit	Donkerbruin	Helder wit	Donkergrijs
Nek, mantel, rugdek stuit, keel, borst, buik, en aarsstreek	Diep glanzend zwart	Diep warmbruin	Diep glanzend zwart	Lichtgrijs	Warmcrème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Zilvergrijs, met streep-tekening en lichtgrijze vlekjes
Vleugelpennen	Zwart	Bruin	Donkergrijs	Lichtgrijs	Crème, de schachten zijn lichter	Helder wit	Crème	Helder wit	Grijsbruin, met lichte en donkere streep-tekening
Vleugeldekveren	Zwart	Bruin	Donkergrijs	Lichtgrijs	Warmcrème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Lichtgrijs, met lichte en donkere streepjes
Staartpennen	Zwart	Bruin	Donkergrijs	Lichtgrijs	Crème	Helder wit	Crème	Helder wit	Lichtgrijs, met lichte en donkere streepjes
Bovenstaart dekveren	Zwart	Warmbruin	Donkergrijs	Lichtgrijs	Warmcrème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Grijs, met lichte en donkere streepjes
Onderstaart dekveren	Zwart	Warmbruin	Zwart	Lichtgrijs	Warmcrème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Grijs
Poten	Zwart	Bruin	Zwart	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Bruin
Nagels	Zwart	Bruin	Zwart	Hoornkleurig	Hoornkleurig	Hoornkleurig	Donkerbruin	Hoornkleurig	Bruin
Snavel	Oranje	Oranje	Oranje	Oranje	Oranje	Oranje	Oranje	Oranje	Geeloranje
Ogen	Donkerbruin Pupil zwart	Donkerbruin Pupil zwartbruin	Donkerbruin Pupil zwart	Donkerbruin Pupil zwart	Helderrood Pupil pruimrood	Helderrood Pupil rood	Bruin. Pupil zwart tot zeer donkerrood	Bruin Pupil zwart	Donkerbruin Pupil zwart
Tekeningkleur:									
Omzoming alle vleugelpennen	Grijze buitenvlag	Crème	Lichtgrijze buitenvlag	Kleurloos	Lichtcrème	N.v.t	Crème	N.v.t	Grijs
Smalle omzoming Vleugeldekveren	Grijs	Licht crème	Lichtgrijs	Kleurloos	Lichtcrème	N.v.t	Crème	N.v.t	Grijs
Omzoming Buitenvlaggen staartpennen	Grijs.	Crème	Lichtgrijs	Grijs	Lichtcrème, de schachten zijn een tint lichter	N.v.t	Crème	N.v.t	Grijs
Oogring	Geel	Geel	Geel	Geel	Geel	Geel	Geel	Geel	

Kleurstandaard: Merel pop

Kleurslag	Wildkleur	Bruin	Agaat	Pastel	Satinet	Albino	Kleurkop siamees	Witte zwartoog	Gepareld
Kleur:									
Kop en masker	Donkerbruin	Lichtbruin	Leigrijs	Grijsbruin	Warmcrème	Helder wit	Lichtbruin	Helder wit	Donkergrijs
Kin	Crème	Crème	Vuilwit	Lichtgrijs, op lichtcrème ondergrond	Iets licht warmcrème	Helder wit	Lichtbruin	Helder wit	Zilvergrijs
Nek	Mat donkerbruin	Lichtbruin	Leigrijs	Grijsbruin	Warmcrème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Zilvergrijs, met streeptekening
Mantel / rugdek	Donkerbruin	Lichtbruin	Leigrijs	Grijsbruin	Warmcrème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Zilvergrijs, met streeptekening
Borst, buik, flanken, dijen en aarsstreek	Donkerbruin, iets lichter dan het rugdek	Warmbruin bewaast <i>Buik, flanken en dijen:</i> Crémekleurig <i>Aarsstreek:</i> Diepbruin	Vuilwit	Lichtgrijs, op crème ondergrond <i>Aarsstreek:</i> Opgebleekt bruin, met grijze waas	Warmcrème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Zilvergrijs
Stuit	Mat donkerbruin	Bruin	Leigrijs	Grijsbruin	Warmcrème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Zilvergrijs
Vleugelpennen	Mat donkerbruin	Bruin	Donkergrijs	Grijsbruin	Warmcrème	Helder wit	Crème	Helder wit	Grijsbruin, met lichte en donkere streeptekening
Vleugeldekveren	Matbruin	Warm diepbruin	Donkergrijs	Grijsbruin	Warmcrème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Lichtgrijs, met lichte en donkere streepjes
Staartpennen	Bruin	Bruin	Donkergrijs	Grijsbruin	Warmcrème	Helder wit	Crème	Helder wit	Lichtgrijs, met lichte en donkere streepjes
Bovenstaart dekveren	Mat donkerbruin	Bruin	Donkergrijs	Grijsbruin	Crème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Grijs, met lichte en donkere streepjes
Onderstaart dekveren	Mat donkerbruin	Bruin	Grijs	Grijsbruin	Crème	Helder wit	Warmcrème	Helder wit	Grijs
Poten	Donkerbruin	Donker vleeskleurig	Zwart	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Bruin
Nagels	Zwartbruin	Donker hoornkleurig	Zwart	Hoornkleurig	Hoornkleurig	Hoornkleurig	Donkerbruin	Hoornkleurig	Bruin

Snavel	Aan de basis geel, overgaand in bruin	Aan de basis geel, overgaand in bruin	Aan de basis gebroken wit, overgaand in grijs	Aan de basis geel, overgaand in lichtbruin	Aan de basis geel, overgaand in hoornkleurig	Okergeel	Aan de basis geel of oranje, overgaand in bruin	Okergeel	Aan de basis geel of oranje, overgaand in bruin
Ogen	Donkerbruin Pupil zwart	Donkerbruin Pupil zwartbruin	Donkerbruin Pupil zwart	Donkerbruin Pupil zwart	Helderrood Pupil pruimrood	Helderrood Pupil rood	Bruin Pupil zwart of zeer donkerrood	Bruin Pupil zwart	Donkerbruin Pupil zwart
Tekeningkleur:									
Lengtebestreping kin	Donkerbruin, op een crème ondergrond	Lichtbruin, op een cremekleurige ondergrond	Donkergrijs, op een vuilwitte ondergrond	Bruingrijs, op een licht cremekleurig ondergrond met lichtgrijze waas	Beige, op lichtcrème ondergrond	N.v.t.	Warmcrème	N.v.t.	Grijs
oogstreep	Licht kastanjebruin	Crèmekleurig	Vuilwit	Lichtgrijs	Crème	N.v.t	Crème	N.v.t	Crème
Keel- en borstbevedering omzoomt, wat een geschubd aanzien geeft	Kastanjebruin	Roodbruin	Donkergrijs	Opgebleekt bruingrijs	Warmcrème	N.v.t	Crème	N.v.t	Grijs
Omzoming vleugelpennen	Grijs	Crème	N.v.t	Kleurloos	Lichtcrème	N.v.t	Crème	N.v.t	Grijs
Omzoming vleugeldekveren	Grijs	Crème	N.v.t	Kleurloos	Lichtcrème	N.v.t.	Crème	N.v.t.	Grijs
Omzoming Staartpennen	Grijs	Crème	N.v.t	Lichtgrijs	Lichtcrème	N.v.t.	Crème	N.v.t.	Grijs
Omzoming buitenvlaggen staartpennen	Grijs	Crème	N.v.t	Lichtgrijs	Lichtcrème	N.v.t	Crème	N.v.t	Grijs
Oogring	Vaag geel	Vaag geel	Vaag geel	Vaag geel	Vaag geel	Geel	Geel	Geel	Geel

Keurtechnische aanwijzingen: merel man en pop

Wildkleur	Jonge Merels, die nog het jeugdkleed bezitten, zijn lichter van kleur en duidelijker gevlekt dan de volwassen pop. Jonge Merel mannen bezitten het eerste jaar nog niet de diep zwarte lichaamskleur, vooral in de vleugelpennen zien we nog een bruine waas. De diepste gekleurde Merel mannen genieten de voorkeur. De schubtekening bij de poppen, op keel en borst, moet duidelijk aanwezig zijn. Vage of zwakke tekening dient gestraft te worden bij tekening. De snavelkleur kan zowel bij de poppen als bij de mannen variëren. In de broedtijd is de snavel en oogring dieper van kleur dan in de rusttijd. Hier dienen we tijdens de kleuring rekening mee te houden. De snavel moet eenkleurig zijn. De oogring moet zowel bij de man als bij de pop compleet zijn, deze mag niet onderbroken zijn. De pootkleur moet zo donker mogelijk zijn, bleke poten straffen bij kleur. Ook moet de merel vol van model zijn vaak zien we, vooral bij slecht afgerichte vogels, dat we tussen de vleugelbochten kunnen kijken. Deze vogels zijn dan duidelijk te smal. Wanneer een Merel in goede conditie is toont hij de zogenaamde snorharen. Door het verstrekken van korrelvoeding zien we, vooral bij de poppen, kleurverlies op de keelstreek. Dit wordt erg licht en is dan ook een kleurfout die bestraft moet worden.
Bruin	Bij de man dient men te letten op een diepe kleur en kleuregaliteit. Bij de pop dient men erop te letten dat de borsttekening scherp en duidelijk aanwezig is. Ondanks dat de vleugeldekveertjes iets warmer van tint zijn dan de vleugelpennen en de mantel, mag dit zeker geen groot contrast geven, maar moet zo egaal mogelijk zijn. De oogring moet zowel bij de man als bij de pop compleet gesloten zijn. De poten mogen iets donkerder zijn als ze maar egaal van kleur zijn. Verder gelijk aan de wildkleur.
Agaat	De agaat Merel moet een egaal gekleurde grijze vogel zijn zonder bruine aanslag in de bevedering. Bij de pop moet de tekening zichtbaar blijven. Verder gelijk aan de wildkleur
Pastel	Een ideale pastel Merel is een vogel welke, ten aanzien van de wildkleur, op alle plaatsen voor 70% is opgebleekt. Deze zienswijze wijkt af van de geldende norm welke stelt dat de pastel voor 50% moet zijn opgebleekt. Een merel die voor meer dan 50% is opgebleekt heeft echter de voorkeur gekregen omdat dit een opvallende verschijning genoemd mag worden. Er moet op gelet worden dat alle veervelden zo gelijkmatig mogelijk van kleur zijn. Egaliteit is dan ook een eerste vereiste voor een pastel, maar toch zal er voorlopig rekening mee gehouden moeten worden dat er kleurverschillen kunnen zijn. De kop is door de korte bevedering meestal donkerder dan de vleugelpennen. Ook zien men regelmatig dat de uiteinden van de staartpennen donkerder zijn. Voorlopig dient men ten aanzien van de kleuregaliteit enige soepelheid te betrachten. Duidelijk afstekende veervelden dienen bestraft te worden. De pop van de pastel onderscheidt zich van de bruine pop door de duidelijk aanwezige grijze waas. Ook is de mantel en het rugdek vaak vlekkelig van kleur. De tekening moet, ook bij een pastel, duidelijk waarneembaar zijn, maar ook hier zou bij de beoordeling enige soepelheid betracht kunnen worden. De oogring moet compleet aanwezig zijn. Verder gelijk aan de wildkleur.
Satinet	Bij de satinet Merel zien we praktisch geen verschil in uiterlijk tussen man en pop. De pop heeft een vagere oogring en is door dat ze op de borst nog iets schubtekening toont, daar vaak iets donkerder en vlekkelig. Een veel voorkomende fout is dat de lichaamskleur flets of zwak is. De diepst en egaalst gekleurde satinet Merel verdient de voorkeur. De wangen en de vleugelpennen zijn vaak wat lichter, dit moet soepel beoordeeld worden. De oogring moet compleet zijn. Verder gelijk aan de wildkleur.
Albino	Een albino Merel moet smetteloos wit zijn, zonder enige aanslag of onreinheid. Vaak ziet men albino's met een crème waas, doordat deze uit de selectiekweek van de satinet komen. Het ligt voor de hand dat deze vogels voor kleur bestraft moeten worden. De oogring moet compleet en gesloten zijn. De vogels moeten voldoende dik bevederd zijn op de wangen en vleugelbochten. Verder gelijk aan de wildkleur.
Kleurkop siamees	De donkerbruine kopkleur kan van Merel tot Merel verschillen de diepte van de kopkleur is afhankelijk van de periode waarin de vogel geruid heeft. Hoe kouder het weer tijdens de rui hoe dieper de kopkleur. De diepst gekleurde kopkleur verdient de voorkeur. Het rugdek kleur moet egaal zijn en de tekening bij de pop moet zichtbaar zijn. Verder gelijk aan de wildkleur.
Witte zwartoog	De witte zwartoog Merel lijkt op de albino Merel alleen de oogkleur is zwart en niet rood.
Gepareld	De beschrijving van de gepareld Merel is vooral opgenomen om de vogel te kunnen herkennen, er zijn nog niet veel vogels voorhanden om een goede beschrijving te maken.
Grizzle	Alle grizzle Merels hebben wit aan de kop, variërend van een geheel witte kop tot een witte wenkbrauwstreep. Ook hebben alle vogels een aantal witte slagpennen in iedere vleugel. De variatiebreedte is nog zo groot bij deze vogels dat een goede beschrijving maken niet mogelijk is.

Zanglijster, (*Turdus philomelos*)

Algemene Informatie

De Zanglijster behoort tot het grote geslacht **Turdinae**, de familie der lijsterachtige. Van de 3 ondersoorten, die de Zanglijster kent, komt de nominaatvorm (**Turdus p. philomelos**) in praktisch geheel Europa en een groot deel van het aangrenzende Azië voor. De ondersoort **clarkey** komt voor in West-Europa en in Groot Brittanië, terwijl de ondersoort **hebridensis** op de Buiten-hebiden en Skye voorkomt. In zijn verspreidingsgebied mijdt de Zanglijster zowel de droge en erg warme gebieden, als zeer koude en besneeuwde gebieden. Zijn voorkeur gaat uit naar gebieden met bomen en struiken, met een behoorlijke laag humus, waarin hij zijn voedsel zoekt. De Zanglijster komt dan ook voor zowel in natuurgebieden, als ook in parken en tuinen in steden. Op geschikte plaatsen is de Zanglijster een standvogel, maar in die gebieden, waar strenge winters kunnen zijn trekt de zanglijster in de winter naar meer gunstig gelegen gebieden om te overwinteren.

Ondersoorten

De nominaatvorm en de drie ondersoorten zijn:

T. p. philomelos:	Europa en aangrenzend Azië. Is meer bruingrijs van kleur.
T. p. clarkey:	West-Europa en Groot Brittanië. Is meer roestbruin van kleur.
T. p. hebridensis:	Buiten-Hebiden en Skye. Is donkerder en meer aardekleurig.
T. p. nataliae:	Centraal Azië en Iran.

Erfelijkheid en veerstructuur

Hoewel de bevedering van de Zanglijster nog niet is onderzocht mogen wij aannemen dat de Zanglijster in het bezit is van eumelanine en phaeomelanine, waarbij het phaeomelanine duidelijk de overhand heeft. Niets wijst er op dat zich ook carotenoïde in de bevedering van de Zanglijster zal bevinden.

Fysieke standaard

Formaat:

De ideale Zanglijster moet een forse indruk geven en moet 23 cm lang zijn, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Zanglijster is een robuuste vogel, vol van type. Van opzij gezien moet de borst-buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een nagenoeg rechte lijn vormen. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel.

Houding:

Een goed getrainde Zanglijster dient rustig op stok te zitten. De stand van het lichaam ten opzichte van het horizontaal is ongeveer 45° en iets gedrukt. Het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp te worden gedragen, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit. De kop wordt iets opgericht gedragen.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

4,0 mm.

Snavel:

Smalle, 3 cm lange snavel. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten te worden gedragen. Rond de snavel de snorharen.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Zanglijster zijn:

- Oogring: Rond het oog bevindt zich een gesloten ring.
- Wenkbrauwstreep: Vanaf de snavel loopt boven langs het oog een wenkbrauwstreep.
- Teugelstreep: De teugelstreep loopt vanaf de snavelinplant tot het oog.
- Wangen: Op de wang bevindt zich een fijne streep-tekening, die vanaf het oog in een gebogen lijn loopt langs de onderkant van de wangen tot aan de keel.
- Baardstrepen: Op de keel bevinden zich baardstrepen die beginnen bij de snavelinplant.
- Onderlichaamtekening: Op het onderlichaam bevinden zich een pijlvormige tekening die op de borst fijn is en grover uitloopt.
- Flanken: Op de flanken wordt een druppeltekening aangetroffen.
- Middelste en grote vleugeldekveren: De toppen van de vleugeldekveren wijken af in kleur hierdoor ontstaan er twee banden op de vleugels die, indien volledig aanwezig, een tweetal fraaie regelmatige gebogen halve manen vormen over de vleugels.
- Vleugelpennen: De buitenvlag van de vleugelpennen toont een omzoming.

Kleurstandaard: Zanglijster man en pop

Kleurslag	Wildkleur	Bruin	Satinet	Albino
Kleur:				
Schedel en achterhoofd	Warmbruin, iets roodbruin bewaast	Beigebruin, achter schedel meer roodbruin	Wit, met een beige waas	Helder wit
Wangen	Iets lichter bruin	Iets lichter dan de schedel	Wit, met een beige waas	Helder wit
Nek	Warmbruin	Beigebruin	Wit, met beige waas	Helder wit
Buik en aarsstreek.	Gebroken wit	Crèmewit	Wit, met een lichtbeige waas	Helder wit
Keel en borst	Roomkleurig	Licht beige bruin	Wit, met een lichtbeige waas	Helder wit
Flanken	Roomkleurig met bruine waas	Beigebruin	Wit, beige	Helder wit
Rugdek / mantel	Warmbruin	Warmbruin	Wit, met beige waas	Helder wit
Stuit	Bruin	Lichtbruin	Wit, met beige waas	Helder wit
Vleugelpennen	Donkerbruin	Warmbruin	Wit, met beige waas	Helder wit
Vleugeldekveren	Warmbruin	Bruin	Wit, met beige waas	Helder wit
Onderzijde vleugels	Beigebruin	Beigebruin	Wit /crème	Helder wit
Staartpennen	Donkerbruin	Warmbruin	Wit, met beige waas	Helder wit
Bovenstaartdekveren	Warmbruin	Bruin	Wit, met beige waas	Helder wit
Onderstaartdekveren	Crèmewit	Crème	Wit	Helder wit
Poten	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Vleeskleurig
Nagels	Donkerbruin	Bruin	Hoornkleurig	Hoornkleurig
Snavel	Zwartbruin, ondersnavel geelachtig met bruine punt	Lichtbruin, ondersnavel geelachtig met bruine punt	Geelachtig, met bruine punt	Geelachtig
Ogen	Donkerbruin	Bruin	Rood	Helderrood
Pupil	Pupil, zwart	Pupil, donkerbruin	Pupil, bruin	Pupil, iets donkerder rood
Tekeningkleur:				
Oogring	Wit crèmeachtig	Lichtcrème	N.v.t	N.v.t
Wenkbrauwstreep	Crèmebeige	Beigebruin	N.v.t.	N.v.t.
Teugelstreep	Zwartbruin, met crème stipjes	Bruin met licht crème stipjes	N.v.t	N.v.t
Wangen een fijne streeptekening	Zwartbruin	Warm bruin	N.v.t	N.v.t
Baardstrepen keel	Zwartbruin	Beigebruin	N.v.t.	N.v.t
Lichaam, vanaf de kop om de keel tot de onderbuik een druppeltekening	Donkerbruin	Bruin	Zwak beigebruin	N.v.t
Flanken druppeltekening	Donkerbruin	Bruin iets minder sprekend	Zwak beigebruin	N.v.t
Toppen middelste- en grote vleugeldekveren	Donkerbruin, dit geeft twee dwarsbanden op de vleugels	Diepbruin, dit geeft twee dwarsbanden op de vleugels	N.v.t	N.v.t
Vleugelpennen, omzoming op de buitenvlag	Geelbruin	Crèmebruin	N.v.t	N.v.t

Keurtechnische aanwijzingen: zanglijster man en pop

Wildkleur	Een goede conditie en een strakke bevedering is een eerste vereiste. De borst moet vol zijn, smalle Zanglijsters moeten bij model worden gestraft. De Zanglijster dient ook rustig op stok te zitten. Onrustige vogels worden bestraft bij houding. De kop-, rugdek-, vleugel- en staartkleur dient zo diep en egaal mogelijk warmbruin te zijn. De borst- en flankkleur zo licht mogelijk. Verder dient er op gelet te worden dat de druppeltekening zo regelmatig mogelijk is verdeeld. De oogringen en de vleugeltekening mogen niet onderbroken zijn. De wangtekening (hoefijzervorm) moet scherp afgetekend zijn. In de keelvlak mag geen stipvorming zichtbaar zijn. De flank tekening is minder sprekend door de ondergrondkleur. Doordat de toppen van de middelste- en grote vleugeldekkveren donkerbruin zijn ontstaat de vleugeltekening als twee dwarsstrepen.
Bruin	De bruine Zanglijster dient egaal warmbruin te zijn op de rug- en vleugeldekk met een crèmebeige waas. De tekening dient duidelijk aanwezig te zijn. Verder gelijk aan de wildkleur.
Satinet	Bij de satinet Zanglijster dient de tekening nog zichtbaar en aanwezig te zijn.
Albino	De albino Zanglijster dient een smetteloos witte vogel te zijn zonder enige zichtbare aanslag. Wangen en vleugelbochten dienen voldoende dik bevederd te zijn.

Grote lijster, (*Turdus viscivorus*)

Algemene Informatie

De Grote Lijster lijkt op de Zanglijster maar doet zijn naam eer aan en is duidelijk groter dan de andere Lijsters. Komt voor in geheel Europa, uitgezonderd het hoge Noorden. Vrij algemeen in bossen en parken. 's winters regelmatig in het open veld in kleine groepjes, vaak met andere lijsters. De Grote Lijster is schuw en waakzaam.

Ondersoorten

De Grote Lijster behoort tot de familie der Lijsterachtige. De soorten van het geslacht **Turdus** in Europa zijn;

T.obscurus:	Vale Lijster	19 cm.	Siberië, zeldzame Aziatische herfstgast.
T.eunomus:	Bruine Lijster	24 cm.	Azië, zeldzame Aziatische herfstgast.
T.naumanni:	Naumann's Lijster	24 cm.	Azië, zeldzame Aziatische herfstgast.
T.sibiricus:	Siberische Lijster	23 cm.	Azië, herfstgast.
T.dauma:	Goudlijster	27 cm.	Azië, herfstgast.
T.migratotius:	Roodborst Lijster	25 cm.	Noord-Amerika, dwaalgast.
T.torquatus:	Beflijster.	24 cm.	Zuid en midden Europa.
T.Merula:	Merel.	25 cm.	West-Europa.
T.ruficollis:	Zwartkeel Lijster.	23 cm.	Oost-Rusland en Azië.
T.iliiacus:	Koperwiek.	21 cm.	Noord-Europa en Azië.
T.philometos:	Zanglijster.	22 cm.	Engeland en West-Europa.
T.viscovorus:	Grote Lijster.	27 cm.	Noord- en Midden-Europa.
T.pilaris:	Kramsvogel.	25 cm.	Noord- en Oost-Europa.

Erfelijkheid en veerstructuur

Hoewel de bevedering van de Grote lijster nog niet is onderzocht mogen we aannemen dat de Grote lijster in het bezit is van eumelanine en phaeomelanine. Van de Grote lijster zijn 3 mutaties bekend te weten de bruine-, de ino- en de opaal mutatie. Hier wordt echter zo weinig mee gekweekt dat deze nog niet in de standaard zijn opgenomen.

Fysieke standaard

Formaat:

Het formaat van de Grote Lijster is ± 28 cm., gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Grote Lijster is een forse, volslanke vogel. Van opzij gezien moet de borst-/buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een nagenoeg rechte lijn vormen. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel.

Houding:

Een Grote Lijster dient rustig op stok te zitten. De stand van het lichaam ten opzichte van het horizontaal is ongeveer 45°, een meer opgerichte houding. Het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit. De kop wordt iets opgericht gedragen.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

5,0 mm.

Snavel:

Smalle, ± 3 cm. lange snavel. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Het onbeschadigde verenkleed dient strak en aaneengesloten gedragen te worden.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Grote lijster zijn:

- Teugel loopt vanaf de snavel inplant tot het oog.
- Wangen fijne streptekening.
- Wangen. vanaf het oog loopt een gebogen lijn langs de onder kant van de wangen tot aan de keel.
- Borst, buik, onderbuik en flanken en druppelvormige tekening op de boven borst is deze fijner.
- Slagpennen een witte omzoming.
- Grote vleugeldekveren hebben crème toppen dit geeft een crème dwarstekening op de vleugel.
- Kleine vleugeldekveren hebben crème toppen dit geeft een crème dwarstekening op de vleugel.
- Staart de buitenste pennen hebben een witte zoom.
- Onderstaartdekveren hebben een V-vormige tekening.

Kleurstandaard: Grote lijster man en pop

	Wildvorm man en pop
Kleur:	
Kop	Schedel en nek grijsbruin. Wangen grijsbruin met witte omzoming. Keel gebroken wit tot roomkleurig.
Lichaam	Nek, rug en mantel bruin tot bruingrijs, licht omzoomt. Stuit bruingrijs lichter dan de rug, borst vanaf keel tot en met de aarsstreek roomkleurig, inclusief de flanken.
Vleugels	Slagpennen donkerbruin, langs de buitenvlag met een smalle grijsachtige zoom. Vleugeldekveren donkerbruin. Onderzijde vleugels grijswit.
Staart	Staart bruingrijs, de buitenste pen is iets korter. Bovenstaartdekveren bruin tot bruingrijs. Onderstaartdekveren donker roomkleurig, donkerder wordend.
Snavel	Geelbruin, nagels donker hoornkleurig.
Poten	Donker hoornkleurig, worteldeel ondersnavel geel.
Ogen	Oogring bruin, pupil zwart. Met om het oog een witgrijze ring.
Tekeningkleur:	
Kop en nek	De teugels grijswit. Wangen fijn bruin bestreept. Om de wangen een grijswitte rand tot net even onder het oog.
Lichaam	Vanaf de kop, om de keelvlak tot de onderbuik, een donkerbruine tekening, bij de kop zeer fijn overgaand in pijlvormig op de borst. Meer druppelvormig op buik en flank.
Vleugels	Aan het uiteinde van de slagpennen een witgrijze omzoming. Ook de vleugeldekveren zijn op het uiteinde lichtcrème omzoomd.
Staart	De staartpennen tonen een lichte buitenzoom. Onderstaartdekveren een bruine V-vormige tekening.

Keurtechnische aanwijzingen: Grote lijster man en pop

Grote lijster	Een goede conditie en een strakke bevedering is een eerste vereiste. Er dient gelet te worden dat er naast de egale kleur ook de lichaamstekening een regelmatig verloop vertoont en dat deze niet onderbroken is. De jonge Grote Lijster is fletser van kleur en bezit een meer vlekkerige (gezoomde) mantel. En de buitenste grote dekveren zijn korter.
----------------------	--

Koperwiek, (*Turdus iliacus*)

Algemene Informatie

De Koperwiek is de kleinste van de regelmatig voorkomende Lijsters in Europa. Lijkt op de Zanglijster maar is direct herkenbaar aan de roomkleurige wenkbrauwstrepen en de roodbruine flanken. Het verspreidingsgebied van de Koperwiek is Scandinavië en Noord-Rusland. In Nederland vooral wintergast, vaak samen met de Kramsvogel. De Koperwiek bewoont minder dichte bossen dan de Zanglijster, in het algemeen berkenbossen en soms parken in steden. Het nest ligt meestal op de grond of in lage struiken. Buiten de broedtijd in open landschappen, moerasgebieden en in het open veld.

Ondersoorten

Voor de *Turdus* ondersoorten wordt naar de Grote lijster verwezen. Specifiek voor de Koperwiek is echter een ondersoort:

***Turdus iliacus coburni*:** Deze komt voor op IJsland en in Groot-Brittannië, heeft een krachtiger gestreepte borst en is iets groter.

Erfelijkheid en veerstructuur

Hoewel de bevedering van de Koperwiek nog niet is onderzocht mogen we aannemen dat de Koperwiek in het bezit is van eumelanine en phaemelanine. Van de Koperwiek zijn 2 mutaties bekend te weten de bruine- en de opaal mutatie. Hier wordt echter zo weinig mee gekweekt dat deze nog niet in de standaard zijn opgenomen.

Fysieke standaard

Formaat:

Het formaat is van de Koperwiek is ± 21 cm., gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Koperwiek is een volslanke vogel. Van opzij gezien moet de borst-/buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een nagenoeg rechte lijn vormen. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel.

Houding:

Een Koperwiek dient rustig op stok te zitten. De stand van het lichaam ten opzichte van het horizontaal is ongeveer 45°, ietwat gedrukt. Het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit. De kop wordt iets opgericht gedragen.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets gekromde nagel.

Ringmaat:

4,0 mm.

Snavel:

Smalle, ± 3 cm. lange snavel. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Het onbeschadigde verenkleed dient strak en aaneengesloten gedragen te worden.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Koperwiek zijn:

- **Schedel:** Deze toont een fijne puntvormige tekening.
- **Wenkbrauwstreep:** Deze loopt boven het oog tot op de achterschedel.
- **Oogstreep:** De oogstreep is sikkelvormig en loopt om het oog.
- **Baardstreep:** de baardstreep loopt vanaf de ondersnavel in een gebogen lijn onder de wangen door tot in de nek.
- **Borst, buik, flanken en aarsstreek:** Hierop is een korte grove onderbroken streep-tekening aanwezig.
- **Keel en aarsstreek:** Hierop is een fijne streep-tekening aanwezig.
- **Vleugeldek:** De vleugeldekveren zijn aan de buitenvlag omzoomd.
- **Staartpennen:** De pennen zijn aan de buitenvlag omzoomd.
- **Onderstaart:** Deze toont een V-vormige tekening.

Kleurstandaard: Koperwiek man en pop

	Wildvorm man en pop
Kleur:	
Kop	Donkerbruin, kin gebroken wit.
Lichaam	Nek, rug, mantel en stuit donkerbruin. Borst crèmewit, buik en aarsstreek gebroken wit. Flanken roestkleurig roodbruin.
Vleugels	Vleugelpennen donkerbruin, de buitenvlag geelbruin. Vleugeldekveren grijsbruin. De onderzijde van de vleugels is roodbruin.
Staart	Staartpennen donkerbruin, bovenstaartdekveren grijsbruin en onderstaartdekveren crèmewit.
Snavel	Bovensnavel aan basis geel, overgaand in zwartbruin. Ondersnavel geelachtig met bruine punt.
Poten	Geelbruin, nagels donker hoornkleurig.
Ogen	Donkerbruin, met een roomkleurige oogring om het oog. Pupil zwart.
Tekeningkleur:	
Kop en nek	De schedel zwartbruine punttekening. De wenkbrauwstreep wit. De oogstreep, is roomkleurig. De baardstreep wit.
Lichaam	Op de borst, buik, flanken en aarsstreek donkerbruine lengtestreepjes. Net onder de kinvlek en bij de aarsstreek fijne donkerbruine lengtestreepjes.
Vleugels	De veren van vooral de middelste vleugeldekveren zijn crème omzoomd.
Staart	De staartpennen zijn crème omzoomd. Onderstaart een bruine V tekening.

Keurtechnische aanwijzingen: Koperwiek man en pop

Koperwiek	Een goede conditie en een strakke bevedering is een eerste vereiste. De koptekening moet scherp, strak en symmetrisch zijn. De lichaamstekening moet zo scherp mogelijk zijn en zo ver mogelijk doorlopen. De pop Koperwiek is iets matter van kleur en tekening. Een jonge Koperwiek (mist de roodbruine flankkleur en de crème omzoming in de vleugeldekveren).
------------------	---

Kramsvogel, (Turdus pilarus)

Algemene Informatie

Het verspreidingsgebied van de Kramsvogel is geheel Europa, Noord-Afrika en het Midden-Oosten. In Nederland doortrekker en wintergast, een zeldzame broedvogel. Nestelt in kolonies in open bos, tuinen en parken van steden en dorpen. Ook solitair. Buiten broedtijd in grote zwermen op velden en weiden, vaak samen met de Koperwiek. De Kramsvogel is direct te herkennen aan de blauwgrijze kop en stuit en de bijna zwarte staart.

Voor de Turdus ondersoorten wordt naar de grote lijst verwezen.

Erfelijkheid en veerstructuur

Hoewel de bevedering van de Kramsvogel nog niet is onderzocht mogen we aannemen dat de Kramsvogel in het bezit is van eumelanine en phaeomelanine.

Fysieke standaard

Formaat:

Het formaat is van de Kramsvogel is ± 25 cm., gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Kramsvogel is een volslanke vogel. Van opzij gezien moet de borst-/buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een nagenoeg rechte lijn vormen, met iets nekinval. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel.

Houding:

De Kramsvogel dient rustig op stok te zitten. De stand van het lichaam ten opzichte van het horizontaal is ongeveer 45°, ietwat gedrukt. Het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit. De kop wordt iets opgericht gedragen.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

4,5 mm.

Snavel:

Smalle, ± 3 cm. lange snavel. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Het onbeschadigde verenkleed dient strak en aaneengesloten gedragen te worden.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Kramsvogel zijn:

- Schedel: Op de schedel vanaf de snavel tot op de achterschedel zwartbruine lengtestreepjes.
- Wenkbrauw: Deze loopt vanaf de bovensnavel boven het oog tot de achterschedel.
- Masker: Het masker loopt vanaf de snavel tot achter het oog tot tegen de wenkbrauwstreep.
- Kinvlék: Deze is licht bestreept.
- Kin: Vanaf de kin, kop een onderbroken streeptekening.
- Flanken: Op de flanken en een deel van de onderbuik tot aan de stuit is deze tekening pijlvormig.
- Stuit: Op de stuit een zwartbruine tekening, halvemaaanvormig.
- Onderstaartdekveren: Op de onderstaartdekveren een V-vormige tekening.
- Vleugels: Op de vleugel een grijze driehoek.

Kleurstandaard: Kramsvogel man en pop

	Wildvorm man	Wildvorm pop
Kleur:		
Kop	Blauwgrijs, kin crèmekleurig.	Blauwgrijs, bruin bewaast. Kin crèmekleurig.
Lichaam	Nek, blauwgrijs. Rugdek / mantel kastanjebruin met grijze omzoming. Stuit grijs met lichtgrijze omzoming. Borst gelig beige tot warm roestbruin, iets bleker rond de kinvlek. Buik en aarsstreek gebroken wit. Flank iets donkerder.	Nek blauwgrijs, bruin bewaast. Rugdek / mantel kastanjebruin met grijze omzoming. Stuit lichtgrijs met lichtgrijze omzoming. Borst gelig beige tot warm roestbruin iets bleker rond de kinvlek. Buik / aarsstreek vuil wit. Flank bruin.
Vleugels	Vleugelpennen zwartbruin, buitenvlag grijs omzoomt. Vleugeldekveren kastanjebruin met grijze omzoming.	Vleugelpennen zwartbruin, buitenvlag grijs omzoomt. Vleugeldekveren kastanjebruin met grijze omzoming.
Staart	Staartpennen zwartbruin, buitenste paar pennen buitenvlag bleker. Uiteinde binnenvlag gebroken wit. Boven- en onderstaartdekveren grijs.	Staartpennen zwartbruin, buitenste paar pennen buitenvlag bleker. Uiteinde binnenvlag gebroken wit. Boven- en onderstaartdekveren grijs, bruin bewaast.
Snavel	Aan basis flets geel overgaand in de zwartbruine snavelpunt en snavelstreep.	Aan basis flets geel, overgaand in de donkerbruine snavelpunt.
Poten	Zwartbruin, iets lichter toegestaan. Nagels zwartbruin.	Donkerbruin, iets lichter toegestaan. Nagels donkerbruin.
Ogen	Donkerbruin, pupil zwart.	Donkerbruin, pupil zwart.
Tekeningkleur:		
Kop en nek	Op de blauwgrijze schedel bevinden zich, korte zwartbruine lengtestreepjes. De wenkbrauwstreep is grijswit. Masker zwart. De kinvlek zwartbruin bestreept.	Gelijk aan de man, alleen korter van vorm.
Lichaam	Vanaf kin / kop zwartbruine tekening . Flank / deel onderbuik tot aan de stuit pijlvormige zwartbruine tekening, iets minder scherp dan in de borst. Op de stuit een minimale zwartbruine halve maanvormige tekening. Onderstaarttekening zwartbruin.	Gelijk aan de man.
Vleugels	Op de slagpennen een grijze driehoek. Op het bovenste deel van de vleugel een zwarte schubtekening	Gelijk aan de man.

Keurtechnische aanwijzingen: Kramsvogel man en pop

Kramsvogel	In de eerste plaats is een goede conditie en een goede bevedering een eerste vereiste. Speciaal dient men erop te letten, dat de lichaamstekening en koptekening niet onderbroken is. Ook komt het regelmatig voor, dat de borstkleur erg flets is. Jonge Kramsvogels zijn herkenbaar aan lichte vlekken op de dekveren en een grijze hals met een bruine waas.
-------------------	---

Beflijster, (*Turdus torquatus*)

Algemene Informatie

Deze op een Merel lijkende Lijstersoort is direct te herkennen aan de witte borstband en is ook over de gehele bevedering "gezoomd". Zijn verspreidingsgebied is de Scandinavische landen, Schotland, de Alpen, de Balkan en Spanje / Portugal. Vrij algemeen op rotsterrein met struiken en verspreide bomen. In ons land alleen als trekvogel waarneembaar.

Ondersoorten

De Beflijster kent een ondersoort.

Trudus t. alpestris: Deze komt voor in Midden en Zuid-Europa en heeft een erg sprekend wit schubpatroon op de flanken, buik en onderborst.

Voor de Turdus ondersoorten wordt naar de Zanglijster verwezen.

Erfelijkheid en veerstructuur

Hoewel de bevedering van de Beflijster nog niet is onderzocht mogen we aannemen dat de Beflijster in het bezit is van eumelanine en phaeomelanine.

Fysieke standaard

Formaat:

Het formaat van de Beflijster is ± 24 cm., gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Beflijster is een geblokte, volslanke vogel met een volle borst. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een nagenoeg rechte lijn vormen. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel.

Houding:

Een Beflijster dient rustig op stok te zitten. De stand van het lichaam ten opzichte van het horizontaal is ongeveer 45°. Van rechttop zittend tot een ietwat gedrukte houding. Het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit. De kop wordt iets opgericht gedragen.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets gekromde nagel.

Ringmaat:

4,5 mm.

Snavel:

Smalle, ± 3 cm. lange snavel. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Het onbeschadigde verenkleed dient strak en aaneengesloten gedragen te worden.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Beflijster zijn:

Man

- Acherschedel: Vanaf de achterschedel lopen tot over de mantel zeer fijne grijswitte lengte streepjes.
- Kin: Vanaf de ondersnavel tot aan de borstband fijne lengtestreepjes. Ter hoogte van de borstband meer geschubd.
- Flanken en buik: Op de flanken en buik tot aan de stuit een zwakke wit grijze schubtekening.
- Borst: Op de bovenborst een witte band die loopt van vleugelbocht tot vleugelbocht en is halvemaanvormig.
- Omzoming vleugelveren: Alle vleugelveren tonen een omzoming.

Pop

- Acherschedel: Vanaf de achterschedel lopen tot over de mantel een zwartbruine schubtekening.
- Kin: Vanaf ondersnavel tot aan de borstband fijne lengtestreepjes. Ter hoogte van de borstband meer geschubd.
- Flanken en Buik: Op de flanken en buik tot aan de stuit een zwartbruine schubtekening.
- Borst: Op de bovenborst loopt van vleugelbocht tot vleugelbocht een beigebruine band die halvemaanvormig is, vaag zichtbaar.
- Omzoming vleugelveren: Alle vleugelveren tonen een omzoming

Kleurstandaard: Beflijster man en pop

	Wildvorm man	Wildvorm pop
Kleur:		
Kop	Zwart.	Vanaf snavelinplant zwartbruin overgaand in de donkerbruine achterschedel. De kin is gebroken wit.
Lichaam	Mantel, rugdek, bef, bovenborst, buik, anaalstreek en stuit zwart, tot roetkleurig bruinzwart	Nek, mantel, rug, stuit, bovenborst, onderlijf, buik, anaalstreek en stuit bruin.
Vleugels	De vleugelpennen zijn zwartbruin met een smalle wit grijze buitenvlag. De vleugeldekveertjes zijn zwartbruin met een grijswitte omzoming.	De vleugelpennen zijn mat bruin met een crèmewitte buitenvlag. De vleugeldekveertjes zijn mat bruin met een brede crèmewitte omzoming.
Staat	Boven- en onderstaartdekveren zijn zwart. De staartpennen zijn zwartbruin met een smalle grijze omzoming.	De boven- en onderstaartdekveren zijn mat bruin. De staartpennen zijn mat bruin met een smalle crème buitenvlag.
Snavel	Okergeel, met donkere punt.	Aan de basis geel, overgaand in bruin.
Poten	Zwartbruin, nagels zwart.	Donkerbruin, nagels zwartbruin.
Ogen	Donkerbruin, pupil zwart. Met om het oog een minimale grijswitte oogring.	Donkerbruin, pupil zwart. Met om het oog een minimale grijswitte oogring.
Tekeningkleur:		
Kop en nek: en lichaam	Vanaf de achterschedel tot de mantel grijswitte lengtestreepjes. Vanaf de ondersnavel tot aan de borstband fijne lengtestreepjes. Ter hoogte van de borstband meer geschubd. Op de flanken / buik tot aan de stuit een zwakke witgrijze schubtekening. Op de bovenborst een witte band.	De wangen zijn minimaal getekend. De borstband is beigebruin de nek, mantel, rug, bovenborst en buik een zwartbruine schubtekening. Op de bovenborst een vaag zichtbare beigebruine band
Vleugels:	Alle vleugeldekveren hebben een grijs witte omzoming. Toppen slagpennen zwart.	Alle vleugeldekveren hebben een grijs witte omzoming. Toppen slag pennen zwartbruin

Keurtechnische aanwijzingen: Beflijster man en pop

Beflijster	Een jonge Beflijster is zwaarder en grover van tekening en toont een lichtere keelvlak ten opzichte van de jonge Merel. De lichtbruine halvemaantekening is nauwelijks zichtbaar bij jonge vogels. Bij de man wordt ernaar gestreefd om een zo diep mogelijke lichaamskleur en een zo scherp mogelijke omzoming te verkrijgen, wat een mooi contrast laat zien. De borstband moet strak aangelijnd zijn.
------------	--

Spreeuw, (*Sturnus vulgaris*)

Algemene Informatie

Verspreidingsgebied: Geheel Europa, uitgezonderd Noordoost Europa. Behoort tot de spreeuwenfamilie **Sturnidae**. Het is een alom bekende vogel en in ons land een algemene broedvogel. De hier broedende vogels en hun jongen zijn gedeeltelijk standvogels. Een gedeelte trekt naar België, Noord-Frankrijk en Engeland. In de winter hebben talrijke trekkers uit Oost-Europa hun winterkwartier in Nederland. Zij vervangen als het ware de hier broedende en wegtrekkende Spreeuwen.

Ondersoorten

Er zijn 11 ondersoorten. Enkele soorten hiervan leven in Europa, de meeste echter hebben hun verspreidingsgebied buiten Europa.

S. v. laroensis:	Faroër eilanden.	S. v. caucasicus:	Noord-Iran.
S. v. zetlandicus:	Hebriden, Shetland eilanden.	S. v. tauricus:	Zuidoost Europa, Irak en West-Iran.
S. v. pupurascus:	Zuid-Ruslan, Irak en Egypte.	S. v. poltaratskyi:	Centraal-Siberië, Oost-Iran en India.
S. v. porphyronotus:	Turkistan, Nepal, Noord-India.	S. v. minor:	Sind.
S. v. nobilior:	Transcaspia, Noordoost-Iran, Noord-India.		
S. v. poltaratskyi:	Centraal-Siberië, Oost-Iran en India.		
S. v. humii:	Himalayagebied, Noord-India.		
S. v. roseus:	Zuidoost Europa. (roze spreeuw).		
S. v. unicolor:	Neemt op het Iberisch schiereiland de plaats van de spreeuw in. (zwarte spreeuw).		

Erfelijkheid en veerstructuur

In de gehele bevedering van de Spreeuw treft men eumelanine en phaeomelanine aan maar daarnaast is onder invloed van het Tyndall-effect in het licht de mooie metaalglans zichtbaar. Met de spreeuw wordt inmiddels vrij frequent gekweekt, door deze domesticatie zijn verschillende mutaties ontstaan en vastgelegd. Van de spreeuw zijn naast de beschreven mutaties ook nog de volgende mutaties bekend, opaal, agaat, bruin-agaat en de zilver of blauwe. Daar er van deze vogels nog niet veel bekend is zijn ze nog niet in de omschrijving opgenomen.

Fysieke standaard

Formaat:

De ideale Spreeuw moet een forse indruk geven en moet 22 cm lang zijn, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Spreeuw is volslank met een korte brede staart. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren toch van voldoende volume zijn en regelmatig gebogen. De rug moet vanaf de kop tot aan de punt van de staart een bijna rechte lijn vormen. Van voren gezien dient de borst vol en redelijk rond te zijn, maar niet vet. In het achterlichaam mag de spreeuw niet de indruk maken uitgezakt te zijn. De kop is vrij breed en de schedel is nogal plat, met centraal ten opzichte van de schedel het oog.

Houding:

De Spreeuw is een vrij nieuwsgierige vogel, die vrij hoog op de poten staat. Hij hoort rechtop te zitten, het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

4,3 mm.

Snavel:

Smalle, spits en puntig. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten te worden gedragen. Rond de snavel de zogenaamde snorharen.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Spreeuw zijn:

- Kop: Een fijne stip-tekening.
- Lichaam: Een pijlvormige tekening die op de borst fijn is en grover uitloopt.
- Rugdek / mantel: Een pijlvormige tekening.
- Vleugeldekveer stippen: pijlvormig tekening.
- Handpennen: Omzoming aan buitenvlag.
- Bovenstaartdekveren: Omzoming aan de buitenvlag.
- Staartpennen: Omzoming aan buitenvlag.
- Onderstaartdekveren: Een V-vormige tekening.

Kleurstandaard: Spreeuw man en pop

Kleurslag	Wildkleur	Bruin	Pastel	Pastel Bruin	Satinet	Phaeo	Wit (zwartoog)
Kleur:							
Schedel tot de nek	Glanzend zwart	Glanzend donkerbruin	Glanzend donker zwartgrijs	Glanzend bruin	Wit met beige waas	Crème beige	Zuiver wit
Wangen, keel en kin	Zwart, met groene en purperen weerschijn	Bruin, met groene tot purperachtige glans	Donker zwartgrijs, \ met groene tot purperachtige glans	Lichtbruin, met groene tot purperachtige glans	Wit, met beige waas	Lichtbeige	Zuiver wit
Borst, buik, flanken, dijen, aarsstreek.	Glanzend zwart, met groene en purperen weerschijn	Glanzend donkerbruin, met groene en purperen weerschijn	Glanzend donkergrijs, met groene en purperen weerschijn	Glanzend bruin, met groene en purperen weerschijn	Wit, met beige waas	Crème, met een beige waas	Zuiver wit
Rugdek / mantel	Glanzend zwart, met groene en purperen weerschijn	Glanzend donkerbruin, met groene en purperen weerschijn	Glanzend donkergrijs, met groene en purperen weerschijn	Glanzend bruin, met groene en purperen weerschijn	Glanzend wit, met lichtbeige waas	Crème, met een beige waas	Zuiver wit
Hand, armpennen, middelste- en grote-vleugeldekveren.	Glanzend zwart, op een zwartbruine grondkleur	Glanzend bruin, op een bruine grondkleur.	Glanzend donkergrijs, op een grijze ondergrond	Glanzend lichtbruin, op een beigebruine grondkleur.	Glanzend crème, met lichtbeige waas	Glanzend crème, met beige waas	Zuiver wit
Kleine vleugeldekveren en schouders	Glanzend zwart	Glanzend bruin	Glanzend donkergrijs	Glanzend lichtbruin	Glanzend crème, met lichtbeige waas	Glanzend crème, met beige waas	Zuiver wit
Staart bovenzijde	Zwartbruin	Bruin	Donkergrijs, opgebleekt	Lichtbruin	Crème, met lichtbeige waas	Crème, met beige waas	Zuiver wit
Staart onderzijde	Donkergrijs	Bruin	Grijs	Lichtbruin	Crème	Crème, met beige waas	Zuiver wit
Bovenstaartdekveren	Glanzend zwart	Glanzend bruin	Glanzend donkergrijs	Glanzend lichtbruin	Wit, met lichtbeige waas	Crème, met beige waas	Zuiver wit
Onderstaartdekveren	Glanzend zwart	Glanzend bruin	Glanzend donkergrijs	Glanzend lichtbruin	Wit, met lichtbeige waas	Crème, met beige waas	Zuiver wit
Poten	Donkerbruin	Bruin	Donker bruingrijs	Bruin	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Hoornkleurig
Nagels	Zwart	Hoornkleurig	Donkergrijs	Hoornkleurig	Vleeskleurig	Vleeskleurig	Hoornkleurig
Snavel	Bovensnavel donkergrijs. Ondersnavel aan de basis hoornkleurig, overgaand in donkergrijs	Bovensnavel bruin. Ondersnavel aan de basis hoornkleurig, overgaand in bruin	Bovensnavel donkergrijs. Ondersnavel aan de basis hoornkleurig, overgaand in donkergrijs	Bovensnavel bruin. Ondersnavel aan de basis hoornkleurig, overgaand in bruin	Wit	Wit	Hoornkleurig
Pupil	Zwart	Zwartbruin	Bruin	Zwartbruin	Rood	Zwart	Zwart
Tekeningkleur:							
Kop	Veerpunten van de gehele kopbevedering zijn bruin	Veerpunten van de gehele kopbevedering zijn bruin	Veerpunten van de gehele kopbevedering zijn bruin	Veerpunten van de gehele kopbevedering zijn beigebruin	Veerpunten van de gehele kopbevedering zijn Crème	Veerpunten van de gehele kopbevedering zijn beigebruin	N.v.t.

Wangen stiptekening	Wit, crème bewaast	Wit, bruin bewaast	Wit, crème bewaast	Wit, bruin bewaast	crème	Crème, beigebruin bewaast	N.v.t.
Lichaam puntvormige stippen	Wit	Wit	Bruin	Wit	Crème	Beige	N.v.t.
Rugdek / Mantel puntvormige stippen	Wit, iets bruin bewaast	Crème bewaast	Crème, bruin bewaast	Crème bewaast	Crème	Wit, crème bewaast	N.v.t.
Vleugeldekeren puntvormige stiptekening	Wit, met bruine waas	Bruin	Lichtbruin	Bruin	Crème	Wit, met bruine waas	N.v.t.
Vleugeldekeren omzoming	Geelbruin	Bruin	Bruin	Lichtbruin	Beige	Bruin tot donkerbruin	N.v.t.
Buitenvlag handpennen omzoomd	Grijs	Lichtbruin	Bruin	Crème	Beige	Bruin tot donkerbruin	N.v.t.
Bovenstaartdekeren gespikkeld	Wit	Bruin	Crème, bruin bewaast	Lichtbruin	Crème	Lichtbeige	N.v.t.
Buitenvlag staartpennen omzoomd	Geelbruin	Bruin	Bruin	Lichtbruin	Beige	Bruin tot donkerbruin	N.v.t.
Onderstaartdekeren V-tekening	Zwart	Donkerbruin	Zwartgrijs	Donkerbruin	Crème	Beige	N.v.t.

Keurtechnische aanwijzingen: spreeuw man en pop

Wildkleur	Een goede conditie en een strak glanzend verenpak is een eerste vereiste bij de Spreeuw. Gelet dient er op te worden, dat het model goed gevuld is. Een scherpe borst wordt gestraft bij model. De witte stiptekening dient een regelmatig en scherp verloop te hebben en mag niet onregelmatig verdeeld zijn. Vaak zien we dat vooral tussen de poten richting de aars de tekening volloopt tot een grote witte vlek dit dient gestraft te worden bij tekening. De stiptekening dient zo helder mogelijk wit te zijn, ook op de rug en de vleugeldekeren. De meest heldere kleur geniet de voorkeur. Spreeuwen hebben een zomer- en een winterkleed. In de herfst en winter zijn de veertoppen vrijwel wit. In de zomer meer bruinachtig en minder talrijk. Aangezien het tentoonstellingsseizoen in het najaar valt, wordt de voorkeur gegeven aan een witte stiptekening, zoals in de standaard vermeld staat. Een spreeuw in zomerkleed mag niet bestraft worden, maar geniet niet de voorkeur. Een bleke of tweekleurige pootkleur is een kleurfout. Een pop is vaak wat matter van kleur en de stiptekening is vaak wat grover en loopt op de buik en tussen de poten vaak dicht als een grote witte vlek. Ook dit is fout. Poppen hebben in de broedtijd een oogring. De ondersnavel, is in de broedtijd, aan de basis witachtig lichtroze. Die van de man is aan de basis licht blauwgrijs. Jonge vogels zijn voor de rui door het missen van de stippen volledig mat zwart van kleur.
Bruin	Bij de bruine Spreeuw dient speciaal op een diepe en egale bruine kleur gelet te worden. Vooral in de vleugel- en staartpennen dient de bruine kleur duidelijk aanwezig te zijn. Vaak ziet men dat de vleugelpennen opgebleekt en vlekkerig zijn. Dit is vaak het gevolg van direct zonlicht. Poppen zijn lichter bruin van kleur. Verder gelijk aan de wildkleur.
Pastel	Bij de pastel Spreeuw moet gelet worden dat de kleur egaal is en niet vlekkerig, de tekening bleekt niet op en moet dus net zo duidelijk aanwezig zijn als bij de wildkleur. Poppen zijn lichter van kleur. Verder gelijk aan de wildkleur.
Pastel Bruin	Bij pastel bruine Spreeuw dienen we er vooral op te letten dat de kleur van het rug- en vleugeldekkers egaal is. Vaak ziet men dat de pastelfactor op de schouders en kleine vleugeldekeren niet gelijkmatig heeft gewerkt. Dit is een kleurfout. De poppen zijn in totaal lichter en fletser van kleur. Verder gelijk aan de wildkleur.
Satinet	De lichaamstekening van de satinet Spreeuw dient nog zichtbaar te zijn. Verder gelijk aan de wildkleur.
Phaeo	De tekening op de borst en buik van de phaeo Spreeuw is erg sprekend, de omzoming van de vleugelpennen is bij de mannen donkerbruin en bij de poppen lichtbruin poppen zijn in totaal lichter van kleur dan de mannen. Verder gelijk aan de wildkleur.
Wit (zwartoog)	De witfactor ontstaat door een totale verhindering van het melanine, wanneer dit plaatselijk zou zijn, dan ontstaat er een bonte Spreeuw. Er dient op te worden gelet, dat een witte (zwartoog) Spreeuw smetteloos wit is, zonder enige aanslag of bevuiling. Door de vederstructuur lijkt het of er nog bestreping aanwezig is op het lichaam. Verder gelijk aan de wildkleur.

Ekster, (Pica pica)

Algemene Informatie

De Ekster komt in geheel Europa voor en is talrijk in ons land, zowel in de stad als op het platteland. Hij komt veelal voor in bosgebieden, parken, agrarisch land, heide en struikgewassen. Hij heeft een rechtlijnige vlucht op fladderende, afgeronde vleugels. Hij broedt zowel in hoge solitaire bomen, als in struikgewas. Zijn nest is groot, rond met een invlieggat. Net uitgevlogen jongen zijn dof van kleur en hebben een kortere staart.

De ondersoorten

Twee ondersoorten zijn:

Pica mauritanica: Verspreidingsgebied Noordwest Afrika. Heeft een blauw gekleurd, naakt gebied achter het oog.

Pica melanotos: Verspreidingsgebied Zuid Spanje. Kortere vleugels met meer zwart en een zwarte stuit.

Erfelijkheid en veerstructuur

In de bevedering van de Ekster is naast het eumelanine ook blauwstructuur te vinden. Voor de vererving en het gevolg van de bruin- en pastelmutatie wordt verwezen naar de standaard erfelijkheid en veerstructuur. Ook zijn bij de ekster nog vogels bekend in de kleuren satinet, albino, grijs en mogelijk de opaal mutatie. Omdat er nog maar enkel vogels van deze kleurslagen zijn worden ze nog niet beschreven.

Fysieke standaard

Formaat:

De Ekster is 46 cm lang, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart

Model:

De Ekster is van een volslank type, wat geaccentueerd wordt door de lange staart. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn van voldoende volume zijn en regelmatig gebogen. De rug moet vanaf de kop tot aan de punt van de staart een bijna rechte lijn vormen. Een lichte nekinval is toegestaan. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. In het achterlichaam mag de Ekster niet de indruk maken uitgezakt te zijn. De kop moet een regelmatig gebogen lijn vormen, met centraal ten opzichte van de schedel het oog. De staartveren worden trapsgewijs korter naar buiten toe. De 3 buitenste vleugelpennen worden trapsgewijs korter

Houding:

Hoewel de Ekster een beweeglijke vogel is zal hij zich toch moeten tonen tijdens de keuring. Hij hoort rechtop te zitten, het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de bovenstaartdekveren.

Conditie:

Een goede conditie is een eerste vereiste. Hierdoor komt de metaalachtige glans op het verenpak duidelijk tot uiting.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen, waarvan drie tenen naar voren en één naar achteren, met aan elke teen een iets gekromde nagel.

Ringmaat:

7 mm.

Snavel:

Fors en puntig. Onder- en bovensnavel moeten goed op elkaar sluiten en onbeschadigd zijn. Aan de basis stekelige veren.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten gedragen te worden. De staart is opvallend lang t.o.v. het lichaam en is spits toelopend

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Ekster zijn:

- Kleurscheiding borst- / buik deze vormt een regelmatig gebogen lijn lopend van vleugel- naar vleugelbocht.
- Dijen: De dijen zijn zwart bevederd en gaan over in het zwarte loopbeen.
- Tussen de poten: Tussen de poten loopt de zwarte stuit bevedering iets uit in het witte onderlichaam.
- Scheiding rug en stuit: hier bevindt zich een band van 3 cm breed.
- Binnenvlag grote vleugelpennen: Deze zijn wit afgelijnd door een zwart bandje aan de buitenrand van de veer ook de toppen van de veer zijn zwart.
- Vleugeldekveren: Deze zijn wit hierdoor ontstaat de brede schoudertekening.

Kleurstandaard: Ekster man en pop

Kleurslag	Wildkleur	Bruin	Pastel
Kleur:			
Schedel en achterhoofd	Zwart, met groenviolette metaalglans	Warmbruin, met groenviolette metaalglans	Grijs opgebleekt zwart, met groenviolette metaalglans
Snavelbevedering	Zwart	Bruin	Grijs
Bovenste deel borst	Zwart, met groenviolette metaalglans	Bruin, met groenviolette metaalglans	Grijs opgebleekt zwart, met groenviolette metaalglans
Buik en flank tot aan de broekbevedering	Wit	Wit	Wit
Broek- / aarsbevedering	Zwart	Bruin	Grijs, opgebleekt zwart
Rugdek / mantel	Zwart, met metaalglans	Bruin, met metaalglans	Grijs opgebleekt zwart, met metaalglans
Stuit	Witgrijs	Witgrijs	Witgrijs
Armpennen, middelste- en grote vleugeldekveren.	Zwart, met groenblauwe metaalglans	Bruin, met groenblauwe metaalglans	Grijs opgebleekt zwart, met groenblauwe metaalglans
Handpennen uitgespreid	Wit, met zwarte toppen	Wit, met bruine toppen	Wit, met grijs opgebleekte toppen
Kleine vleugeldekveren	Zwart, met groenblauwe metaalglans	Bruin, met groenblauwe metaalglans	Grijs opgebleekt zwart, met groenblauwe metaalglans
Schouders	Wit	Wit	Wit
Staart bovenzijde	Zwart, met groenblauwe metaalglans	Bruin, met groenblauwe metaalglans	Grijs opgebleekt zwart, met groenblauwe metaalglans
Staart onderzijde	Zwart	Bruin	Grijs opgebleekt zwart
Poten	Zwart	Bruin	Zwart
Nagels	Zwart	Bruin	Zwart
Snavel	Zwart	Bruin	Zwart
Ogen	Donkerbruin Pupil zwart	Donkerbruin Pupil zwart	Donkerbruin Pupil zwart
Tekeningkleur:			
Borst van vleugelbocht tot vleugelbocht in een regelmatig diep uitlopende gebogen lijn	Zwarte bovenborst, via een gebogen lijn overgaand in het witte onderlichaam	Bruine bovenborst, via een gebogen lijn overgaand in het witte onderlichaam	Grijze bovenborst, via een gebogen lijn overgaand in het witte onderlichaam
Dijen	Zwart	Bruin	Grijs
Tussen de poten	Zwart	Bruin	Grijs
Stuitband	Witgrijs	Witcrème	Wit lichtgrijs
Binnenvlag grote slagpennen	Wit	Wit	Wit
Vleugeldekveren	Wit, waardoor de witte schoudertekening ontstaat	Wit, waardoor de witte schoudertekening ontstaat	Wit, waardoor de witte schoudertekening ontstaat

Keurtechnische aanwijzingen: Ekster man en pop

Algemeen	Aangaande de samenstelling van de vleugelpennen van de kraaiachtige wordt opgemerkt, dat de eerste vleugelpen is altijd korter is dan de tweede (ongeveer de helft). De tweede vleugelpen is altijd korter dan de derde. De twee langste slagpennen zijn de derde en de vierde. Wanneer we kraaiachtige vogels keuren, mag men nooit de opmerking plaatsen van buitenste pen niet compleet of te kort.
Wildkleur	Een goede conditie is een eerste vereiste, in goede conditie komt de metaalglans naar voren en zit de vogel strak in zijn bevedering. Het model moet vol zijn. De borstlijn mag niet onderbroken zijn. De witte veervelden moeten helder wit zijn. Bij jonge vogels is het wit meer roomkleurig. Man en pop zijn moeilijk van elkaar te onderscheiden poppen zijn iets fletser van kleur en haar staart is iets korter. De staartveren worden trapsgewijs korter naar buiten toe. De 3 buitenste vleugel pennen worden trapsgewijs korter.
Bruin	Bij de bruine Ekster moet er opgelet worden dat de bruine kleur niet flets of vlekkelig is. De bruine kleur hoort egaal diep warmbruin te zijn. Verder gelijk aan de wildkleur.
Pastel	Bij de pastel Ekster dient men speciaal op de kleuregaliteit te letten. De pastelfactor is erg variabel. Deze kan van 30% tot 80 % optreden. De ideale pastel is van 40 tot 60 % gereduceerd. Het grijs moet egaal grijs zijn en niet vlekkelig. De kleurdiepte moet men voorlopig nog soepel beoordelen. Verder gelijk aan de wildkleur.

Vlaamse Gaai, (*Garrulus glandarius*)

Algemene Informatie

Verspreidingsgebied geheel Europa, uitgezonderd het hoge noorden. Vrij algemeen in bossen. Mijdt menselijke bewoning allerminst, maar is dan door zijn waakzaamheid moeilijk te observeren. Meest te herkennen aan vlucht met onregelmatige vleugelslagen.

Ondersoorten

Garrulus Rufitergum:	Verspreidingsgebied: Brittannië en Ierland, is donkerder roodbruin van kleur
Garrulus krynicki:	Verspreidingsgebied: Kaukasus
Garrulus atricapillus:	Verspreidingsgebied: Midden-Oosten
Garrulus cervicalis:	Verspreidingsgebied: Midden en Noord-Afrika, heeft een zwarte kruin en dikkere snavel
Garrulus brandtii:	Verspreidingsgebied: Het Noordoosten van Rusland, heeft een roodbruine kop.

Erfelijkheid en veerstructuur

In de bevedering van de Vlaamse gaai komt eumelanine en phaeomelanine evenals blauwstructuur voor. Voor de vererving en het gevolg van de mutaties wordt verwezen naar de standaard erfelijkheid en veerstructuur. Van de Vlaamse gaai zijn de opaal en albino mutatie bekend.

Fysieke standaard

Formaat:

De Vlaamse gaai is 35 cm lang, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart,

Model:

De Vlaamse gaai is van een robuust en fier type. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn van voldoende volume zijn en regelmatig gebogen. De rug moet vanaf de kop tot aan de punt van de staart een bijna rechte lijn vormen, waarbij een lichte nekval is toegestaan. Van voren gezien dient de borst breed, vol en goed rond te zijn, maar niet vet. In het achterlichaam mag de Vlaamse gaai niet de indruk wekken uitgezakt te zijn. De vrij brede kop moet een regelmatig gebogen lijn vormen, met centraal ten opzichte van de schedel, het oog. Door het opzetten van zijn veren toont hij op de kop dikwijls een kleine kuif.

Houding:

Hoewel de Vlaamse gaai een beweeglijke vogel is, zal hij zich toch moeten tonen tijdens de keuring. Hij behoort half opgericht te zitten en het lichaam dient vrij van de stok te blijven. Hij is daarbij waakzaam. De vleugels dienen strak langs het lichaam gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de bovenstaartdekveren.

Conditie:

Een goede conditie is een eerste vereiste. Dikwijls zet hij als teken hiervan zijn kleine kuif op.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen dienen op een natuurlijke wijze de stok goed te omklemmen, waarbij drie tenen naar voren en één teen naar achteren is gericht. Aan elke teen zit een iets gekromde nagel.

Ringmaat:

6 mm.

Snavel:

Fors en vrij zwaar (echte gaaiachtig), met aan de bovensnavel een klein haakje.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten gedragen te worden. Bij de snavel zitten borstelveren.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Vlaamse gaai:

- Het masker loopt vanaf de bovensnavel tot op de achterschedel langs de wangen tot op de keel.
- Schedel is voorzien van korte lengtestreepjes.
- Baardstreep, die loopt vanaf de snavelbasis tot onder de wang.
- De grote vleugeldekveren zijn voorzien van een afwisselende blauw- zwarte dwarstekening.
- De twee binnenste armpennen zijn roodbruin van kleur en steken af bij de mantel.
- De armpennen zijn vanaf de basis tot halverwege wit, waardoor een witte vleugelspiegel ontstaat.
- De stuitbevedering is wit waardoor een witte band tussen de staart en de onderrug ontstaat.

Kleurstandaard: Vlaamse gaai man en pop.

	Wildkleur	Opaal	Albino
Kleur:			
Schedel	Gebroken wit, wat langzaam overgaat in het beigebruin van de nek	Crème	Wit
Masker, wangen en achterschedel.	Bruin roze. Wit onder het oog	Crème	Wit
Keel	Grijsachtig wit tot crèmewit	Gebroken wit	Wit
Borstelveren	Bruinroze	Crèmebeige	Wit
Borst en flanken	Lichtroze bruin, bleker naar de buik toe	Lichtbeige, bleker naar de buik toe	Wit
Buik en aarsstreek	Gebroken wit	Gebroken wit	Wit
Rugdek / mantel	Bruinroze	Lichtbeige, met grijze waas	Wit
Stuit	Wit	Wit	Wit
Handpennen	Bruinzwart, met grijswitte buitenvlag	Grijs, met witte buitenvlag	Wit
Armpennen	Vanaf de basis tot halverwege wit, verder zwart	Vanaf de basis tot halverwege wit, verder grijs met blauwe waas.	Wit
Binnenste armpennen	Roodbruin	Beigebruin	
Staartpennen	Bruinzwart, iets gezoomd	Grijs, met iets donkerder omzoming	Wit
Poten	Bleekbruin	Vleeskleurig	Vleeskleurig
Nagels	Donkerbruin	Bruin	Vleeskleurig
Snavel	Donkerbruin, met aan de bovensnavel een klein haakje	Donker hoornkleurig, met aan de bovensnavel een klein haakje	Wit, met aan de bovensnavel een klein haakje
Ogen	Grijsblauw, met bleke oogring Pupil zwart	Grijs, met bleke oogring Pupil zwart	Rood, met bleke oog ring Pupil helderrood
Tekeningkleur:			
Schedel korte lengtestreepjes	Zwart	Grijs	N.v.t.
Baardstreep	Zwart	Zwartgrijs	N.v.t.
Op de binnenvlag van de handpennen	Blauwachtige vlekjes	N.v.t.	N.v.t.
Op de armpennen een vleugelspiegel	Wit	Wit	N.v.t.
Grote vleugeldekveren	Blauw, met zwarte dwarsstreepjes	N.v.t.	N.v.t.

Keurtechnische aanwijzingen: Vlaamse gaai man en pop.

Algemeen	Aangaande de samenstelling van de vleugelpennen van de kraaiachtige wordt opgemerkt, dat de eerste vleugelpen is altijd korter is dan de tweede (ongeveer de helft). De tweede vleugelpen is altijd korter dan de derde. De twee langste slagpennen zijn de derde en de vierde. Wanneer we kraaiachtige vogels keuren, mag men nooit de opmerking plaatsen van buitenste pen niet compleet of te kort.
Wildkleur	Een goede conditie met een gave bevedering is een eerste vereiste bij een Vlaamse gaai. Gelet dient er op te worden dat de baardstrepen niet ongelijk getekend zijn en dat de kopbestreping regelmatig verdeeld is. De vleugelspiegels moeten scherp en symmetrisch zijn. De borstkleur moet egaal zijn een vlekkerige borstkleur is fout. De kopbevedering kan als kuif worden opgezet.
Opaal	Bij de opaal Vlaamse gaai dient gelet te worden op kleuregaliteit van het rug- en vleugeldek. De aanwezigheid van de baardstrepen. De blauwe vleugeltekening ontbreekt bij deze mutatie. Verder gelijk aan de wildkleur.
Albino	De albino Vlaamse gaai is een smetteloos witte vogel die voldoende dik bevederd moet zijn.

Bijeneter, (merops apiaster)

Algemene Informatie

De Bijeneter heeft als verspreidingsgebied Midden-Europa. Biotoop vochtig terrein met berken, elzen, wilgen bosjes en struikgewas. Open gemengde bossen en parken. Broed in gangen in oevers en zandafgravingen.

Ondersoorten

Merops superulosus De groene Bijeneter is 30 cm, komt voor in West-Azië en Afrika. Rugdek groen geen verlengde staartpennen.

Daarnaast zijn er nog veel uitheemse Bijeneters, welke in het bestek van deze herkenningssomschrijving niet worden genoemd.

Erfelijkheid en veerstructuur

In de bevedering van de Bijeneter is naast het eumelanine en het phaeomelanine ook geel carotenoïde te vinden. Ook een blauw structuur is aanwezig.

Fysieke standaard

Formaat:

De Bijeneter ± 28 cm. lang, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Bijeneter een goed gevulde vogel, met een vrij ronde kop. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een nagenoeg rechte lijn vormen. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel.

Houding:

Een Bijeneter dient rustig op stok te zitten. Hij heeft een meer liggende houding, het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit. De kop wordt iets opgericht gedragen.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten zijn kort en moeten recht zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

4,0 mm

Snavel:

Lange naar beneden gebogen snavel. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Het onbeschadigde verenkleed dient strak en aaneengesloten gedragen te worden. Een goede conditie is een eerste vereiste.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Bijeneter zijn:

- Voorhoofdsband loopt bovenlangs de snavel tot het oog.
- Teugel loopt vanaf de snavel door het oog tot de nek.
- Keelband loopt van de onderkant van de teugel over de keelstreek.
- Vleugels gezoomd aan de buitenvlag.
- Grote vleugeldekveren gezoomd aan de buitenvlag.
- Toppen slagpennen zwart.
- Staartpennen gezoomd aan de buitenvlag.

Kleurstandaard: Bijeneter man en pop

Wildkleur	
Kleur:	
Kop en nek	Bovenschedel kastanjebruin, overgaand in de kastanjebruine nek. Voorhoofd wit / zachtgeel. De wangen zijn geel. De keel is zachtgeel.
Lichaam	De borst, welke loopt vanaf de keel, is diep blauwgroen. De buik is iets lichter. De flanken zijn helderblauw. Rugdek en de mantel zijn vanaf de nek tot aan de stuit grijsgroen met kastanjebruine waas. Aarsstreek blauwgrijs. De stuit is rozebruin. Op de schouders blauw met bruine waas.
Vleugels	Vleugelpennen zwartbruin, grote vleugeldekveren kastanjebruin.
Staart	Staartpennen grijsgroen. Onderstaartdekveren grijsblauw. De middelste twee staartpennen zijn van 1 tot 3 cm verlengd zowel bij de man als bij de pop.
Snavel	Zwart.
Poten	Bruinachtig hoornkleurig. Nagels donkerbruin.
Ogen	Donkerbruin. Pupil zwart.
Tekeningkleur:	
Kop en nek	De witte voorhoofdband loopt boven langs het oog tot ongeveer 1 cm voorbij het oog. De zwarte teugel loopt van de snavelinplant door het oog tot 2 cm achter het oog. Boven het oog een smalle blauwe streep tot in de nek.
Lichaam	Op de borst is de afscheiding met de keel afgetekend met een zwarte streep.
Vleugels	De buitenvlag is, smal, zwart gezoomd. De grote vleugeldekveren hebben een roodbruine omzoming. De onderzijde is grijs met zwarte toppen.
Staart	Op de staartpennen bevindt zich aan de buitenvlaggen een smalle witgrijze zoom op de bovenzijde, de onderzijde is geheel egaal

Keurtechnische aanwijzingen: Bijeneter man en pop

Wildkleur	Er is geen onderscheid tussen man en pop Bijeneter. Men moet er wel op letten dat de kleuren niet flets zijn. Dit kan veroorzaakt worden door verkeerde voeding. De verlengde staart pennen dienen onbeschadigd te zijn. Jongen zijn te herkennen aan het vaal groene rugdek, het flets gele en blauw van de keel- en buikkleur. Ook missen de jonge vogels de verlengde staartpennen.
------------------	--

Hop, (upupa epops upupiformes)

Algemene Informatie

De Hop heeft als verspreidingsgebied geheel Europa, met uitzondering van Scandinavië, Noord-Nederland, Engeland en het Noorden van Duitsland. De Europese Hoppen overwinteren in Zuid-Spanje en Afrika, de Hop die meer oostelijk voorkomt overwintert in India. Biotoop oude fruitboom gebieden met waterpartijen en vochtige weidegebieden. In mindere mate te vinden in loof- en naaldbossen, wijnbergen en parken. Broed in holen en rotsspleten.

Ondersoorten

Upupu. E. afrikana: de Afrikaanse Hop, komt voor in Afrika . De kop, nek, borst en onderlichaam zijn lichtbruin. De grote vleugeldekveren zijn aan de toppen zwart en verder wit, deze vormen een wit vleugelschild. De kleine vleugeldekveren hebben een smalle witgrijze band welke een witgrijze vleugelband vormen. De staart is geheel zwart.

Erfelijkheid en veerstructuur

In de bevedering van de Hop is naast het eumelanine ook phaeomelanine te vinden.

Fysieke standaard

Formaat:

De Hop is ± 26-28 cm. lang, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Hop is een goed gevulde vogel, met een vrij ronde kop en kuif. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een nagenoeg rechte lijn vormen. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel. De kuif kan als een waaier worden op gezet dan is de volledige zwart-witte tekening zichtbaar. In rust zijn alleen de 4 zwarte banen op de bruine kuif zichtbaar.

Houding:

Een Hop dient rustig op stok te zitten. Hij hoort rechtop te zitten en het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit. De kop wordt iets opgericht gedragen.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

5,0 mm

Snavel:

De lange dunne snavel is gebogen. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Het onbeschadigde verenkleed dient strak en aaneengesloten gedragen te worden.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Hop zijn:

- Kuif: Op de schedel een kuif, die als een waaier kan worden opgezets. Dan is de volledige zwart-witte tekening zichtbaar, draagt de hop de kuif in rust dan zijn 4 zwarte baantjes zichtbaar op een regelmatige afstand onderbroken door rossigbruine veren. De band is niet strak af getekend.
- Slagpennen: De slagpennen hebben om en om witte en zwarte dwarsbanden. De witte zijn wat breder dan de zwarte.
- Mantel: Op de het onderste deel van de mantel en rug 2 witte en 1 zwarte dwarsbaan
- Vleugelpennen: De toppen van de vleugelpennen hebben een crèmebeige omzoming
- Staart: Op de staart op ongeveer 2 cm van af de onderkant een witte dwarsbaan van ongeveer 1 cm breed in rust is er niet meer van te zien dan een witte vlek aan de buiten kanten van de staart. De buitenste staartpennen hebben op ongeveer 3 cm vanaf de staart inplant een witte buitenvlag.

Kleurstandaard: Hop man en pop

	Wildvorm
Kleur:	
Kop en nek	Bovenschedel bleek rossigbruin, overgaand in de rossigbruine nek. De wangen zijn lichtrossig bruin. De keel is zachtbruin, de kuif is kaneelbruin.
Lichaam	De borst, welke loopt vanaf de keel, is bleek rossigbruin. Overgaand in een witachtige rozebruine overgoten buik. De flanken zijn geel bruinachtig witroze overgoten. Rugdek en mantel zijn vanaf de nek tot half de rug rossigbruin. Dan volgen afwisselend een zwarte, witte en zwarte dwarsband van ongeveer 1 cm breed. De rest van de onderrug is wit. De stuit is wit.
Vleugels	Vleugelpennen zwart, grote vleugeldekveren zwart.
Staart	Staartpennen zwart.
Snavel	Donkerbruin, aan basis iets lichter vrij lang en iets gebogen.
Poten	Grijsbruin. Nagels donker hoornkleurig
Ogen	Donkerbruin, pupil zwart.
Tekeningkleur:	
Kop en nek	De kuif heeft aan de toppen van de veren 4 zwarte punten op regelmatige afstand, dan een witte band, verder zijn de kuifveren rossigbruin. De kuifveren zijn bijna altijd verschillend van lengte en hierdoor is de band niet strak
Vleugels	Op de grote slagpennen bevinden zich witte en zwarte dwarsbanden om en om. De kleine slagpennen hebben een crèmebeige omzoming. Even als de toppen van de grote slagpennen.
Staart	Op de staartpennen een witte band, ongeveer 1 cm breed en 2 cm van de onderkant van de staart. Deze is alleen zichtbaar als de staart gespreid word. De buitenste staartpennen hebben witte buitenvlaggen op ongeveer 3 cm van de staartinplant

Keurtechnische aanwijzingen: Hop man en pop

Wildkleur	Bij de Hop moet er op gelet worden dat de rozebruine veervelden voldoende diep van kleur zijn. De witte veervelden zuiver wit zijn. En de snavel niet af gebroken is. In herfst en winter zijn de kleuren wat fletser dan in het broedkleed. Het grootste belang is echter dat de het verenkleed van de hop compleet en schoon is.
------------------	--

Pestvogel, (*Bombyla ganulus*)

Algemene Informatie

Verspreidingsgebied van de Pestvogel is Noord- en Noordoost Europa, in de winter trekkend naar West- en Midden-Europa tot aan de Rode Zee. Een echte fruiteter, leeft in zwermen. Jonge vogels te herkennen aan een bleke rechte streep op de toppen van de handpennen. In Nederland vormen de pestvogels tijdens koude winters soms een ware invasie.

Ondersoorten

- B.japonica** Japanse Pestvogel, welke het geel in de vleugels mist en een rode in plaats van een gele staartrand heeft. 20 cm groot
- B.cedrirum** Ceder Pestvogel, uit Noord-Amerika. Mist zowel de gele- als de witte vleugeltekening maar bezit wel een gele staartband. 17 cm groot. De lakveertjes zijn wel aanwezig. Kleur: lichtbruin, grijs op vleugels en lichtgeel op de flanken. Rug donkerbruin.

Erfelijkheid en veerstructuur

In de bevedering van de Pestvogel is naast het eumelanine en het phaeomelanine ook rood en geel carotenoïde aanwezig.

Fysieke standaard

Formaat:

De Pestvogel is ± 18 cm. lang, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Pestvogel is een forse vogel met een volle borst, vrij plomp door de korte staart. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn vanaf de keel tot aan de onderstaartdekveren van voldoende volume zijn en regelmatig verlopen. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. Het achterlijf mag niet de indruk wekken dat dit is uitgezakt. De rug moet vanaf de nek tot en met de staart een bijna rechte lijn vormen. De ronde kop moet een regelmatige gebogen lijn vormen, met het oog centraal ten opzichte van de schedel. Op het midden van de schedel staat een rozebruine kuif die op gezet kan worden.

Houding:

Een Pestvogel dient rustig op stok te zitten. Hij is van nature zeer rustig en kalm. Het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten op de stuit.

Conditie:

Een goede lichamelijke conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen, waarvan drie naar voren en één naar achteren, dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen. Elke teen is voorzien van een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

4,5 mm.

Snavel:

Korte smalle snavel. Onder- en bovensnavel dienen goed op elkaar te sluiten en moeten onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Het onbeschadigde verenkleed dient strak en aaneengesloten gedragen te worden.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Pestvogel zijn:

- Voorhoofdsband: Deze is 2 cm breed.
- Teugel: De teugel loopt vanaf de borstelveren rond de snavel om het oog tot 2 cm achter het oog uitlopend in een punt
- Kinvlék: Onder de snavel strak afgetekend.
- Handpennen: De handpennen bezitten aan de buitenvlag een helder gele top die samen een band vormen.
- Vleugelband: De handpennen bezitten in het midden een witte vleugelband.
- Armpennen: De armpennen tonen op het einde wit gezoomde punten
- Armpennen: De verlengde schachten bezitten de lakplaatjes.
- Staart: De toppen van de staartpennen zijn geel, deze vormen een band.

Kleurstandaard: Pestvogel man en pop

	Wildvorm
Kleur:	
Kop en nek	Bezit een opgerichte rozebruine kuif. Schedel en nek rozebruin, wangen voorzijde kaneelbruin, overgaand naar rozebruin.
Lichaam	Borst bruingrijs, flanken bleek bruingrijs, onderlijf, buik en aarsstreek beigebruin. Rugdek / mantel donker matbruin overvloeiend naar grijsbruin, stuit grijs.
Vleugels	Handpennen zwart, armpennen grijszwart.
Staart	Aan basis grijs, overvloeiend naar zwart, bovenstaartdekveren grijs, onderstaartdekveren roestbruin.
Snavel	Zwart, vleeskleurig aan de basis. Met een wit streepje een de basis van de ondersnavel. Borstelveren zwart.
Poten	Zwart, nagels zwart.
Ogen	Oogring donkerbruin, pupil zwart.
Tekeningkleur:	
Kop en nek	Voorhoofdsband roestkleurig. Teugel zwart. Aan de onderzijde wit omzoomt, kin / keelvlak zwart.
Vleugels	Op de handpennen zit in het midden een witte dwarsstreep. De toppen aan het uiteinde van de buitenvlag zijn helder geel. Op het uiteinde van de grijszwarte armpennen zitten witgezoomde punten. De verlengde schacht van de armpennen hebben lakrode hoornplaatjes (± 8 , minimaal 3).
Staart	Op het uiteinde van de staart zit een gele brede band.

Keurtechnische aanwijzingen: Pestvogel man en pop

Pestvogel	<p>Het verschil tussen man en pop Pestvogel is te minimaal om voor een pop een aparte standaard op te stellen. Bij de pop zijn de mantel en de schouderveren meer grijsachtig. Kin / keelvlak zijn minder diepzwart. De lakrode hoornplaatjes zijn meestal kleiner en ontbreken soms en de gele rand aan het uiteinde van de staart is smaller. Daarom kan men als TT-vogel beter gebruik maken van een man Pestvogel welke de standaard beter zal benaderen.</p> <p>Een Pestvogel dient strak van bevedering te zijn. Losse bevedering dient buiten de rubriek bevedering ook bij conditie bestraft te worden. De borstkleur dient zo diep en egaal mogelijk van kleur te zijn, vaak zien we dat de borstkleur vlekkelig is. Fouten zijn; onregelmatige- kin / keelvlak, vleugeltekening, gele en witte uiteinden, gele staartrand. Ook mag de vleugelstreep niet onderbroken zijn. Er moeten minimaal 3 lakrode hoornplaatjes per zijde aanwezig zijn, het maximale is 8.</p> <p>Jonge vogels zijn herkenbaar aan de gele eindband van de staart. Deze is nog niet helder geel en de lakplaatjes zijn niet volledig.</p>
------------------	--

Kauw, (*Corvus m. monedula*)

Algemene Informatie

Verspreidingsgebied: geheel Europa, uitgezonderd het hoge Noorden en Noordoost Europa. In Nederland zeer algemeen. Karakteristieke kopvorm met hoog voorhoofd. Loopt met kop knikkend rechtop. Opvallend is ook de blauwgrijze tot witte oogkleur. De kauw is een koloniebroeder.

Ondersoorten

De twee ondersoorten zijn:

Corvus m.spermologus: Verspreidingsgebied West en Zuid Europa. Is geheel donkerder van kleur.

Corvus m.soemmerringii: Verspreidingsgebied Noordoost Europa. Vooral in het najaar heeft deze ondersoort opvallende grijswitte vlekken beneden op de zijhals, tussenvormen met een lichte zijhals en achterhoofd komen ook voor.

Erfelijkheid en veerstructuur

In de bevedering van de Kauw komt alleen eumelanine voor. Voor de vererving en het gevolg van de mutaties wordt verwezen naar de standaard erfelijkheid en veerstructuur. Van de kauw zijn de volgende mutaties bekend satinet, bruin en agaat. Van deze mutaties zijn nog maar weinig vogels voorhanden, daarom zijn ze nog niet beschreven.

Fysieke standaard

Formaat:

De Kauw is 30- 34 cm lang, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Kauw heeft een geblokt type. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn van voldoende volume zijn en regelmatig gebogen. Op rug moet vanaf de kop tot aan de punt van de staart een bijna rechte lijn vormen. Ook de nek is vol. De kop is karakteristiek te noemen met een hoog voorhoofd. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. In het achterlichaam mag de Kauw niet de indruk maken uitgezakt te zijn.

Houding:

De Kauw is een vrij rustige vogel en zal zich goed kunnen tonen tijdens de keuring. Hij hoort rechtop te zitten, het lichaam dient los van de stok te blijven. Hij toont daarbij een fiere en aandachtige houding. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten bijna op het eind van de staart.

Conditie:

Een goede conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwing en of vergroeiingen. De tenen dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen, waarvan drie tenen naar voren en één naar achteren, met aan elke teen een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

6 mm.

Snavel:

Relatief kort, maar erg stevig. Onder- en bovensnavel moeten goed op elkaar sluiten en onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten gedragen te worden. Ook staart heeft een enigszins afgeplat model. Bij de neusgaten zwarte borstelharen.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Kauw:

- Voorhoofdband: De voorhoofdband wordt gevormd door de kruin tot bovenop de schedel en loopt daarna achter het oog langs tot aan de borst. Deze tekening is zeer kenmerkende voor de Kauw echter niet van dusdanige omvang dat een keuring in schaal 1 gewenst is. De kauw wordt dan ook gekeurd in schaal 2 van het gele keurbriefje.

Kleurstandaard: kauw man en pop.

	Wildvorm
Kleur:	
Kop, masker en achterhoofd	Zilvergrijs, uitvloeiend naar de flank/borstlijn
Borstelveren	Zwart
Borst, buik, flanken, dijen en aarsstreek	Zwart
Rugdek / mantel	Zwart, met een blauwe waas
Onderrug en stuit	Zwart, met een blauwe waas
Vleugels	Zwart, met een blauwe waas
Staartpenen	Zwart, uiteinde afgerond
Poten	Zwart
Nagels	Zwart
Snavel	zwart
Ogen	Grijswit tot grijs, blauwe oogring. Pupil zwart
Tekeningkleur:	
Voorhoofdband, kruin tot boven op de schedel	Zwart met een blauwachtige glans. Loopt strak achter het oog langs tot aan de borst.

Keurtechnische aanwijzingen: Kauw man en pop

Algemeen	Aangaande de samenstelling van de vleugelpennen van de kraaiachtige wordt opgemerkt, dat de eerste vleugelpen altijd korter is dan de tweede (ongeveer de helft). De tweede vleugelpen is altijd korter dan de derde. De twee langste slagpenen zijn de derde en de vierde. Wanneer we kraaiachtige vogels keuren, mag men nooit de opmerking plaatsen van buitenste pen niet compleet of te kort.
Wildkleur	Er dient op gelet worden dat de nekkleur zo helder mogelijk grijs is. Vaak zien we dat deze niet duidelijk genoeg is. De koptekening dient strak afgelijnd te zijn en mag geen onregelmatig verloop laten zien. De neusharen zijn regelmatig beschadigd, dit is een bevederingfout, in zeer ernstige mate ook straffen bij conditie. De vleugelpennen zijn tamelijk lang, reiken bijna tot aan het uiteinde van de staart. Het model moet vol zijn.

Bonte Kraai, (*Corvus corone cornix*)

Algemene Informatie

Het verspreidingsgebied van de Bonte Kraai ligt ten noorden en ten oosten van het verspreidingsgebied van de Zwarte Kraai. De Scandinavische landen, Midden- Oost-Europa en de landen rond de Balkan. In overlappinggebieden vaak samen met de Zwarte Kraai. Tussenvormen komen daar ook vaak voor. Deze intermediaire vormen vertonen verschillende hoeveelheden grijs. In Nederland zeldzame broedvogel en algemene doortrekker en wintergast.

Ondersoorten

De Bonte kraai is een ondersoort van de Zwarte Kraai, *Corvus c. corone*

Erfelijkheid en veerstructuur

In de bevedering van de Bonte kraai komt alleen eumelanine voor. Van de Bonte kraai worden geen mutaties beschreven noch zijn er mutaties bekend.

Fysieke standaard

Formaat:

De Bonte kraai is 44-51cm lang, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart-

Model:

De Bonte kraai is van een robuust type. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn van voldoende volume zijn en regelmatig gebogen. De rug moet vanaf de kop tot aan de punt van de staart een bijna rechte lijn vormen. De nek is vol. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. In het achterlichaam mag de Bonte kraai niet de indruk maken uitgezakt te zijn.

Houding:

De Bonte kraai heeft een fiere, aandachtige en rechtopstaande houding en zal zich goed kunnen tonen tijdens de keuring. Hij hoort rechtop te staan, het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten tot bijna op het eind van de staart

Conditie:

Een goede conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen, waarvan drie tenen naar voren en één naar achteren, met aan elke teen een iets natuurlijk gekromde nagel.

Ringmaat:

9mm.

Snavel:

Stevige zware snavel, met een lichtgebogen punt en zwarte veren aan de basis. Onder- en bovensnavel moeten goed op elkaar sluiten en onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten gedragen te worden. Ook staart heeft een enigszins afgeplat model. Bij de neusgaten zwarte borstelharen.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Bonte Kraai:

- De gehele bovenkop tot het achterhoofd zwart, vormt een zwart masker dat loopt via de wangen naar de keel en gaat dan over in een breed uitlopende zwarte bef die nooit strak is af getekend.

Kleurstandaard: Bonte kraai

	Wildvorm
Kleur:	
Kop en masker	Diepzwart
Borstel veren	Zwart
Borst, buik, flanken, dijen en aarsstreek.	Licht vuilgrijs
Rugdek / mantel	Licht vuilgrijs
Onderrug en stuit	Licht vuilgrijs
Vleugels	Zwart, uiteinden afgerond
Staartpennen	Zwart
Poten	Zwart
Nagels	Zwart
Snavel	Zwart
Ogen	Donkerbruin Pupil zwart
Tekeningkleur:	
Voorhoofdband, kruin tot boven op de schedel gehele kop, masker en keel strak afgetekend	Zwart
De zwarte keel gaat over in een bef die niet strak is af getekend	Zwart

Keurtechnische aanwijzingen: Bonte kraai man en pop

Algemeen	Aangaande de samenstelling van de vleugelpennen van de kraaiachtige wordt opgemerkt, dat de eerste vleugelpen altijd korter is dan de tweede (ongeveer de helft). De tweede vleugelpen is altijd korter dan de derde. De twee langste slagpennen zijn de derde en de vierde. Wanneer we kraaiachtige vogels keuren, mag men nooit de opmerking plaatsen van buitenste pen in groei of te kort.
Wildkleur	Hoewel als kleur licht vuilgrijs omschreven staat, geniet de helderste van kleur de voorkeur. Er dient op gelet te worden, dat de neusharen niet beschadigd zijn. De tekening op de dekveren dient een regelmatig verloop te hebben. Vaak zien we dat de aftekening van de licht vuilgrijze veervelden onregelmatig is. De kop tot het achterhoofd, masker en keel zwart dit dient strak afgetekend te zijn. De keeltekening gaat over in een breed uitlopende bef die is zwart en nooit strak afgetekend. Tussenvormen van de Bonte- met de Zwarte kraai dienen gekeurd te worden wat het dichtst word benaderd en gestraft te worden waar de vogels afwijken. De Bonte kraai wordt in schaal 1 gekeurd.

Zwarte Kraai, (*Corvus c. corone*)

Algemene Informatie

Het verspreidingsgebied van de Zwarte kraai loopt vanaf Denemarken langs de Westkust naar Zuid- Europa en de Britse Eilanden, uitgezonderd Ierland. Komt zowel in open land als in de stad voor en is een echte territoriumvogel. De Zwarte kraai is nauw verwant aan zijn ondersoort, de Bonte kraai. Kruisingen vinden plaats waar de verspreidingsgebieden elkaar overlappen. Intermediaire nakomelingen hebben een verschillende hoeveelheid grijze veren.

Ondersoorten

De Bonte kraai is een ondersoort van de Zwarte Kraai, *Corvus c. corone*.

Erfelijkheid en veerstructuur

In de bevedering van de Zwarte kraai komt alleen eumelanine voor. Voor de vererving en het gevolg van de mutaties wordt verwezen naar de standaard erfelijkheid en veerstructuur. Van de Zwarte kraai zijn de volgende mutaties bekend: albino, witte zwartoog, opaal, bruin, agaat en satinet, van deze mutaties zijn nog maar enkele vogels voorhanden vandaar dat ze nog niet verder omschreven worden.

Fysieke standaard

Formaat:

De Zwarte kraai is 44- 51 cm lang, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Zwarte kraai is van een robuust type. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn van voldoende volume zijn en regelmatig gebogen. De rug moet vanaf de kop tot aan de punt van de staart een bijna rechte lijn vormen. De nek is vol. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. In het achterlichaam mag de zwarte kraai niet de indruk maken uitgezakt te zijn.

Houding:

De Zwarte kraai heeft een fiere, aandachtige en rechtopzittende houding en zal zich goed kunnen tonen tijdens de keuring. Hij hoort rechtop te zitten, het lichaam dient los van de stok te blijven. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten bijna op het eind van de staart.

Conditie:

Een goede conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen, waarvan drie tenen naar voren en één naar achteren, met aan elke teen een iets gekromde nagel.

Ringmaat:

9 mm.

Snavel:

Stevige zware snavel, met een lichtgebogen punt c.q. bolronde bovensnavel en zwarte veren aan de basis. Onder- en bovensnavel moeten goed op elkaar sluiten en onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten gedragen te worden. De staart heeft een enigszins afgeplat model. Dijkevedering netjes bij elkaar en kort. Bij de neusgaten zwarte borstelharen.

Tekeningpatroon

Tekening onderdelen van de Zwarte Kraai:

De tekening onderdelen van de Zwarte Kraai zijn zo beperkt dat de vogel gekeurd dient te worden in schaal 2 van het gele keurbriefje.

Kleurstandaard: Zwarte Kraai

	Wildkleur
Kleur:	
Kop en masker	Zwart met blauw violetachtig glans
Borstelveren	Zwart
Borst, buik, flanken, dijen en aarsstreek.	Zwart met blauw violetachtig glans
Rugdek / mantel	Zwart met blauw violetachtig glans
Onderrug stuit	Zwart met blauw violetachtig glans
Vleugels	Zwart met blauw violetachtig glans
Staartpennen	Zwart
Poten	Zwart
Nagels	Zwart
Snavel	Zwart
Ogen	Donkerbruin Pupil zwart
Tekeningkleur:	
	Geen tekeningonderdelen, dus keuren in schaal 2

Keurtechnische aanwijzingen: Zwarte Kraai man en pop

Algemeen	Aangaande de samenstelling van de vleugelpennen van de kraaiachtige wordt opgemerkt, dat de eerste vleugelpen altijd korter is dan de tweede (ongeveer de helft). De tweede vleugelpen is altijd korter dan de derde. De twee langste slagpennen zijn de derde en de vierde. Wanneer we kraaiachtige vogels keuren, mag men nooit de opmerking plaatsen van buitenste pen in groei of te kort.
Zwarte kraai	Gelet dient erop te worden, dat de Zwarte kraai vol van model is en dat de vleugeldracht gesloten is. Deze komt samen boven de staart. Het ontbreken van de neuswortelharen (borstelveren) is in de eerste plaats een ernstige bevederingfout, moet bij een zeer ernstige bevederingfout ook bestraft worden bij conditie, terwijl dan ook de kleur niet meer optimaal zal zijn. De Zwarte kraai moet diep glanzend zwart zijn(blauw violetachtig) Mat gekleurde vogels moeten bestraft worden bij kleur. Jonge kraaien zijn te herkennen aan de bruinzwarte pennen, minder glans en de ogen zijn grijsachtig. De Zwarte kraai lijkt veel op de Roek maar is te herkennen aan de snavelvorm welke bij de Zwarte kraai zwaarder is. Vooral de bovensnavel is bij de Zwarte kraai meer gepunt. Bovendien heeft de Zwarte kraai geen naakte gezichtshuid bij de snavel.

Roek, (*Corvus frugileus.*)

Algemene Informatie

Deze kolonievogel heeft als verspreidingsgebied West- en Midden-Europa. Ook zien we ze in iets mindere mate in geheel Zuid-Europa en Noordoost-Europa. De vleugels zijn smaller en de vleugelslagen sneller dan bij de zwarte kraai.

De ondersoorten

De Roek kent geen ondersoorten.

Erfelijkheid en veerstructuur

In de bevedering van de Roek komt alleen eumelanine voor. Zover bekend is er bij de roek een mutatie bekend de albino deze is echter vooralsnog niet in de standaard opgenomen. Het ligt wel in de lijn der verwachting, dat er dezelfde mutaties kunnen optreden als bij de Zwarte kraai.

Fysieke standaard

Formaat:

De Roek is 41-49 cm lang, gemeten tussen de punt van de snavel en het uiteinde van de staart.

Model:

De Roek heeft een robuust type. Van opzij gezien moet de borst- / buiklijn van voldoende volume zijn en regelmatig gebogen. De rug moet vanaf de kop tot aan de punt van de staart een bijna rechte lijn vormen. De nek is vol. Van voren gezien dient de borst vol en goed rond te zijn, maar niet vet. In het achterlichaam mag de roek niet de indruk maken uitgezakt te zijn.

Houding:

De Roek is een nieuwsgierige vogel en zal zich goed kunnen tonen tijdens de keuring. Hij hoort rechtop te zitten, het lichaam dient los van de stok te blijven. Hij toont daarbij een fiere en aandachtige houding. De vleugels dienen strak langs de romp gedragen te worden, waarbij de vleugelpunten sluiten bijna op het eind van de staart

Conditie:

Een goede conditie is een eerste vereiste.

Poten:

De poten moeten recht en stevig zijn, zonder verruwingen of vergroeiingen. De tenen dienen op een natuurlijke wijze stevig om de stok te klemmen, waarvan drie tenen naar voren en één naar achteren, met aan elke teen een iets gekromde nagel.

Ringmaat:

12,0 mm.

Snavel:

Lichte, lange dolkvormige snavel, die overgaat in een wittige gezichtshuid. Onder- en bovensnavel moeten goed op elkaar sluiten en onbeschadigd zijn.

Bevedering:

Een onbeschadigd verenpak dient strak en aaneengesloten gedragen te worden. De staart heeft een enigszins afgeplat model. Rond de dij is de Roek slordig bevederd, het geen aan "afgezakte sokken" doet denken. Bij de neusgaten zwarte borstelharen.

Tekeningpatroon

Tekeningonderdelen van de Roek:

De tekeningonderdelen van de Roek zijn zo beperkt dat de vogel gekeurd dient te worden in schaal 2 van het gele keurbriefje.

Kleurstandaard: Roek

	Wildkleur
Kleur:	
Kop en masker	Zwart, met een blauwpaarse gloed
Borstelveren	Veerloos witachtig grijs
Borst, buik, flanken, dij en aarsstreek.	Zwart, met een blauw paarse gloed.
Rugdek / mantel	Zwart, met een blauw paarse gloed.
Onderrug en stuit	Zwart, met een blauw paarse gloed.
Vleugels	Zwart, met een blauw paarse gloed.
Staartpennen	Zwart uiteinde afgerond
Poten	Zwart
Nagels	Zwart
Snavel	Zwart, veerloos aan de basis
Ogen	Donkerbruin Pupil zwart.
Tekeningkleur:	
Voorhoofdband, kruin tot boven op de schedel	Geen tekeningonderdelen, dus keuren in schaal 2.

Keurtechnische aanwijzingen: Roek man en pop

Algemeen	Aangaande de samenstelling van de vleugelpennen van de kraaiachtige wordt opgemerkt, dat de eerste vleugelpen altijd korter is dan de tweede (ongeveer de helft). De tweede vleugelpen is altijd korter dan de derde. De twee langste slagpennen zijn de derde en de vierde. Wanneer we kraaiachtige vogels keuren, mag men nooit de opmerking plaatsen van buitenste pen niet compleet of te kort.
Roek	Een typisch kenmerk van de Roek zijn de losse dijveren bij de broek, dit mag niet bestraft worden. Wel dient de broek een regelmatig verloop te hebben. Buiten en goede conditie dient er op gelet te worden dat de glans niet ontbreekt, dit is een kleurfout. De Roek wordt gekeurd in schaal 2.

Kwikstaarten

Algemene Informatie bij de mezen

Kwikstaarten behoren tot de familie Motacillidae. Het zijn slanke vogels die het formaat van een mus hebben met daarbij een lange staart. De staart toont witte randen. Het zijn drukke beweeglijke vogels die veelvuldig op de grond zitten voortdurend met de staart wippen en een relatief slanke snavel hebben. Nestelen in holtes of vegetatie. Kwikstaarten hebben een contrastrijk verenkleed.

Witte kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla alba alba
Ringmaat:	2,8 mm.
Formaat:	18 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: Geheel Europa met uitzondering van gebied waar de rouw kwikstaart voorkomt. Broedt bij boerderijen, in steden in de omgeving van water, meest in spleten of holten, onder dakpannen en meest vreemde plaatsen uit de regen. De staart wipt vaak op en neer.
Opmerking:	Bij de pop vloeit het grijs van het rugdek over in de zwarte schedel. Sommige poppen hebben zelfs helemaal geen zwart op de kop. In winterkleed is de schedel ook bij de man grijs bewaast. Het wit aan de kop is dan grijs en de keel is wit. De zwarte borst blijft half maanvormig aanwezig. Jonge vogels zijn contrastloos grijs en bezitten een donkergrijze driehoekige vlek op de middenborst.
Kleur en tekening:	Man in zomerkleed Kop: voorhoofd tot de ogen wit, achterschedel zwart. Wangen wit, dit loopt door tot aan het wit bij de snavel. Keel zwart
Lichaam:	Borst doorlopend vanuit de keel zwart strak afgelijnd, onderlijf wit. Flanken iets grijs bewaast. Mantel / rugdek grijs. Stuit grijs. Tussen borst en vleugelbocht wit.
Vleugels en staart:	Slagpennen zwart met smalle witte zoom. Armpennen zwart met brede witte zoom. Kleine dekveren beige zoom, grote dekveren zwart met beige zoom en witte toppen. Hierdoor ontstaat een witte vleugelband. Staart zwart met witte buitenpen.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart, vrij lang loopbeen, dat bijna verticaal staat.
Ogen:	Zwart.

Rouwkwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla alba yarrellii
Ondersoorten:	M. a. dukhunensis, heeft meer wit in de vleugels. M. a. subpersonata, heeft meer zwart aan de zijkant van de kop. M. a. personata, M. a. alboides, M.a. ocellaris, M. a. leukopsis, M.a. baicalensis
Ringmaat:	2,8 mm.
Formaat:	18,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Britse eilanden en kust van West Europa. Broedt net als de witte kwikstaart.
Opmerking:	Bij de pop is het zwart meer donkergrijs en vaak vlekkelig. Jonge vogels hebben een grijze kop en grijze vlek op de borst. 1 ^e Jaars rui wordt kop dofgeel en borst half zwart maantje. Volwassen vogels in de winter, witte keel en zwarte borst (halve maan). Jongen lijken op grote gele kwikstaart maar hebben witte in plaats van gele onderstaartdekveren. Verskil rouwkwikstaart en witte kwikstaart: Het wit tussen borst en vleugelbocht van de witte kwikstaart is bij de rouwkwikstaart geheel zwart.
Kleur en tekening:	Man in zomerkleed. Kop: Voorhoofd doorlopend naar wangen wit. Schedel en nek zwart. Keel zwart.
Lichaam:	Borst zwart half rond. Onderlijf wit. Flanken grijs. Mantel / rugdek en stuit glanzend zwart.
Vleugels en staart:	Alle vleugelpennen en dekveren zwart, de armpennen en dekveren wit gezoomd met twee witte vleugelbanden. Staart zwart met witte buitenpennen.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart, vrij lang loopbeen, dat bijna verticaal staat.
Ogen:	Zwart.

Grote gele kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla cinera cinera
Ondersoorten:	M.c.Carnariensis en M.c.Schmitzi.
Ringmaat:	2,7 mm.
Formaat:	18 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa uitgezonderd Scandinavië. Broedt nabij heuvelland, beken en meren en traag stromende rivieren, in holtes of spleten in rotsen of onder bruggen. Heeft lange staart en bruine poten.
Opmerking:	Bij de pop is de keel wit met enig grijszwart. In winterkleed wenkbrauwstreep en baardstreep crème, schedel meer bruin en keel bleek geel in plaats van zwart. Geel op stuit en aars net als zomerkleed. Jongen hebben een gele aarsstreek en een roze ondersnavel.
Kleur en tekening:	Man in zomerkleed. Kop: Schedel en nek grijsbruin. Wangen grijs. Keel en kin zwart. Bij de pop bruin. Wenkbrauwstreep en baardstreep wit. Halve oogring aan onderzijde van het oog.
Lichaam:	Borst geel, onderlijf en flanken bleekgeel, aarsstreek fel geel. Mantel / rugdek grijs, stuit geelgroen.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen: bruin, aan basis wit (alleen zichtbaar bij het vliegen) met lichte zoom. Dekveren: zwartbruin met bruine zoom. Staart: middenpennen zwart, aan de basis grijs, buitenpennen wit met zwarte schacht.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Bruin roze, nagels zwart.
Ogen:	Zwart.

Gele kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla flava flava
Ondersoorten:	Van de Gele kwikstaart, motacilla flava zijn zeven ondersoorten bekend. Voor ornithologen zijn dit de hardste noten om te kraken. Sommigen willen b.v. flavissima en lutea in een soort onderbrengen. M lutea. Ze komen voor in een gebied rond de Kaspische zee. Er komen kleurvariaties per ras voor en ook worden vogels gezien die op geen van de bekende rassen lijken. Dit zijn tussenvormen in een overgangsgebied. De poppen van de ondersoorten zijn nagenoeg gelijk en van de mannetjes staat alleen de wetenschappelijke naam vermeld. Wij hebben hieraan een Nederlandse naam gekoppeld, welke karakteristieke kenmerken van de ondersoort weergeeft of aan het verspreidingsgebied. Wij zullen ons best doen om meer gegevens te verzamelen om U volledig te informeren.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	16,5 cm.
Algemeen:	De Gele kwikstaart komt met zijn ondersoorten in heel Europa voor. De gele kwikstaart M. flava flava in West Europa en Zuid Scandinavië. Met uitzondering van de Britse eilanden.
Opmerking:	Poppen soms enkel wat geel bij aarsstreek. Keel bij de pop wit. Rugdek en mantel bij de pop olijfbuin Jongen grijsbruin van boven, vuilwit van onderen, keel omzoomd (bruin zwart). voor de trek plaatst, vindt zijn ze geheel op kleur. Man lijkt in de winter erg veel op de pop.
Kleur en tekening:	Kop: schedel blauwgrijs, wangen grijs, wenkbrauwstreep wit, baardstreep wit aan de basis overgaand in geel. Keel geel.
Lichaam:	Borst, onderlijf geel. Mantel / rugdek olijfgroen iets gehamerd. Stuit grijs.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin, licht gezoomd. Armpennen zwart met brede, bleke zoom. Dekveren bruingrijs met donkere schacht. Vleugels: twee bleekgele vleugel bandjes en een zwart gezoomd bandje boven 1 ^e vleugelband. Staart zwart, met witte buiten spiegels.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Balkan gele kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla flava feldegg
Ringmaat:	2,7 mm.
Formaat:	16 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Balkan, Zwarte Zeekust.
Opmerking:	De pop heeft een grijsgroen rugdek en mantel. Het vleugeldek van de pop is zwartgrijs met dezelfde tekening als de man. De pop mist in de staart de groene waas van de man.
Kleur en tekening:	Mantel en rugdek bij de man groengrijs.
Lichaam:	Borst onderlijf en flanken goudgeel.
Vleugels en staart:	Het vleugeldek is grijs met een groene waas en licht grijze omzoming. De toppen van de kleine vleugeldekveren zijn wit en vormen samen een vleugelband.De staart van de man is zwartgrijs met een groene waas en brede witte zoom aan de buitenste pennen. Het onderstaartdek is wit.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Engelse gele kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla flava flavissima
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	16 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Britse eilanden en de tegenoverliggende kust van Europa. Biotoop duinen, graslanden en akkers.
Opmerking:	In winterkleed is geel fletser en schedel meer bruin evenals wangen en de bleekgele wenkbrauwstreep. De pop, onderlijf geheel bleekgeel, bovenzijde grijsgroen. Keel wit. Is nagenoeg gelijk aan de man in winterkleed.
Kleur en tekening:	Man: Kop: Gehele kop geelgroen, op schedel en wangen groene waas, in de nek groengrijs. Keel lichtgeel. Teugel en rond het oog lichtgrijs.
Lichaam:	Borst geel, flank geel met iets groene waas, onderlijf geel. Mantel / rugdek geelgroen met grijze waas. Stuit groen met grijze waas.
Vleugels en staart:	Bruine pennen en dekveren met lichte omzoming, op vleugelbocht witte vleugelband. Staart bruin met witte vlag aan de buitenste pen.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Noorse gele kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla flava tunbergi
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	16,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Noord-Scandinavië en Rusland. Karakteristiek grijze kop en bruine wangen, ook groene dijveren zijn kenmerkend
Opmerking:	In winterkleed minder geel en meer bruin bewaast. Pop bovenzijde geheel donkerbruin met vage vleugelband. Borst beige, onderlijf gele gloed vooral bij de broek. Keel wit. Man en pop in winterkleed bijna niet van elkaar te onderscheiden.
Kleur en tekening:	Man in zomerkleed. Kop: Gehele schedel zwart, loopt onder het oog door tot in de nek. Keel en wangen geel. Wangen geel. Baardstreep wit. Keel geel. Bij de pop wit.
Lichaam:	Borst geel bij vleugelbocht groengeel, onderlijf geel, dijen groen, flanken groen bewaast. Mantel / rugdek en stuit olijfgroen met grijze waas.
Vleugels en staart:	Slagpennen donkerbruin met smalle lichte zoom op buitenvlag. Armpennen donkerbruin lichte zoom is wat breder. Vleugeldekveren donkerbruin met lichte zoom en bleekgele toppen, samen twee bleekgele vleugelbanden vormend. Staart donkerbruin met witte spiegels aan buitenzijde
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Italiaanse gele kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla flava cinereocapilla
Ringmaat:	2,7 mm.
Formaat:	16,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Italië, Albanië en centrale Mediterrane eilanden. Kenmerken; grijze kop, geen wenkbrauwstreep, witte keel en bruine pennen.
Opmerking:	In winterkleed, gehele kop bruin bewaast. Man en pop in winterkleed bijna niet van elkaar te onderscheiden. Pop iets grauwer van kleur.
Kleur en tekening:	Kop: Schedel, wangen en nek grijs, rond het oog donkergrijs, keel wit.
Lichaam:	Borst en onderlijf geel, in flanken bruine waas. Mantel / rugdek en stuit olijfbuin.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin met crème omzoming, meer lichtbruin naar de rug toe. Dekveren donkerbruin met twee crème witte vleugelbanden en lichtbruine omzoming. Staart met smalle lichte zoom en witte staartspiegels.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Iberische gele kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla flava iberiae
Ringmaat:	2,7 mm.
Formaat:	16,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied Zuidwest Europa. Kenmerken donkergrijze kop, witte keel vaag wenkbrauwstreepje achter het oog. Vrij donker olijfgroen op de mantel.
Kleur en tekening:	Kop: Schedel, nek en wangen donkergrijs, achter het oog een vage korte witte wenkbrauwstreep. Keel wit.
Lichaam:	Borst geel iets bruin bij vleugelbocht, onderlijf en flanken geel. Mantel / rugdek olijfgroen met bruine waas. Stuit meer grijze waas.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen en dekveren donkerbruin met brede geelbruine zoom en twee witte vleugelbanden. Staart zwartbruin, spiegel aan basis bleekgeel overgaand in wit.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Russische gele kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla flava beema
Ringmaat:	2,8 mm.
Formaat:	17 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Zuidoost Rusland. Kenmerken klein wit keelvlekje, grijze kop, witte wenkbrauwstreep, vol model en zwarte pennen.
Kleur en tekening:	Kop: Schedel, nek en wangen donkergrijs. Wenkbrauwstreep wit, onder het oog wit randje. Onder de snavel heel klein wit vlekje overgaand in de gele keel.
Lichaam:	Borst, onderzijde en flanken geel, in borst bij vleugelbocht en flanken iets groene waas. Mantel / rugdek olijfgroen met iets grijze zoom. Stuit meer grijs.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen en dekveren zwart met smalle beige grijze zoom. Twee vleugelbanden beigegrijs. Staart zwart met witte spiegels.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart, vrij lang loopbeen, dat bijna verticaal staat.
Ogen:	Zwart.

Citroen kwikstaart	
Wetenschappelijke naam:	Motacilla citreola citreola
Ondersoorten:	M. c. werae, heeft smallere witte vleugelbanden.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	18 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, West Rusland, zeldzame gast in West Europa. Direct herkenbaar aan citroengele kleur en zwarte nekband.
Opmerking:	De pop mist het citroengeel en zwarte nekband, bovenschedel is grijs getint, wenkbrauw, keel en hals bleekgeel. Wangen donkerbruin met lichtgeel, onderlijf zacht citroengeel met grijze waas, vooral in de flanken. Jonge vogels, bovenzijde grijsbruin, witte vleugelbanden, aarsstreek wit en bruingele borst. Brede witte vleugelstrepen. Lichte omranding van de oorstreek. Winterkleed vuilgele borst en grauw rugdek. Man en pop zijn dan moeilijk van elkaar te onderscheiden.
Kleur en tekening:	Kop: gehele kop citroengeel. Tussen nek en mantel een duidelijke zwarte streep tot aan de vleugelbocht.
Lichaam:	Borst, onderlijf en flanken diep geel. Mantel / rugdek grijs met iets bruine waas en fijne zwarte omzoming. Stuit grijs.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen en dekveren zwart. Armpennen brede witte zoom, ook twee brede witte vleugelbanden. Staart zwart met witte spiegels.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Mezen

Algemene Informatie bij de mezen

Mezen behoren tot de familie Paridae. Het zijn relatief kleine vogels die het formaat van een mus hebben. Deze vogels hebben een kort snaveltje en tonen zich vaak schuw, maar toch kwiek. Na de broedperiode vormen de vogels groepen, waar soms ook boomklevers en goudhaantjes deel van uitmaken. De meeste mezen zijn echte holenbroeders met vaak bijzonder grote nesten tot wel 14 eieren.

Koolmees	
Wetenschappelijke naam:	<i>Parus major major</i>
Ondersoorten:	<i>P. m. blanford</i> , <i>P.m. corsus</i> , <i>P. m. excelsus</i> en <i>P. m. newtoni</i>
Ringmaat:	2,8 mm.
Formaat:	14 – 15 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa uitgezonderd Siberië. Leeft in alle soorten bossen, parken en tuinen. Algemeen bekend, in Nederland het hele jaar door.
Opmerking:	Jonge koolmezen hebben gele wangen en missen het zwart op de borst. Van de koolmees is een pastel / grijsvleugel mutatie bekend. Opvallend gereduceerde vleugel- en staartkleur, ook het rugdek is lichter. Schedel en keelvlak hebben nagenoeg dezelfde kleur dan de wildkleur.
Kleur en tekening:	Kop: gehele schedel tot in de nek en keel glanzend zwart. Wangen wit.
Lichaam:	Borst, doorlopend vanuit de keel tot en met aarsstreek een zwarte band. Bij de man is deze duidelijk breder dan bij de pop. Het gehele onderlijf vanaf de keelstreek geel, bij de aars overgaand in wit. Rugdek / mantel groengeel. Stuit blauwgrijs
Vleugels en staart:	Blauwgrijs de toppen van slag- en binnenpennen zwart, iets licht gezoomd. In het midden van de vleugels een witte vleugelband. Bovenstaart blauwgrijs, in het midden donkerder. Onderzijde toont witte staart spiegels.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Donkergrijs.
Ogen:	Zwart.

Zwarte mees	
Wetenschappelijke naam:	<i>Parus ater ater</i>
Ondersoorten:	<i>P. a. atlas</i> , <i>P. a. britannicus</i> komt voor in Brittanië. Mantel is olijfgroen van tint. <i>P. a. cypriotes</i> , komt voor op Cyprus. Mantel olijfgrijs met beige tint. Flanken roodachtig beige. <i>P. a. ledouci</i> , Algerije en Tunesië. Heeft een gelige buik. Verder kent men de <i>P. a. michalowskii</i> , <i>P. a. sardus</i> <i>P. a. hibernicus</i> .
Ringmaat:	2,5
Formaat:	11 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het hoge Noorden. Leeft in naaldbossen. Heeft een vrij korte staart.
Opmerking:	Er is geen uiterlijk verschil tussen man en pop.
Kleur en tekening:	Kop: gehele schedel diepzwart, op de achterschedel tot in de nek een witte vlek. Kinvlak zwart, aansluitend op de zwarte kinvlak een zwarte keelband, deze loopt niet helemaal door. Wangstreek, vanaf de snavel tot in de nek wit. Zowel de schedel als de keelband is niet helemaal strak afgetekend.
Lichaam:	Borst: beige, overgaand in geelachtig bruin, flanken en broek iets dieper. Mantel en stuit grijs, met een iets blauwe tint.
Vleugels en staart:	Slagpennen en armpennen zwartbruin met lichte zoom. De kleine vleugeldekveren zijn grijs met een blauwe tint. Op de vleugels bevinden zich twee witte verticale bandtekeningen. Staart zwartbruin met iets gele tint.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Pimpelmees	
Wetenschappelijke naam:	Parus caeruleus caeruleus
Ondersoorten:	P. c. cyrenaicae, P. c. degener, P. c. obscurus, P. c. ombriosus, P. c. orientalis, P. c. palmensis, P. c. Tineriffae en P. c. Uramarinus.
Ringmaat:	2,5
Formaat:	12 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied geheel Europa uitgezonderd het hoge Noorden. Leeft in loof- en gemengde bossen, tuinen en parken. In de winter vaak op de voertafel te zien. Mezen zijn direct te herkennen aan de korte snavel.
Opmerking:	De breedte van de bef verschilt nogal wat per vogel, dit is echter geen indicatie van man en pop. Er is geen duidelijk verschil tussen man en pop. Meestal zijn de poppen wat fletser van kleur. Jonge vogels in jeugdkleed, gele wangen en grijsgroene schedel. In de winter is de schedel en mantel matter van kleur.
Kleur en tekening:	Kop; witte voorhoofdsband, deze is smaller rond de diepblauwe kruin. Aan onderzijde van de kop een zwarte band, welke rond de gehele kop doorloopt, een bef vormend onder de snavel. Deze bef wordt smaller onder de snavel. De zwarte oogstreep begint bij de snavel, door het oog, naar de zwarte band in de nek. Onder deze band een brede blauwe nekband. Tussen deze twee zwarte banden is de kleur wit.
Lichaam:	Borst: helder geel, flanken iets dieper, onderbuik wit. Vanaf de onderborst tot in de buik een zwarte streep. Mantel groen.
Vleugels en staart:	Slagpennen: zwart met witte buitenvlag, armpennen diepblauw. Kleine vleugeldekveren zijn tot aan de witte band tussen de dekveren en pennen kobaltblauw. Staart blauw met witte zoom, toppen zwart. Onderstaart wit.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Grijsblauw tot zwart, nagels zwart.
Ogen:	Zwart

Azuurmees	
Wetenschappelijke naam:	Parus cyanus cyanus
Ondersoorten:	P. c. flavipectus komt voor van Centraal Azië tot Noordwest Kirgizië. Heeft een gele buikvlek.
Ringmaat:	2,5
Formaat:	13 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: Oost Europa in loof- en gemengd bos, vooral bij rivieren en water. In de winter vaak bij rietvelden. Lijkt veel op de pimpelmees, maar heeft opvallend witte kop en borst en twee vrij brede vleugelstrepen. Staart is vrij lang. Bevedering is vrij pluizig.
Kleur en tekening:	Kop: gehele schedel tot in de nek wit. Wangen witgrijs, op de buik een blauwe vlek. Nekstreek diepblauw. Keel wit, vanaf het oog tot in de nek een smalle zwarte streep.
Lichaam:	Borst en flanken wit. Onderlijf wit met een iets grijze waas. Vanaf de borst een smalle blauwgrijze streep tot aan de poten. Rugdek en stuit blauwgrijs.
Vleugels en staart:	Blauw met zwarte toppen en lichte omzoming. Toont twee duidelijke witte vleugelbandstrepen. Staart blauw met lichte omzoming.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Blauwgrijs tot zwart.
Ogen:	Zwart.

Kuifmees	
Wetenschappelijke naam:	Parus critatis critatis
Ondersoorten:	P. c. Abadei, P. c. Mitratus, P. c. scoticus en P. c. weigoldi
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	12 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: bijna geheel Europa uitgezonderd het hoge Noorden, uiterste Oosten, Italië en Engeland. Broedt in naaldbossen (vooral pijnbomen) Nestelt in holtes in verrot hout. De kuifmees kan zelf holtes hakken. Direct herkenbaar aan duidelijke kuif en zwart / witte tekening.
Kleur en tekening:	Kop: schedel (kuif) zwart met grijze omzoming, onderzijde kuif meer wit. Boven het oog meer grijs. Wangen grijs, aan de achterzijde omgeven door een zwarte rand. Keel / bef zwart, aan de onderzijde van de bef begint de zwarte nekkring, welke geheel doorloopt tot en met de kuif. Tussen wang- en nekstreep wit met iets grijs.
Lichaam:	Borst en onderbuik: witachtig grijs. Flanken iets bruinachtig. Rugdek en stuit bruingrijs.
Vleugels en staart:	Vleugels: zwartbruin met lichte omzoming. Bovenstaart duidelijk lichter.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Grijs tot zwart. Nagels zwart
Ogen:	Donkerbruin.

Glanskopmees	
Wetenschappelijke naam:	Parus palustris palustris
Ondersoorten:	P. p. dresseri
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	12 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: West- , Midden- en Oost-Europa. Leeft in loof- en gemengde bossen en in dicht gebladerde struiken
Opmerking:	Lijkt veel op de matkopmees. Mist witte vlek op de vleugels. De schedel glanst. Jonge vogels zijn nauwelijks te onderscheiden van de jongen van de matkopmees
Kleur en tekening:	Kop: gehele schedel tot in de nek glanzend zwart. Kinvlék zwart, deze is niet geheel strak afgetekend. Wangstreek licht crèmeachtig. Achternek bruiner.
Lichaam:	Borst en onderlijf: licht crèmeachtig. Flanken bruin bewaast. Mantel / rugdek en stuit bruin.
Vleugels en staart:	Zwartbruin. Dekveren wat dieper bruin.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Grijs.
Ogen:	Zwart.

Matkopmees	
Wetenschappelijke naam:	Parus montanus montanus
Ondersoorten:	P. m. borealis, P. m. kleinschmidti, P. m. rhenanus en P. m. salicarius.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	12 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied West-, Noord- en Oost-Europa. Leeft in naald- , gemengde- en berkenbossen, ook in bergstreken. Lijkt zeer veel op de glanskopmees, maar is herkenbaar aan de witte vlek op de vleugels en de matte kopkleur. Er zijn twee ondersoorten bekend van de matkopmees. P. m. borealis: het noordelijke ras. Is groter en bleker met zuiver witte wangen. Het rugdek is meer grijs. P. m. kleinschmidte: het Britse ras. Heeft gelig bruine flanken, die vooral buiten de broedtijd goed waarneembaar zijn. De mantel is bruin
Opmerking:	Bij jonge vogels geen of nauwelijks verschil met de glanskopmees jongen. Het winterkleed is grauwer van kleur
Kleur en tekening:	Kop: Gehele schedel matzwart, evenals het kleine niet strak afgetekende beffe. Wangstreek wit met bruingrijze tint. Achterhals / nek bruingrijs.
Lichaam:	Borst, wit met bruingrijze tint. Flanken licht beige bruin. Onderlijf iets lichter. Rugdek en stuit grijsbruin.
Vleugels en staart:	Slagpennen zwartbruin met smalle bruine zoom. Armpennen warmer bruin en meer omzoming. Lichte banen op de armpennen. Staart zwart met bruine omzoming.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Grijs, nagels grijs
Ogen:	Zwart

Staartmees	
Wetenschappelijke naam:	Aegithalos caudatus europaeus
Ondersoorten:	A. c. cadatus, komt voor in Noordoost Europa. Heeft een geheel witte kop. A. c. taiti, komt voor in Zuid Spanje, Italië en Turkije. De wangen zijn fijn grijs bestreep. Wijnrode tint op de flanken. A. c. rosaceus, komt voor in Brittannië en Ierland. A. c. Sibiricus, komt voor in Oost - Rusland tot Azië. Mantel grijs, flanken grijswit met fijne streeptekening. A. c. tephronotus, komt voor in Turkije. Heeft een donkere kinvlek, een grijze mantel en een relatief korte staart.
Ringmaat:	2,3 mm.
Formaat:	14 cm, de staartlengte maakt voor meer dan de helft deel uit van de totale lichaamslengte.
Algemeen:	Verspreidingsgebied geheel Europa. Leeft in loof- en gemengde bossen. Koepelvormig nest van mos. Vaak samen met andere mezen. Er zijn ondersoorten bekend van de staartmees. A. c. rosaceus: het Britse ras heeft een witte kop met een donkere brede streep boven het oog, roze geelbruin getinte schouderveren, stuit en anaalstreek. Witte vleugelvelden en gele oogring. De Spaanse ondersoort aegithalos taiti is zwartachtig.
Opmerking:	Opmerking: jonge vogel heeft donkere wangen, minder roze en kortere staart. Intermediaire vorm komt voor in Noord- en Centraal Europa. Man en pop zijn gelijk van kleur en tekening.
Kleur en tekening:	Kop: Wit, met brede zwarte kruin. Strepen rond de snavel en oog iets rozige tint met fijne donkere streepjes. Op de borst vaak een band van donkere vlekken
Lichaam:	Borst en onderlijf wit. Flanken licht roodbruin. Mantel / rugdek in het midden zwart, ter hoogte van de schouders wijnrood of roodbruin.
Vleugels en staart:	Slagpennen zwart. Armpennen vrij brede witte zoom. Smalle staart zwart, buiten zijde witte spiegels tot driekwart van de staart.
Snavel:	Zwart
Poten:	Donkerbruin tot zwart, nagels zwart.
Ogen:	Zwart, met een rode oogring.

Bruinkopmees	
Wetenschappelijke naam:	Parus cinctus cinctus
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	13 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: Het hoge Noorden van Europa in de naalddwouden en berkenbossen. Qua kleur en tekening heeft de bruinkopmees wat weg van de ringmus, zeker aan de voorzijde, maar aan staart- en snavelvorm direct als mees te herkennen.
Opmerking:	Er is geen geslachtsonderscheid tussen man en pop.
Kleur en tekening:	Kop: gehele schedel dof donkerbruin, bij het oog zwart. Wangen wit tot grijsachtig, doorlopend tot in de nek. Kinvlek / bef zwart, loopt tot aan de borst en onder de wangen door en is vaak getand aan de onderzijde. In rustkleed minder sprekend.
Lichaam:	Borst / onderlijf: grijsachtig met zwarte ondergrond. Flanken roestgeel, in de zomer minder opvallend. Rugdek / stuit geelbruin
Vleugels en staart:	Bruin, slagpennen bruin met duidelijke grijs witte omzoming. Staart bruin, met licht zoom
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Buidelmees	
Wetenschappelijke naam:	Remus pendulines pendulines
Ondersoorten:	R. p. caspius en R. p. macronyx.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	11 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, hoofdzakelijk in Zuid- en Oost-Europa, soms ook in West-Europa. Leeft in struikgewas aan rivieroever, moerassen of kreupelhout, nabij rietvelden. Dankt zijn naam aan zijn nestbouw in de vorm van een buidel. Deze wordt opgehangen aan het uiteinde van een twijg, soms dicht boven het water.
Opmerking:	Jonge vogels missen de zwarte koptekening en zijn op het rugdek en mantel gelig grijsbruin. De man heeft een breder masker en warm roodbruine veervelden op rug en borst.
Kleur en tekening:	Kop: bovenschedel, nek en keel, grijs, met iets bruine tint. Vanaf de snavel, rond het oog en wangstreek, loopt het zwarte masker.
Lichaam:	Borst roodbruin. Bij de pop lichtbruin. Onderlijf en flanken beigebruin. Mantel / rugdek man diep roodbruin bij de pop bruin.
Vleugels en staart:	Zowel vleugel- als staartpennen bruin, met iets omzoming. Slagpennen en grote vleugeldekveren zwart met wit grijze omzoming. Staart zwart met wit grijze omzoming.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart, in de winter iets lichter
Ogen:	Zwart, met donkerbruine iris.

Baardmannetje

Algemene Informatie bij het baardmannetje

Het baardmannetje hoort tot de familie Timaliidae. Het baardmannetje lijkt veel op de mezen. Het heeft vaak een open nest, laag in het riet. Het legsel bestaat uit 5 tot 7 eitjes.

Baardmannetje (Europees)	
Wetenschappelijke naam:	Panurus biarmicus biarmicus
Ondersoorten:	P. b. typical en P. b. Russucus, is duidelijk forser dan de Nederlandse vorm.
Ringmaat:	2,7 mm.
Formaat:	16,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, zeer verspreid door geheel Europa, uitgezonderd het Noorden en Noordoosten. Leeft in rietvelden. Voedsel in de zomer insecten en in de winter rietzaden. De pop mist de baardstrepen en de schedel is kaneelbruin in plaats van grijs. Een baardmannetje is een meesachtige vogel met een lange staart en een rond lichaam. Er is ook een uitheems baardmannetje van een geheel ander geslacht, vandaar de toevoeging Europees.
Opmerking:	Jonge vogels tonen tussen oog en snavel een zwarte teugelstreep. Zijn ook op de borst en het onderlijf kaneelkleurig. Er zijn poppen die een streeptekening laten zien op de kop en het rugdek. Dit is niet fout, maar een variatiebreedte binnen de soort. Bij het aanwijzen van de kampioen gaat de vogel zonder deze tekening voor. Als er een stam poppen ter keuring wordt aangeboden, moeten het 4 vogels zijn met streeptekening of 4 zonder deze tekening.
Kleur en tekening:	Kop: Man gehele schedel helder blauwgrijs, in de nek en wangen lichter. Keel wit met iets grijze tint. Tussen oog en snavel loopt een zwarte baardstreep tot aan de borst. Boven de baardstreep een wit streepje. Kop pop: bruin grijsachtig tot kaneelbruin .
Lichaam:	Borst en keel, wit met iets grijze tint. Buik crèmebeige. Onderbuik lichtbruin. Flanken en stuit bruin. Mantel / rugdek warm kaneelbruin. Bij de pop is de bruine kleur fletser.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin. Buitenvlag witte spiegel. Dekveren diep kaneelbruin met aan de bovenzijde, vanaf de vleugelbocht, zwarte omzoming / streep. Staart diep kaneelbruin, onderstaart zwart. Pop: staart aan onderzijde bruin
Snavel:	Man: geel. Pop: donker hoornkleurig tot lichtgeel.
Poten:	Diep zwart. Nagels diep zwart.
Ogen:	Pupil zwart, iris wit / geel, meer geel dan wit. Bij de pop is de iris roodbruin.

Rood-, blauwborsten en nachtegalen.

Algemene Informatie bij de Rood-, blauwborsten en nachtegalen

De rood-, blauwborsten en nachtegalen zijn relatief kleine vogels met een opgerichte staart. Hebben een sterk op het territorium gericht gedrag. Opvallend zijn de lange loopbenen.

Roodborst	
Wetenschappelijke naam:	<i>Erithacus rubecula rubecula</i>
Ondersoorten:	<p><i>E. r. rubecula</i>: Komt voor in het grootste deel van Europa</p> <p><i>E. r. balcanicus</i>: Afkomstig van de Balkan landen</p> <p><i>E. r. witberbyi</i>: Komt voor op Ierland en Schotland</p> <p><i>E. r. melophilus</i>: Dit is de Britse vorm. Heeft een diepere bruine tint op de rug en de borst, is dieper doorgekleurd.</p> <p><i>E. r. tataricus</i>: Turkije en de Kaukasus.</p> <p><i>E. r. superbis</i>: Leeft op Gran-Canaria / Tenerife. Wijkt sterk af in kleur en zang.</p> <p><i>E. r. caucasicus</i>: Leeft in de Kaukasus</p> <p><i>E. r. byrcanus</i>: Engeland en Schotland</p>
Ringmaat:	2,5 mm
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het hoge Noorden. Broedt algemeen in bossen, parken, tuinen en hagen. In het Noorden in weelderige bergweiden en naaldwouden. Is niet schuw, vaak aan te treffen op de grond.
Opmerking:	Jonge roodborsten in jeugdkleed, missen het roodbruine, zijn geheel zwaar gespikkeld. Na 1 ^e jeugdruif komt het volwassen kleed. Wel is de vleugelband duidelijk aanwezig.
Kleur en tekening:	Kop: Voorhoofd, wangen en keelstreek oranjebruin. Bovenschedel en nek grijs met iets spikkeltekening en een olijfgroene waas. Achter het oog een wit streepje.
Lichaam:	Borst en 1 ^e gedeelte buik oranjebruin, ter hoogte van vleugelbocht grijs. Onderlijf lichtgrijs, flanken en broekstreek olijfgroen. Mantel / rugdek olijfgroen met iets grijze zoom. Stuit licht oranjebruin.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen olijfgroen, met smalle donkere zoom, toppen zwart. Dekveren op uiteinde grijs en een kleine crème vleugelband, vrij vaag. Staart olijfgroen, soms oranjebruine gloed aan de basis. Toppen zwart met smalle lichte zoom.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Roodgesternde blauwborst	
Wetenschappelijke naam:	<i>Luscinia svecica svecica</i>
Ondersoorten:	<p><i>L. s. magna</i>, komt voor in Oost-Turkije en de Kaukasus, met witte vlek op de borst.</p> <p><i>L. s. pallidogularis</i>, <i>L. s. kobdensis</i>, <i>L. s. saturatior</i>, <i>L. s. volgae</i>, <i>L. s. namnetum</i>, <i>L. s. abbotti</i> en <i>L. s. przewalskii</i></p>
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	14 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Noord- en Oost-Europa, Noord-Amerika en Alaska. Biotoop wilgenbosjes en weelderige berkenbossen. Ook langs sloten en vennen, met dicht riet en struikgewas. Moerassige streken. Hipt veel op de grond. "Trekt "met staart.
Opmerking:	De pop mist het kaneelbruin en de borstvlek is crèmewit. Totaal wat grauwer van kleur, onderlijf meer getekend. De blauwe borstkleur is meer kobaltblauw en minder aanwezig, heeft iets roodbruin in de staart. 1 ^e Jaars blauwborsten missen het blauw en tonen een crème snavelstreep en een bef, die zwart omrand is. Het kaneelbruin is vaag aanwezig. In winterkleed nauwelijks verschil met de gesternde blauwborst. Dan keuren als blauwborst. Bij de mannen is in de winter het blauw op de keel en borst veel minder uitgebreid. De keel is dan geheel of gedeeltelijk bedekt met crèmebeige veren.
Kleur en tekening:	Kop: schedel en nek bruingrijs. Wangen geelbruin. Wenkbrauwstreep witgrijsachtig. Keel en borst diepblauw, met in het midden een strakke kaneelkleurige vlek en aan de onderzijde een wit randje
Lichaam:	Onder de blauwe borst een zwarte borstband, hieronder een smalle witte band. Ter hoogte van de borst / buik een halve maanvormige, kaneelkleurige tekening. Onderlijf wit met iets aanslag. Bij de broek bruine waas. Mantel / rugdek bruingrijs. Stuit kaneelkleurig.
Vleugels en staart:	Bruingrijs met lichte zoom. Bovenstaartdekveren kaneelbruin. Onderstaartdekveren licht crème.
Snavel:	Zwart, aan de basis oranjebruin.
Poten:	Zwart, opvallend lang loopbeen.

Ogen:	Zwart.
-------	--------

Witgesternde blauwborst

Wetenschappelijke naam:	Luscinia svecica cyanecula
Ringmaat:	2,5mm.
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	De witgesternde blauwborst is een ondersoort van de roodgesternde blauwborst. Verspreidingsgebied, Centraal- en Zuid-Europa. Broedt in rietvelden en andere dichte vegetatie. Zingt 's nachts.
Opmerking:	De pop is geheel fletser en minder sprekend van kleur en tekening. Lijkt veel op de pop van de roodgesternde, heeft echter geen "rode" gloed in de staart.
Kleur en tekening:	Kop: Schedel zwartbruin in het midden een lichtbruine kopstreep. Boven de snavel lichtbruin. Wenkbrauwstreep crème. Wangen bruin aan de bovenzijde zwartbruin. Tussen oog en snavel zwart. De keel en borst zijn diepblauw, met op de borst / keel afscheiding een heldere witte strakke vlek. (deze is kleiner dan de kaneelbruine vlek bij de roodgesternde blauwborst.)
Lichaam:	Onder de blauwe borst een brede zwarte borstband aan de onderzijde een vage witte band. De halve maanvormige buiktekening is kastanjebruin. Onderlijf beigegrijs, bij de broek meer bruin. Mantel / rugdek grijsbruin. Stuit bruin.
Vleugels en staart:	Slag- en staartpennen zwart, met grijsbruine zoom. De dekveren zijn diep grijsbruin met een lichtere grijsbruine zoom.
Snavel:	Zwart, aan de basis gelig.
Poten:	Zwart, met een opvallend lang loopbeen.
Ogen:	Zwart.

Noorse nachtegaal

Wetenschappelijke naam:	Luscinia luscinia
Ringmaat:	2,9 mm.
Formaat:	16,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Noordoost Europa en de Baltische staten. Biotoop bladrijk struikgewas en lage begroeiing langs meeroevers.
Opmerking:	Lijkt veel op de nachtegaal. Rugdek meer grijs, staart niet zo diep roodbruin en vage borst tekening, is ook bruiner aan de kop ten opzichte van de nachtegaal. Jonge vogels zijn geheel gevlekt zoals jonge roodborstjes.
Kleur en tekening:	Kop: Schedel, nek en wangen roodbruinachtig. Keel crème, licht gevlekt, iets licht streepje aan de bovenzijde van het oog.
Lichaam:	Borst en onderlijf lichtcrème, met grijze gemarmerde tekening. De flanken zijn meer bruin. Rugdek, mantel en stuit bruin, met iets grijze waas.
Vleugels en staart:	Vleugel- en staart pennen roodbruin, aan de toppen iets donkerder bruin. Onderstaart dekveren lichtcrème
Snavel:	Donker hoornkleurig, aan de basis geel.
Poten:	Vleeskleurig. Nagels hoornkleurig.
Ogen:	Zwart.

Nachtegaal

Wetenschappelijke naam:	Luscinia megarhynchos megarhynchos
Ondersoorten:	L. m. Africana, L. m. hafizi, deze laatste komt voor in Centraal Azië. Is lichter van kleur en heeft een vage lichte wenkbrauwstreep en een langere staart. L. m. baebmanni.
Ringmaat:	2,7 mm.
Formaat:	16,5 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, West- en Zuid-Europa. Biotoop in bosjes met vochtige ondergroei in bossen en parken.
Opmerking:	Geen uiterlijk verschil tussen man en pop
Kleur en tekening:	Kop: schedel en nek bruin, iets gespikkeld. Wangen bruingrijs. Wenkbrauwstreep en oogring wit, vaag waarneembaar. Keel crèmewit. Bij snavelbasis iets tekening.
Lichaam:	Borst en onderlijf grijsbeige, flanken iets bruin bewaast. Mantel en rugdek warmbruin. Stuit roodbruin.
Vleugels en staart:	Slagpennen roodbruin, toppen bruin, iets gezoomd. Armpennen dieper roodbruin. Staart diep roodbruin, toppen donkerbruin.
Snavel:	Ondersnavel hoornkleurig, geel aan de basis. Bovensnavel bruin
Poten:	Rood vleeskleurig, nagels hoornkleurig.
Ogen:	Zwart.

Roodkeel nachtegaal	
Wetenschappelijke naam:	Luscinia.calliope calliope
Ondersoorten:	L. c. camtschatkensis en L. c. beicki
Ringmaat:	2,7 mm
Formaat:	15 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, het uiterste Noordoosten van Europa. Zeer zeldzame dwaalgast in West-Europa. Staartdracht vaak verticaal. Broedt in naaldwouden.
Opmerking:	De pop mist de rode kinvlek, soms iets roze. Wenkbrauw en snavelstreep beige wit. De teugel is grijs. De jongen zijn wit op de keel zonder zwarte omranding en hebben een lichte oogring.
Kleur en tekening:	Kop: schedel, nek en wangen donkerbruin. Wenkbrauwstreep en snavelstreep helder wit. Tussen oog en snavel zwart. Kinvlek rood omrand door smalle zwarte band. Toont witte baardstrepen.
Lichaam:	Borst donkerbruin. De vrij brede flanken zijn donkerbruin met iets grijze waas. Onderbuik licht beige bruin. Mantel / rugdek en stuit egaal donkerbruin.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin, armpennen iets donkerder. Staart bruin met lichte schacht. Boven staartdekveren donkerbruin met iets grijs. Onderstaart wit.
Snavel:	Zwart
Poten:	Zwartbruin, inclusief de nagels. Heeft vrij lang loopbeen
Ogen:	Zwart.

Roodstaarten

Algemene Informatie bij de roodstaarten

Roodstaarten horen tot het genus *Phoenicurus*. Het zijn vogels die het formaat van een mus hebben. De vogels zijn levendig en hebben een opvallende roestrode staart die altijd trilt.

Zwarte roodstaart	
Wetenschappelijke naam:	<i>Phoenicurus ochruros ochruros</i>
Ondersoorten:	<p><i>P. o. atterimus</i>: Komt voor op het Iberische schiereiland. Is volledig zwart met een grijze kruin.</p> <p><i>P. o. Gilbaltariensis</i>: Komt voor in het grootste deel van Europa. Bovenzijde man grijs en geen rood op de onderbuik.</p> <p><i>P. o. ochruros</i>: Turkije en Kaukasus. Is roestbruin op de buik.</p> <p><i>P. o. semirufus</i>: Komt voor in het Midden-Oosten. Gehele buik en beneden borst en buik roestbruin. Dit is strak afgetekend van de zwarte bovenborst. Heeft geen witte vleugelvlak.</p>
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	15 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied West -, Midden- en Zuid-Europa. Broedt in holen en muurnissen. In Zuid Europa zeer algemeen in bergstreken. Het trillen van de staart is soorteigen.
Opmerking:	De pop, mist lichte vleugelspiegels. Jonge vogels lijken op de pop. Man in winterkleed nagenoeg als de pop, is totaal wat dieper grijszwart
Kleur en tekening:	Man in rustkleed: kop, donkergrijs in de winter. Gehele kop diepzwart, op schedel iets grijze waas. De pop heeft een bleke oogring.
Lichaam:	Borst, onderlijf, flanken, mantel / rugdek egaal zwartgrijs. In de winter meer grijs met een bruine waas. Stuit roestrood. Aarsbevedering lichtbruin met oranje. Pop: rugdek en mantel bruingrijs. Borst en buik muisgrijs, onderbuik iets lichter.
Vleugels en staart:	Vleugels diep egaal grijszwart. Op de armpennen lichtgrijze spiegel. Staart zwartgrijs. In de winter zijn al deze onderdelen meer grijs, met een iets bruine waas. Middelste pennen oranjebruin. De pop mist de licht grijze spiegel. Vleugels, armpennen en staart bruingrijs.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart. Nagels donker hoornkleurig.
Ogen:	Zwart.

Gekraagde roodstaart	
Wetenschappelijke naam:	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
Ondersoorten:	<i>P. p. samamisticus</i> : komt voor Oost-Turkije, Kaukasus en in het Midden-Oosten. De bovenzijde is donkerder. Een variabele witte vleugelvlak op de armpennen.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa. Broedt vrij algemeen in open bossen, parken, struikgewas, taiga. Nestelt in holten en nestkasten. Het trillen van de staart is soorteigen.
Opmerking:	In winterkleed is het zwart in de borst en hals grijs. Het roodbruin is licht omzoomd en tussen de poten veel lichter. De staartkleur blijft gelijk, zowel man als pop. De pop mist de zwarte en witte veervelden. Winterkleed duidelijk matter van kleur.
Kleur en tekening:	Man: kop, voorhoofd witgrijs, zwak zichtbaar in de winter, overgaand in grijze schedel en nek. Deze is fijn zwart gespikkeld. Voorhoofdsband, wangen, keel en kin egaal zwart, in de winter grijs getint. Borst en flanken roestbruin tot helder kastanjebruin en lopen op het onderlichaam in een rossige grijze kleur uit. In de rusttijd (tentoonstellingsseizoen) ligt over het totale verenpak een beige waas. Dit wordt veroorzaakt doordat de veertoppen beige van kleur zijn. De pop heeft een duidelijk witte oogring.
Lichaam:	Keel: zwart strak afgelijnd. Onderlijf en flanken roodbruin, tussen de poten wat lichter. Mantel / rugdek glanzend blauwachtig grijs, iets zwart gespikkeld. Stuit oranjebruin. Pop grijsbruin op rugdek en mantel. Borst beige met een licht oranje waas. Keel crème. Flanken geelbruin.
Vleugels en staart:	Vleugels zwartgrijs met beige waas en grote witte spiegels. De onderste vleugeldekveren zijn vaal rood. Staart: middelste pennen egaal donkerbruin, de overige staartpennen zijn rood tot roodachtig kastanjebruin.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart. Nagels donker hoornkleurig.
Ogen:	Zwart.

Vliegenvangers

Algemene Informatie bij de vliegenvangers.

Vliegenvangers behoren tot de familie Muscicapidae. Er is verwantschap met de zangers en lijsters. Het zijn kleine vogels, die vrij rechtop op de takken zitten. Het menu bestaat uit insecten, die in de vlucht gevangen worden. Het nest treft men aan in allerlei holtes. Het legsel bestaat uit 4 tot zelfs 9 eieren.

Bonte vliegenvanger	
Wetenschappelijke naam:	Ficedula hypoleuca hypoleuca
Ringmaat:	2,3 mm.
Formaat:	13 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa. Algemene broedvogel in gemengde en loofbossen, parken en tuinen. Wipt vaak met staart.
Opmerking:	Pop is bruingrijs in plaats van zwart. Mist wit op voorhoofd, smalle oogring, wel witte vleugelband. Ook kleine dekveren gezoomd en staartspiegel. 1 ^e jaars vogels overwegend grijs met bruine waas. Witte onderdelen nog niet helder wit.
Kleur en tekening:	Kop: schedel, nek en wang zwart, boven snavel wit vlekje. Keel en hals wit, dit loopt door onder de wang tot aan de nek.
Lichaam:	Gehele onderzijde, borst, buik en flanken wit. Mantel / rugdek zwart. Stuit zwart.
Vleugels en staart:	Slagpennen en dekveren zwartbruin. De toppen van de slagpennen een smalle lichte zoom. Armpennen aan basis wit, hierdoor een brede witte vleugelband. Staart zwart, onderstaart dekveren wit.
Snavel:	Zwart, smal en spits.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Kleine vliegenvanger	
Wetenschappelijke naam:	Ficedula parva parva
Ondersoorten:	F. p. albicilla.
Ringmaat:	2,3 mm.
Formaat:	11,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: Midden-, Noordoost- en Zuidoost Europa. In weelderige, schaduwrijke, iets vochtige delen van loof- of gemengde bossen. Broedt in boomspleten. Gedrag als fitis. Wipt met staart. Kenmerkend wit in staart. Heeft wat weg van roodborst, maar enkel "rood" op borst en keel en niet op het voorhoofd.
Opmerking:	Pop en 1 ^e jaars vogels: schedel meer bruin, onderlijf crème. Keelvlak kleiner en fletser roodbruin. Wel witte staarttekening. In het volièreklimaat is het onmogelijk om de man op kleur te houden. Het zwart wordt dan bruingrijs. Dit geldt ook voor overjarige wildvang exemplaren na de rui.
Kleur en tekening:	Vleugelpennen en dekveren bruin. Staart bruin, de vier buitenste pennen voor de helft wit vanaf de basis. Hierdoor ontstaat de kenmerkende staarttekening.
Lichaam:	Kop: schedel grijsbruin, wangen grijs, keel roodbruin. Pop: Vuil wit, smalle lichte oogring.
Vleugels en staart:	Bovenborst roodbruin, overgaand in grijs bewolkt onderlijf. Flanken iets donkerder. Mantel / rugdek en stuit bruin.
Snavel:	Donker bruin tot zwart met aan de basis van de ondersnavel roze bruin
Poten:	Grijsbruin.
Ogen:	Zwart

Withals vliegenvanger	
Wetenschappelijke naam:	<i>Ficedula albicollis albicollis</i> .
Ondersoorten:	<i>F. a. semitorquata</i> , Balkan vliegenvanger.
Ringmaat:	2,3 mm.
Formaat:	13 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Midden- en Zuidoost Europa. In loofbossen en tuinen. Lijkt erg veel op bonte vliegenvanger. Wit vlekje op voorhoofd is groter, heeft ook korte witte spiegel in slagpennen. Witte nekband loopt geheel door rond de nek. Een zeer nauw verwante soort is de Balkan Bonte vliegenvanger. Exact hetzelfde van kleur en tekening, alleen de witte nekband is onderbroken in de nek / rugdek. Dit is de soort <i>F. a. semitorquata</i> .
Opmerking:	De pop is nagenoeg gelijk aan de pop van de bonte vliegenvanger. Is iets grijzer van kleur en heeft net als de man korte witte spiegels in de slagpennen. Deze mist de bonte vliegenvanger pop. Balkan vliegenvanger pop gelijk aan de withals vliegenvanger pop.
Kleur en tekening:	Kop: Gehele schedel en wangstreek zwart, op voorhoofd wit plekje. Keel wit, deze loopt boven langs de vleugels, onder de wangen, geheel door in de nek (witte nekband).
Lichaam:	Borst en onderlijf wit, in de flanken vage grijze streepjes. Mantel/rugdek zwart. Stuit grijswit.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen en dekveren zwart, uitgezonderd de grote dekveren en armpennen. Deze zijn wit. Hierdoor ontstaat een brede witte vleugelband. Halfweg de slagpennen bevindt zich een korte witte spiegel. Staart zwart, onderzijde wit.
Snavel:	Zwart, smal en puntig.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Grauwe vliegenvanger	
Wetenschappelijke naam:	<i>Muscicapa striata striata</i> .
Ondersoorten:	<i>M. s. balearica</i> , <i>M. s. Neumanni</i> en <i>M. s. tyrrhenica</i>
Ringmaat:	2,3 mm.
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa. In open bossen, bosranden, parken en tuinen.
Opmerking:	Man en pop gelijk, jonge vogel veel zwaarder gestreept op borst en rugdek.
Kleur en tekening:	Kop: Schedel grauwgrijs met zwarte lichte streepjes, nek egaler grauwgrijs. Wangen grijs. Keel grijswit met vage strepen.
Lichaam:	Borst grijswit met donkere bestreping, vager wordend richting onderlijf. Flanken beigegrijs. Mantel / rugdek en stuit grauw bruingrijs.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen en dekveren bruingrijs met lichte zoom, toppen slagpennen egaal. Staart bruingrijs met lichte zoom / spiegel.
Snavel:	Zwart, smal en puntig.
Poten:	Donker grijszwart.
Ogen:	Zwart.

Klapeksters en klauwieren

Algemene Informatie bij de klapeksters en klauwieren

Klapeksters en Klauwieren behoren tot de familie Laniidae. Het zijn vogels die het formaat van een merel en groter hebben. Deze vogels hebben een relatief grote kop en hoekige snavel. De staart is in verhouding tot het lichaam lang. Het voedsel bestaat uit insecten, kleine vogels en knaagdieren, die dan, kenmerkend voor de familie, op een tak of doorn geprikt worden.

Klapekster	
Wetenschappelijke naam:	Lanius excubitor excubitor
Ondersoorten:	L. e. homeyeri komt voor in Oekraïne. Heeft bredere vleugelstreep en wit voorhoofd L. e. meridionalis komt voor op het Iberische schiereiland en in Zuid Frankrijk. Heeft een roze grijze borst, buik en flanken
Ringmaat:	4,0 mm.
Formaat:	24 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa. Broedt in Zuid Europa in semi open terrein, moerrassen en open plekken in naald- of berkenbossen.
Opmerking:	Jonge vogels meer beigegrijs, oogstreep bruin en enkel achter het oog. Vleugelpennen lichter en meer omzoming.
Kleur en tekening:	Kop: schedel en nek helder grijs, keel wit. Oogstreep zwart, smal vanaf bovensnavel, door het oog lopend, breder wordend in de wangen.
Lichaam:	Borst en onderlijf wit, flanken lichtgrijs. Mantel / rugdek en stuit helder grijs. Op de scheiding mantel / vleugels een witte band.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen en dekveren zwart met witte spiegel. Witte band in toppen van de armpennen. Staart zwart met witte spiegel aan onderzijde.
Snavel:	Donkergrijs, aan basis lichter, forse snavel, bovensnavel gebogen en een haakje.
Poten:	Grijs, nagels zwart.
Ogen:	Zwart.

Kleine klapekster	
Wetenschappelijke naam:	Lanius minor minor.
Ondersoorten:	L. m. teranicus, meer bruingrijze waas.
Ringmaat:	3,3 mm
Formaat:	20 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Midden-, Zuid- en Oost-Europa in open terrein met verspreide bomen en struiken. Te onderscheiden van de klapekster door formaat, zwart voorhoofd en minimale witte vleugeltekening.
Opmerking:	Jongen missen zwart aan de kop en meer bruin bewaast.
Kleur en tekening:	Voorhoofd en wangen zwart, bovenschedel, nek grijs, keel en hals wit.
Lichaam:	Borst en onderlijf witgrijs. Flanken beige grijs, mantel / rugdek en stuit grijs met iets bruine waas.
Vleugels en staart:	Vleugels zwart, klein smal wit spiegelkje en minimale lichte toppen op de armpennen. Staart zwart, onderzijde witgrijs, bovenstaartdekveren grijs.
Snavel:	Zwart, vrij fors, iets gebogen met haakje
Poten:	Donker grijs.
Ogen:	Zwart.

Grauwe klauwier	
Wetenschappelijke naam:	Lanius c. luria
Ondersoorten:	L.c.kobyhini.
Ringmaat:	3,3 mm.
Formaat:	18 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Geheel Europa uitgezonderd het hoge Noorden. Leeft in open struikgewas/ plekken in het bos.
Opmerking:	De pop en jonge vogels zijn bruiner en tonen omzoming op borst en flanken. Sommige poppen zijn contrastrijker getekend en lijken veel op de man, maar hebben altijd omzoming op de borst. De staart is bruin. Jonge vogels hebben een geelbruine oogring. Poppen een witte oogring. Jonge vogels ook gezoomd op rugdek.
Kleur en tekening:	Kop: schedel helder grijs in nek iets donkerder. Zwarte brede oogstreep. Keel wit.
Lichaam:	Borst en onderlijf wit met iets licht roodbruine waas, vooral in de flanken. Mantel/rugdek, bovenrug grijs als kop en strak afgelijnd met kastanje bruin. Stuit grijs.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin met smalle lichte zoom. Armpennen licht kastanjebruine zoom. Dekveren als rugdek/mantel. Staart zwart met witte spiegel, bovenstaartdekveren grijs.
Snavel:	Zwart, iets gebogen met haakje.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Roodkop klauwier	
Wetenschappelijke naam:	Lanius senator senator
Ondersoorten:	L. s. badius, L. s. nicoticus, komt voor in Turkije en verder oostwaarts. Extra grote witte vlek op de basis van de handpennen. Heeft veel zwart op het voorhoofd. En een witte staartbasis.
Ringmaat:	3,3mm.
Formaat:	19 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Midden- en Zuid Europa. In open droog terrein met bomen en struiken. Opvallende diep roodbruine kruin. Ondersoort (L. Badius), afkomstig uit Mallorca. Heeft geen witte vleugelstreep.
Opmerking:	Pop is vager en fletser van kleur en tekening. De zwarte veervelden zijn grijs.
Kleur en tekening:	Kop: een brede zwarte voorhoofdsband, door het oog tot in de nek. Achter het oog wit vlekje. Schedel/achternek diep roodbruin. Keel en hals wit.
Lichaam:	Borst en onderlijf wit, iets geelbruine waas in de flanken. Mantel/rugdek zwart. Stuit wit.
Vleugels en staart:	Vleugels zwart met vage lichte smalle zoom. Armpennen smalle witte zoom. Vleugelschild en spiegels wit. Staart zwart met smalle witte toppen, onderstaart wit.
Snavel:	Donkergrijs, iets gebogen met haakje.
Poten:	Donkergrijs.
Ogen:	Zwart.

Zangers.

Algemene Informatie bij de zangers.

De zangers zijn relatief kleine vogels met een rusteloos gedrag. Het verenkleed is in het algemeen vrij uniform. Verwarring is dan ook niet uit te sluiten.

Alle soorten broeden in beboste gebieden, struikgewas of hoge riet en kruiden vegetatie. Zangers zijn zeer bewegelijke vogels, maken vaak nerveuze rukkende bewegingen met vleugel of staart. Er is geen duidelijk uiterlijk verschil tussen man en pop

Rietzanger	
Wetenschappelijke naam:	Acrocephalus schoenobaenus
Ringmaat:	2,3 mm.
Formaat:	12,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa nabij rietvelden en moerasgebieden. Lijkt op zwartkop- en waterrietzanger, maar de stuit is ongestreept. Ten opzichte van de Sprinkhaanzanger heeft de Rietzanger een duidelijke wenkbrauwstreep (witte) en is de staart rechter op het einde.
Opmerking:	Jonge Rietzangers hebben soms een vaag gestreepte borst en een onduidelijke kruinstreep, maar nooit zo opvallend als bij de blekere, gelere Waterrietzanger.
Kleur en tekening:	Kop: bovenschedel grijsbruin, licht gestreept. Boven de crèmewitte wenkbrauwstreep donkerbruin. Wangstreek lichtbruin. Keel crèmewit. In de nek grijsbruin, overgaand naar lichtbruin. Zwartbruine teugel
Lichaam:	Borst beigebruin in het onderlijf iets lichter. Flanken lichtbruin, stuit egaal licht roodbruin. Mantel / rugdek bruin, met een iets roodbruine waas en licht gestreept.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin, de toppen donker bruin. Duimveertjes en armpennen een lichte zoom op de buitenvlag. Staart bruin met lichte schacht.
Snavel:	Donkerbruin, aan de basis soms wat geler.
Poten:	Donker vleeskleurig, nagels donkerbruin.
Ogen:	Zwart.

Waterrietzanger	
Wetenschappelijke naam:	Acrocephalus paludicola
Ringmaat:	2,3 mm.
Formaat:	12,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, zeldzame en plaatselijke broedvogel in Midden-, Oost- en Zuid-Europa. In vochtige weiden met hoge zeggesoorten. Is duidelijk meer geelbruin van kleur ten opzichte van de Rietzanger, heeft een lichtbeige kruinstreep en meer bestreping op het rugdek.
Opmerking:	De staart is duidelijk ronder dan bij de Rietzanger. De waterrietzanger valt duidelijk op door zijn zwaar gestreepte rug en geelbruine tint.
Kleur en tekening:	Kop: bovenschedel donkerbruin, in de nek geelbruin gestreept. Op de kruin een geelbruine streep. Wenkbrauwstreep geelbruin, deze loopt om de wangen heen. Wangen geelbruin aan de bovenzijde donkerbruin. Keel geelbruin. Crèmebeige teugel
Lichaam:	Borst en onderlijf en flanken licht geelbruin, met op de borst en flanken een vage bestreping. Rugdek / mantel donkerbruin met een grove geelbruine omzoming. Stuit geelbruin, bruin gestreept
Vleugels en staart:	Sslagpennen bruin licht gezoomd. Armpennen donkerbruin grof gezoomd. Staartpennen bruin, in het midden donkerder met geelbruine zoom. Bovenstaartdekveren geelbruin, rond de schacht donkerbruin.
Snavel:	Bovensnavel bruin, ondersnavel meer geel met aan de basis een bruine punt.
Poten:	Vleeskleurig bruin, nagels bruin.
Ogen:	Zwart, met bruine iris.

Bosrietzanger	
Wetenschappelijke naam:	Acrocephalus palustris
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	13 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied West-, Midden-, Oost- en Zuidoost Europa. Biotoop, begroeide, vochtige terreinen, oevers, vaak tussen brandnetels en moerasspirea. Lijkt veel op de kleine karekiet. De snavel is iets korter en de kleur is dieper grijsbruin.
Opmerking:	Jonge bosrietzangers lijken sprekend op de kleine karekiet, maar hebben bleekroze poten in plaats van bruinachtig. Ten opzichte van Blyths rietzanger duidelijk lichter in de keel en borst. Wel heeft de Bosrietzanger meer bruin in de flankstreek ten opzichte van Blyths rietzanger. Deze is hier vrij helder crème van kleur.
Kleur en tekening:	Kop: schedel licht grijsbruin, wenkbrauwstreep lichtbeige bruin. Keel lichtcrème. Lichte oogring
Lichaam:	Borst en onderlijf crème met een gele tint, vooral ter hoogte van vleugelbocht en pootinplant. Mantel / rugdek grijsbruin met vage groene tint. Stuit bruin met grijze waas.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen donkerbruin, vooral de toppen diep zwartbruin. Vleugelpennen tonen een smalle lichte zoom op de buitenvlag. Staart grijsbruin, toppen zwartbruin.
Snavel:	Ggrijsbruin, aan de basis en ondersnavel iets lichter.
Poten:	Geelroze, nagels bruin
Ogen:	Zwart

Kleine karekiet	
Wetenschappelijke naam:	Acrocephalus scirpaceus.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	12,5 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa uitgezonderd het Noorden. Biotoop rietvelden, struiken en dichte kruidenvelden. Te onderscheiden van de Rietzanger door egaal gekleurde kop en lange wenkbrauwstreep. Is ook warmer bruin dan de Bosrietzanger. Rugdek en de stuit is altijd roestbruin.
Opmerking:	Jonge Kleine karekieten bovenzijde warmer bruin met roestgele stuit.
Kleur en tekening:	Kop: schedel bruin. Een vage crème wenkbrauwstreep. Wangen en nek iets lichter bruin, keel crèmeachtig. Zwartbruine teugel
Lichaam:	Borst en onderlijf beigewit. In de flanken een bruine tint. Mantel / rugdek egaal bruin met iets grijze waas. Stuit roodbruin.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin. Buitenvlag grijze zoom, bij de basis roestbruin. Staart bruin met grijze waas, aan de toppen lichtcrème zoom.
Snavel:	Hoornkleurig, bovensnavel donkere streep.
Poten:	Vleeskleurig, nagels donker hoornkleurig.
Ogen:	Zwart.

Grote karekiet	
Wetenschappelijke naam:	Acrocephalus arundinaceus
Ringmaat:	3,3 mm.
Formaat:	19 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het Noorden en de Britse eilanden. Biotoop rietvelden / kragen. Lijkt op de Kleine karekiet, formaat is 6,5 cm groter. Wenkbrauwstreep is duidelijker en vage keeltekening. Heeft ook vrij grote snavel ten opzichte van aanverwante soorten.
Opmerking:	De Grote karekiet valt gelijk op door een groot formaat en een krachtige snavel. Bij jonge vogels zijn de handpennen donker met lichtere toppen
Kleur en tekening:	Kop: schedel en nek bruingrijs, boven de snavel meer bruin. Wangen grijsbruin, keel lichtcrème vaag gestreept. Wenkbrauwstreep lichtcrème.
Lichaam:	Borst en onderlijf beigebrown. In de flanken en broek dieper bruin. Mantel / rugdek grijsbruin. Stuit roestbruin.
Vleugels en staart:	Bruin, in de toppen zwartbruin. Onderstaart crème meer roestbruin richting staart, toppen van de staartpennen crème.
Snavel:	Hoornkleurig, bovensnavel en punt grijs.
Poten:	Rozebruin of donker bruingrijs, nagels grijs.
Ogen:	Zwart.

Cites rietzanger	
Wetenschappelijke naam:	Cettia cetti cetti
Ondersoorten:	C. c. albiventris
Ringmaat:	2,7 mm
Formaat:	14 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Zuid- en West-Europa. Biotoop dichte lage vegetatie bij water- en moerasgebieden. Opvallend brede staart en afgerond. Trekt met staart opwaarts en zijwaarts. Snavel dun en puntig. Man en pop gelijk.
Opmerking:	De jongen lijken op de volwassen vogels.
Kleur en tekening:	Kop: schedel grijsbruin, iets getekend. Nek meer bruin. Wangen grijsachtig. Keel beigebruin. Vage wenkbrauwstreep. Rond het oog lichte briltekening.
Lichaam:	Borst grijs, aan de onderzijde meer bruin. Buik grijswit. Aarsstreek roodbruin. Mantel / rugdek grijsbruin, in het midden op de vleugels meer roodbruin. Stuit roodbruin.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin met vage zoom. Staart bruin met lichte schacht aan de onderzijde. Boven- en onderstaartdekveren roodbruin.
Snavel:	Hoornkleurig, bovensnavel donkere streep.
Poten:	Vleeskleurig, nagels hoornkleurig.
Ogen:	Zwart.

Sprinkhaan rietzanger	
Wetenschappelijke naam:	Locustella naeuia naeuia
Ondersoorten:	L. n. obscurior en L. n. straminer
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	13 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa uitgezonderd het Noorden. Biotoop in vochtig open terrein met dichte ondergrond vegetatie. Vooral weilanden met pollen en struiken, maar ook op drogere gronden, in coniferen kwekerijen en korenvelden.
Opmerking:	De kleuren kunnen iets variabel zijn, soms in de borst iets gevlekt. Typisch kenmerk de zwarte rugbestreping.
Kleur en tekening:	Kop: schedel grijsbruin licht gevlekt. Vanaf de snavel, boven de lichtcrème wenkbrauwstreep, meer roodbruin. Onder het oog ook lichtcrème, niet geheel doorlopend. Wangen bruin, met dunne lichte streepjes. Keel lichtcrème. Onderstaart heeft een V- vormige tekening
Lichaam:	Borst bruin iets lichter bij de keelstreek. Onderlijf lichtcrème, overlopend naar bruine flanken. Mantel / rugdek, grijsbruin met groenige waas en met zwartbruine bestreping. Stuit bruin iets gevlekt.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin met zwartbruine toppen op de binnenpennen. Armpennen zwartbruin met bruine omzoming. De schacht van de armpennen kan zowel bruin als zwart zijn. Staart bruin met donkere schacht. De twee middelste pennen zijn iets verlengd en hebben een roodbruine schacht.
Snavel:	Bruin, aan basis meer geelachtig.
Poten:	Roodachtig bruin, nagels hoornkleurig
Ogen:	Zwart met bruine iris.

Kleine sprinkhaan rietzanger	
Wetenschappelijke naam:	Locustella lanceolata.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	12 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, uiterste Oosten van Europa. Biotoop dichte moerasvegetatie en aan oevers van meren.
Opmerking:	De kleuren kunnen iets variëren. Jonge vogels hebben een kortere staart, een vage streeptekening op de borst en flanken en een duidelijke omzoming aan de vleugeldekveren.
Kleur en tekening:	Kop: schedel grauwwaas, met in het midden zwarte bestreping. Nek egaal grauwwaas. Wangen bruin met zwarte waas. Wenkbrauwstreep vaag crèmekleurig. Keel lichtcrème met donkere bestreping. Onderstaarttekening is een smalle onderbroken streeptekening
Lichaam:	Borst lichtcrème met zware zwartbruine bestreping, in de buik egaler. Flanken wat fijner bestrept met bruine waas. Mantel / rugdek grauwwaas met zware zwartbruine lengtestrepen. De stuit heeft dezelfde kleur als het rugdek.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen zwart met bruine omzoming. De staart is iets gepunt en egaal zwart. De bovenstaartdekveren zijn zwart met bruine omzoming.
Snavel:	Diepgrijs, de punt is iets lichter.
Poten:	roodachtig, nagels wat lichter.
Ogen:	Zwart.

Snor	
Wetenschappelijke naam:	<i>Locustella luscinioides</i>
Ondersoorten:	<i>L. l. fusca</i> , Oost-Kaspisch zeegebied en Centraal Azië. Rugdek groenig grijsbruin lichte toppen aan de onderstaartveren
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: geheel Europa, uitgezonderd het Noorden. Biotoop: rietvelden en moerassen. Heeft een vrij lange brede afgeronde staart.
Opmerking:	Jongen lijken op de volwassen vogels
Kleur en tekening:	Kop: schedel kastanjebruin met donkere streepjes. Nek en wangen bruin. Keel lichtbruin. Vage wenkbrauwstreep. Smalle lichte oogring.
Lichaam:	Borst lichtbruin, onderlijf iets lichter. Mantel / rugdek egaal bruin. Stuit egaal bruin.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin, buitenste pen lichte spiegel. Staart donkerbruin, onder- en bovenstaartdekveren kastanjebruin.
Snavel:	Donker hoornkleurig, bovensnavel bruin.
Poten:	Roodachtig bruin
Ogen:	Zwart

Krekelzanger	
Wetenschappelijke naam:	<i>Locustella fluviatilis</i>
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	13,5 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied Oost- en Zuidoost Europa. Biotoop vochtige grond met dichte ondergroei van struiken en elzen.
Kleur en tekening:	Kop: schedel egaal bruin, in de nek iets grijze waas. Wangen bruin. Vage wenkbrauwstreep. Iets lichtere oogring. Keel lichtbruin met vage bestreping.
Lichaam:	Borst lichtbruin, bruine waas vooral bij de vleugels. Onderlijf lichter en egaler. Aarsstreek iets meer bruin. Rugdek / mantel en stuit egaal bruin
Vleugels en staart:	Vleugelpennen egaal bruin, buitenste slagpennen lichter. Staart egaal bruin, onderstaart toont crèmewitte tekening.
Snavel:	Bruin, bovensnavel iets donkerder.
Poten:	Roodachtig bruin, nagels bruin.
Ogen:	Zwart, met donker bruine iris.

Waaierstaart rietzanger (Graszanger)	
Wetenschappelijke naam:	<i>Cisticola juncides juncides</i> .
Ondersoorten:	<i>C. j. neurtica</i> .
Ringmaat:	2,5 mm
Formaat:	10 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, West- en Zuid-Europa in open terrein en vlakten met lang gras, korenvelden enz. Herkenbaar aan zijn kleine formaat, gestreepte bovendelen en zeer korte, afgeronde staart met zwarte- en witte uiteinden.
Opmerking:	In de broedtijd zijn man en pop te onderscheiden. De man heeft lichte wangen en een zwarte snavel. De pop heeft een lichtbruine snavel en een egale donkere kop
Kleur en tekening:	Kop: Op bovenschedel in het midden een gele kruinstreep. Wangen lichtbruin soms gespikkeld. Wenkbrauwstreep duidelijk aanwezig en crème van kleur. Keel wit tot crème. Teugel lichtcrème.
Lichaam:	Borst en onderlijf lichtcrème, aan buitenzijde en flanken lichtroodbruin. De flanken kunnen in de zomer ook gestreept zijn. Mantel en rugdek zandkleurig met zware donkerbruine strepen. Stuit bruin met zwarte streep-tekening
Vleugels en staart:	Vleugelpennen donkerbruin met lichte buitenvlag. De ampennen zijn wat egaler. Staartpennen bruin, middelste wat donkerder. Bovenstaart dekveren roodbruin. Uiteinde staart zwart wit.
Snavel:	Hoornkleurig, bovensnavel bruin.
Poten:	Vleeskleurig, nagels hoornkleurig soms iets donkerder.
Ogen:	Zwart, met bruine iris.

Fitis	
Wetenschappelijke naam:	<i>Phylloscopus trochilus trochilus</i>
Ondersoorten:	<i>P. t. acredula</i> , Is grijsbruin op rugdek en mantel. Stuit helder groen. Keel en borst geelwit <i>P. t. evermanni</i> en <i>P. t. yakutensis</i>
Ringmaat:	2,0 mm.
Formaat:	11,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, in loof- en gemengde bossen, van laagland tot hoogst alpine berkenbossen. Het gehele geslacht <i>pylloscopus</i> is te herkennen aan het bezit van iets gele en/of wat groene veervelden. Ten opzichte van andere kleine zangvogels zeer actief en rusteloos van aard
Opmerking:	De populatie uit Noord Europa is meer grijsbruin van kleur dan de zuidelijke populatie, welke meer olijfgroen is. Jonge fitissen zijn geler aan de onderzijde dan de tjiftjaf maar minder bruin en duidelijker van wenkbrauwtekening.
Kleur en tekening:	Kop: schedel op voorhoofd iets olijfgroen, overgaand in grauwbrown. Iets gespikkeld tot in de nek. Wenkbrauwstreep zachtgeel, voor het oog iets dieper van kleur. Onder de wenkbrauwstreep een bruine teugel en oogstreep. Wangen crèmeachtig met gele waas. Keel crèmeachtig.
Lichaam:	Borst zachtcrème met gele waas. Onderlijf helderder. Mantel /rugdek grijsachtig, bruingroen met groene waas. Stuit groen.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin met gelige buitenvlag. Bij de armpennen is de buitenvlag lichter, nagenoeg wit van kleur. Staart bruin iets olijf tint. De schacht is licht van kleur.
Snavel:	Bovensnavel bruin, ondersnavel okergeel.
Poten:	Bruin met gele ondergrond, nagels bruin.
Ogen:	Zwart.

Grauwe fitis	
Wetenschappelijke naam:	<i>Phylloscopus trochiloides</i> .
Ondersoorten:	<i>P. t. nitidus</i> , <i>P. t. pluimbeitarsus</i> en <i>P. t. viridanus</i> .
Ringmaat:	2,0 mm.
Formaat:	11 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Oost-Europa. Biotoop gemengde bossen met weelderige ondergroei, vaak in sparrenbossen met enige loofbomen. Tijdens de trek veel in kreupelhout
Opmerking:	De Grauwe Fitis lijkt op de Fitis en Tjiftjaf, maar heeft een duidelijk langere wenkbrauwstreep en een smalle witte vleugelband. Ook de poten zijn dieper van kleur
Kleur en tekening:	Kop: schedel olijfgroen met grijze waas. Wangen lichtbeige. Keel licht witgrijs. Wenkbrauwstreep witachtig, deze loopt ver door achter het oog olijfgroen grijs.
Lichaam:	Borst vuilwit met vage gele tint. Onderlijf helder lichtgrijs. Mantel / rugdek grijsgroen met groengele tint. Stuit meer olijfkleurig.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin, buitenvlag olijfgroen gezoomd. Op buitenvlag armpennen witachtig gezoomd, toppen bruin. De toppen van de kleine vleugeldeken zijn wit en vormen samen en korte vleugelbandtekening. Staart bruin, buitenspiegels olijf, middelste pennen lichtgrijs gezoomd.
Snavel:	Donkergrijs, onder snavel okergeel met donkere streep.
Poten:	Grijs, nagels donkergrijs
Ogen:	Zwart.

Tjiftjaf	
Wetenschappelijke naam:	<i>Phylloscopus collybita</i>
Ondersoorten:	<i>P. c. abietinus</i> , is gemiddeld een tint lichter en in het uiterste Noordoosten nemen de groene en gele tinten in het verenkleed geleidelijk af <i>P. c. canariensis</i> , <i>P. c. exsul</i> , <i>P. c. fulvescens</i> en <i>P. c. tristis</i>
Ringmaat:	2,0 mm.
Formaat:	11 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, zomergast in parken en open bossen (met naaldbomen). Lijkt veel op de fitis, meer grijsbruin, wenkbrauwstreep vager, poten donkerder. Ondersoort <i>Phylloscopus tristis</i> uit Oost Siberië heeft gelige wenkbrauwstreep en borst, geen geel en groen aan de kop en mantel. De poten hiervan zijn zwart.
Opmerking:	1 ^e jaars vogels zijn matter van kleur minder geel, wenkbrauwstreep meer bruin. Toont een "bril" rond het oog.
Kleur en tekening:	Kop: schedel bruin met geelgroene waas. Wangen beige met gele tint. Keel lichtcrème. Wenkbrauwstreep zachtgeel, achter het oog lichter. Witachtige oogring. Voor en achter het oog door midden gedeeld.
Lichaam:	Borst en onderlijf lichtcrème met variabele gele en beige tint op keel en borst. In de flanken beigebruin. Mantel / rugdek bruingroen met grijze waas. Stuit groen met geelgroene waas.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin met smalle gele zoom. Staart bruin met smalle gele zoom. De middelste staartpennen tonen een licht grijze zoom.
Snavel:	Geelachtig bruin. Bovensnavel bruiner.
Poten:	Donkerbruin.
Ogen:	Zwart.

Fluiter	
Wetenschappelijke naam:	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
Ringmaat:	2,0 mm
Formaat:	12 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het hoge Noorden. Biotoop bossen met hoge (beuken) bomen. Toont een opvallende helder gele keel.
Opmerking:	Winterkleed wat fletser van kleur en wat minder geel op borst.
Kleur en tekening:	Kop: schedel bruin met gele tint. Wangen wat lichter. Keel helder geel. Wenkbrauwstreep breed, citroengeel. Oogstreep grijsgroen.
Lichaam:	Borst, keel en oorstreek lichtgeel, onderlijf wit. Mantel / rugdek diep donker mosgroen met grijze waas. Stuit olijfkleurig.
Vleugels en staart:	Slagpennen donkerbruin met smalle gele buitenvlag. Armpennen en dekveren meer zwartbruin, rond de schacht met geelgroene zoom. Staart donkerbruin met gele spiegels aan de buitenzijde.
Snavel:	Bruin, met geel aan de basis.
Poten:	Geelbruin, nagels bruin.
Ogen:	Zwart.

Zwartkop	
Wetenschappelijke naam:	<i>Sylvia atricapilla atricapilla</i>
Ondersoorten:	<i>S. a. damahdei</i> , <i>S. a. heiniken</i> , met donker bruinzwarte kop en de <i>S. a. paulucci</i> .
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Geheel Europa, uitgezonderd het hoge Noorden. Kan tegen strenge kou. Leeft in bossen, parken en tuinen. Eet vaak bessen.
Opmerking:	Pop; Geheel als de man, alleen is de schedel roodbruin in plaats van zwart. Jonge zwartkoppen lijken op de pop, zijn wat bleker en matter van kleur.
Kleur en tekening:	Man: kop: schedel zwart, beginnend vanaf het midden van de snavel, doorlopend door het oog tot in de nek, strak afgelijnd. Wangen, keel en nek zilvergrijs, in de nek donkerder.
Lichaam:	Borst en onderlijf licht olijfgrijs. Mantel en rugdek vuilgrijs. stuit is beigebruin.
Vleugels en staart:	Vleugels en staart bruingrijs, slagpennen iets dieper bruin.
Snavel:	Loodgrijs met donkere punt, bovensnavel is dieper van kleur dan de ondersnavel.
Poten:	Zwartgrijs, nagels zwart.
Ogen:	Zwart

Tuinfluiters	
Wetenschappelijke naam:	Sylvia borin borin
Ondersoorten:	S. b. woodwardi
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied geheel Europa uitgezonderd IJsland. Leeft in open bosland met veel ondergroei, bosjes en parken. In Nederland zeer algemeen rond 1990 50.000 – 75.000 broedparen. Toch zullen de meeste mensen hem nog nooit gezien hebben. Dit komt door zijn eenvoudige verenkleed. De zang is wel zeer opvallend en lang aanhoudend.
Opmerking:	Jonge tuinfluiters zijn minder helder van kleur. Pennen zijn meer bruin met lichte toppen en de lichaamskleur toont een wat geelgroene waas.
Kleur en tekening:	Man en pop: kop: schedel en achterwangen bruingrijs. Voorhoofd lichter. Boven het oog een lichtcrème streep. Keel en wangen lichtcrème. Nek bruingrijs. Kenmerkende zuiver grijze tint op de zijhals
Lichaam:	Borst crèmewit. Tussen de poten helder wit. Flanken beigebruin. Mantel / rugdek en stuit bruingrijs. Broek- en aarsbevedering wit
Vleugels en staart:	Zwartbruin, met bruingrijze buitenvlag
Snavel:	Vrij dikke stompe blauwachtig grijsbruine snavel.
Poten:	Licht grijs, nagels zwart.
Ogen:	Zwart, iris donkerbruin

Spotvogel	
Wetenschappelijke naam:	Hippolais icterina.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	13 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het Zuidwesten, Britse eilanden en het hoge Noorden. Biotoop in loofbossen met ondergroei. Parken en grote tuinen.
Opmerking:	De Orpheus spotvogel is vrijwel identiek, is alleen iets matter, minder brede zoom op de armpennen en heeft lichte buitenvlag op de staart. De vleugels zijn iets korter en de poten zijn bruin.
Kleur en tekening:	Kop: schedel bruin, wangen iets lichter, keel lichtgeel. Lichte teugel en een korte witte wenkbrauwstreep. Lichte oogring
Lichaam:	Borst en onderlijf geel met beige bruine tint. In de flanken vaag gestreept. Mantel en rugdek bruin grijsgroen. Stuit bruin.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin. Slagpennen zeer smalle lichte buitenvlag. Armpennen wat donkerder en een brede lichte buitenvlag. Staart egaal bruin, de toppen iets donkerder.
Snavel:	Bovensnavel donker hoornkleurig. De ondersnavel aan basis roze oranje.
Poten:	Loodgrijs, nagels zwart .
Ogen:	Zwart.

Orpheus spotvogel	
Wetenschappelijke naam:	Hippolais polyglotta
Ringmaat:	2,5 mm
Formaat:	13 cm
Algemeen:	Vervangt de spotvogel in Zuidwest Europa. Broedt in wilgen, zilverpopulieren, acacia's en eiken. Maar ook in lage vegetatie frambozen- en braamstruiken.
Opmerking:	Lijkt veel op de spotvogel, iets plomper van bouw. Gezichtsuitdrukking iets vriendelijker. Vleugels duidelijk korter en minder spits.
Kleur en tekening:	Kop: schedel bruin, wangen iets lichter. Keel lichtgeel. Boven en onder het oog een klein lichtgeel streepje. Lichte oogring
Lichaam:	Borst en onderlijf geel met beige bruine waas. In de flanken vaag gestreept. Mantel en rugdek bruin met iets groenige waas. Stuit bruin
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin. Slagpennen zeer smalle lichte buitenvlag. Armpennen wat donkerder en een brede lichte buitenvlag. Staart egaal bruin, de toppen iets donkerder.
Snavel:	Donker hoornkleurig.
Poten:	Vleeskleurig bruin, nagels bruin.
Ogen:	Zwart.

Heg- en grasmussen.

Algemene Informatie bij de heg- en grasmussen

De heggemussen horen tot de familie Prunellidae, Het zijn kleine bruingrijze vogels, die hun voedsel zoeken op de grond. Het zijn fijne vogels met een gestreepte staart. Er is nauwelijks uiterlijk verschil tussen de geslachten.

De grasmussen behoren eigenlijk tot de zangers, de familie Sylviidae. Beweeglijke uniform gekleurde vogels met dunne puntige snavels.

Heggemus	
Wetenschappelijke naam:	Prunella modularis
Ondersoorten:	P. m. hebridium: Komt voor in Ierland, de Hybriden en het Westelijke gedeelte van Schotland. Donkerder van kleur, vooral op de mantel en borst P. m. obscura: Komt voor in de Krim, de Kaukasus, Transkaukasie de Noordoostelijke gebieden van klein Azië tot de Noordwestelijke streken van Iran. P. m. occidentalis: Komt voor in Engeland en Schotland. P. m. mabbotti: Komt voor in de Zuidwestelijke oorden van Frankrijk, Spanje en Portugal. En verder zijn er ook nog de P. m. fuscata, P. m. euxina en P. m. meinertzbageni
Ringmaat:	2,5 mm
Formaat:	15 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa. Biotoop vrij dichte parken en tuinen, struikgebieden, ongedunde sparrenaanplant, berkenbossen. Zoekt voedsel op de grond.
Opmerking:	In winterkleed lichte snavelstreep. Ook is het leigrijs minder sprekend door bruine waas. Verder tonen ze dan een smal wit vleugelbandje. Jonge vogels hebben een lichte ondersnavel en een wenkbrauwstreep. Minder leigrijs, veel meer omzoming op gehele bovenzijde. Ook veel crème omzoming o.a. op de punten van de armpennen. Van de heggemus zijn de bruin-, wit- en een phaeo mutant bekend.
Kleur en tekening:	Kop: schedel leigrijs met regelmatige bruine en zwarte hamertekening. Nek egaal leigrijs. Keel leigrijs, de keelstreek is licht wit gespikkeld. Wangen bruin met fijne donkere strepen, aan voorzijde witte stipjes. Grijs oogstreep.
Lichaam:	Borst leigrijs met iets bruine waas. Onderlijf grijs met zwarte lengtestrepen. Flanken bruin met donkere strepen. Mantel en rugdek bruin met zware zwarte strepen, welke vager worden richting vleugels. Stuit egaal bruingrijs,
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin met geelbruine buitenvlag. Binnenste armpennen nagenoeg zwart met lichtcrème zoom. Bovenstaartdekveren bruingrijs. Onderstaartdekveren beigebruin met donkere randen aan de buitenkant van de veer, die een V- vormige onderstaarttekening te zien geeft.
Snavel:	Zwart, in de winter lichter.
Poten:	Geelbruin, nagels zwart.
Ogen:	Bruin.

Alpen heggemus	
Wetenschappelijke naam:	Prunella colaris colaris
Ondersoorten:	P. c. montana: Komt voor in Turkije. Lichter bruin en minder zwaar bestreept op de mantel. P. c. subalpina: Keel wit met donkere bewolking.
Ringmaat:	3.3. mm
Formaat:	18 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied: Midden- en Zuid-Europa. Biotoop hooggebergte, boven de boomgrens. Direct te herkennen aan zijn kastanjebruine buik en zware bestreping. Is de grootste heggemus soort.
Opmerking:	in zomerkleed zijn de witte vleugelbanden veel vager of zelfs verdwenen. Kop egalere grijs evenals de buik, welke egalere kastanjebruin is.
Kleur en tekening:	Kop: schedel, nek, hals en keel grijs, met donkere bewolking. Voorhoofd en wangen donker grijs
Lichaam:	Borst grijs met donkere bewolking. Buik en flanken kastanjebruin met grijze omzoming, lichter wordend tussen de poten. Op het onderlijf gaat de kastanjebruine kleur over in bestreping. Mantel/rugdek grijs met vrij zware bestreping. Het grijs wordt bruiner richting vleugels. Stuit grijsbruin bestreept.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen donkerbruin, met lichte zoom op buitenvlag. Op de armpennen is de zoom breder. Grote vleugeldekveren zwartbruin. Op het uiteinde hiervan, evenals op het uiteinde van de vleugelpennen, wit. Hierdoor ontstaan twee witte vleugelbanden. Staart bruingrijs met smalle lichte zoom, onderstaartdekveren wit, met zwarte bestreping.
Snavel:	Zwart, gelig aan de basis. In de zomer diep zwart.
Poten:	Geelbruin, nagels donker. In de zomer diep zwart.
Ogen:	Zwart.

Grasmus	
Wetenschappelijke naam:	<i>Sylvia communis communis</i> .
Ondersoorten:	<i>S. c. icterops</i> en <i>S. c. volgensis</i> .
Ringmaat:	2.5 mm
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: Geheel Europa, uitgezonderd het hoge Noorden. In Nederland zijn er 50.000 broedparen in vrij open terrein met struikgewas, braamstruiken e.d. De grasmus lijkt veel op de Braamsluiper, maar is te onderscheiden aan de duidelijk lichtere poten en roestkleurige vleugels.
Opmerking:	Pop: geheel als de man, alleen de kop is bruin in plaats van grijs. Staart is ook meer roodbruin. Borst lichtbeige
Kleur en tekening:	Man: kop: schedel geheel grijs met iets hamertekening. In de nek meer bruin. Boven het oog een smal wit randje. Achter het oog grijs, iets lichter dan de schedel. Wangen bruin met iets donkerdere strepen. Keel / bef witcrème.
Lichaam:	Borst geelachtig bruin (iets roze bij volwassen man). Onderlijf crèmebruin. Flanken vanaf de vleugelbocht bruin bewaast, in de broek iets dieper. Mantel / rugdek en stuit bruin met iets grijze waas.
Vleugels en staart:	Slagpennen donkerbruin met lichte zoom. Dekveren roestbruin. De vrij lange staart is donkerbruin met lichte zoom in de buitenpennen. Onderstaart iets lichter.
Snavel:	Donker aan de bovensnavel, ondersnavel lichter met iets gele waas.
Poten:	Hoornkleurig, bovenzijde loopbeen iets bruiner, nagels donker hoornkleurig.
Ogen:	Pupil zwart, iris roodbruin

Braamsluiper	
Wetenschappelijke naam:	<i>Sylvia curruca curruca</i> .
Ondersoorten:	<i>S. c. blythi</i>
Ringmaat:	2,5 mm
Formaat:	13,5 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied geheel Europa, uitgezonderd het Zuidwesten en het hoge Noorden. In Nederland leven naar schatting 15.000 broedparen. Leefgebied laag struikgewas aan bosranden en open plekken in naaldbossen. Lijkt op de grasmus, iets kleiner, kortere staart duidelijk donkere poten. Mist de "rode" gloed in de vleugels en de iris is meer grijs bij volwassen vogels. Ook de zang is duidelijk anders.
Opmerking:	De pop is nagenoeg gelijk aan de man, iets donker van kleur. 1 ^e Jaars vogels zijn duidelijk lichter van kleur, vooral op de kop en het rugdek. Hierdoor is er meer contrast met de wangvlek. Ook de vleugeldekveren zijn duidelijk lichter
Kleur en tekening:	Kop: Schedel bruingrijs iets hamertekening. Boven het oog een smalle witte oogstreep, vaag doorlopend boven de bruine wangvlek. Keel nagenoeg wit.
Lichaam:	Vanaf de keel, doorlopend tot de onderstaart, nagenoeg wit. Flanken iets bruin bewaast. Mantel / rugdek en stuit bruin.
Vleugels en staart:	Bruingrijs, dekveren licht gezoomd. Buitenste staartpennen lichter, vooral in zomerkleed.
Snavel:	Bovensnavel bruingrijs, ondersnavel iets lichter.
Poten:	Donker bruingrijs, nagels zwart.
Ogen:	Pupil zwart, iris grijs, bij jonge vogels is de iris meer bruin.

Orpheus grasmus	
Wetenschappelijke naam:	Sylvia.hortensis hortensis
Ondersoorten:	S. h. jerdoni en de S. h. crassirostris deze komt voor in Zuidoost Europa en Griekenland. Alleen de zang is verschillend ten opzichte van de nominaatvorm. Toont geen zwart op de kop bij de man. De pop heeft een bruingrijze kop en donkere iris
Ringmaat:	2.7 mm
Formaat:	15 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: Zuid Europa, de landen rond de Middellandse zee. Leeft in open bos, bosjes en parken. Lijkt zeer veel op de kleine zwartkop. Buiten het formaat is de iris van het oog het duidelijkste verschil. Bij de Orpheus grasmus een witte iris en bij de kleine zwartkop een rode iris. Jonge Orpheus grasmussen lijken veel op de grote braamsluiper. Deze tonen echter een wit half maantje boven het oog en de snavel is rechter bij de punt. Bij de Orpheus grasmus is deze iets gebogen.
Opmerking:	Pop: Geheel gelijk aan de man, mist alleen het zwart op de kop. Heeft zwart in de wangen, oogring is donkerder dan bij de man, maar nog wel waarneembaar ten opzichte van de pupil.
Kleur en tekening:	Kop vanaf snavel onder het oog door tot en met de wangen, omhoog lopend tot aan de achter schedel, diepzwart. Achterschedel / nek bruingrijs. Keel wit.
Lichaam:	Borst en onderlijf gebroken wit, flanken iets beigebruin van kleur. Mantel / rugdek en stuit bruingrijs.
Vleugels en staart:	Bruingrijs, de buitenste staartpenne tonen een witte vlag.
Snavel:	Iets gebogen aan de punt, bovensnavel zwart ondersnavel grijs. Punt zwart.
Poten:	Donker grijsbruin, nagels zwart.
Ogen:	Pupil zwart, iris opvallend wit.

Sperwer grasmus	
Wetenschappelijke naam:	Sylvia nosoria
Ringmaat:	3,3 mm.
Formaat:	15,5 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, vanaf Duitsland naar het Oosten en Zuidoosten toe. Biotoop open veld met struiken en bosranden.
Opmerking:	Pop: Geheel veel fletser, mist golftekening nagenoeg. Alleen in de flanken is deze vaag waarneembaar. De oogring is meer bruingeel, ondersnavel lichter. Jonge vogels lijken op de pop, kop en nek zijn donkerder en het oog is geheel zwart, missen de gele oogring.
Kleur en tekening:	Man: Kop schedel vanaf snavel onder het oog langs tot in de nek donker bruingrijs. Kopveren kunnen iets opgezet worden tot een kuifvorm. Wangen iets lichter. Keel lichtcrème met fijne bruine halve maanvormige tekening.
Lichaam:	Borst en onderlijf lichtcrème met bruine golftekening, in de flanken iets grover. Stuit egaal bruingrijs. Mantel en rugdek bruingrijs iets donkerder dan de wangkleur.
Vleugels en staart:	Slagpenne bruin, dekveren bruin met lichte zoom. Op de dekveren vanaf de vleugelbocht ook een lichte zoom, dit vormt een smalle band. Staart, donkerbruin. Buitenste pen lichte smalle vlag, doorlopend tot het uiteinde van de staart.
Snavel:	Donker hoornkleurig.
Poten:	Donkerbruin, nagels zwart.
Ogen:	Zwarte pupil met fel gele iris.

Baardgrasmus	
Wetenschappelijke naam:	<i>Sylvia cantillans cantillans</i>
Ondersoorten:	<i>S. c. albistriaia</i>
Ringmaat:	2,5 mm
Formaat:	12,5 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied: De landen rond de Middellandse zee. Leeft in lage bosjes in droge struikgebieden en open plekken in het bos. Te onderscheiden van de brilgrasmus door grijsbruine bovenzijde in plaats van kaneelbruin en het ontbreken van de witte bril bij volwassen vogels. 1 ^e Jaars vogels hebben wel een witte bril. Te onderscheiden ten aanzien van de kleine zwartkop door lichtere bruine kleuren en van de braamsluiper door lichtbruine poten en andere koptekening.
Opmerking:	De pop is geheel doffer / matter van kleur, maar toont wel rode oog ring. Borst en keel meestal slechts licht roze beige getint. Jonge vogels hebben een witte oogring en de borst en de keel hebben een minimale roestbruine gloed.
Kleur en tekening:	Man: kop gehele schedel net onder het oog doorlopend tot en met de nek blauwgrijs met iets bruine tint. De blauwgrijze wangen zijn vaag afgetekend met een smal donkergrijs half maantje. Keel roestbruin. Vanaf de snavel tot de onderzijde van de wangen een witte baardstreep met iets roestbruine tint.
Lichaam:	Borst roestbruin. Flanken licht roestbruin. Buik en onderlijf lichtcrème met roestbruine tint. Mantel / rugdek en stuit grijs met iets bruine waas.
Vleugels en staart:	Donker grijs met smalle iets lichtere zoom.
Snavel:	Bovensnavel en punt grijs, ondersnavel lichter.
Poten:	Lichtbruin, nagels bruin.
Ogen:	Pupil lichtbruin, iris lichtbruin, rond het oog een rode briltekening.

Gebrilde grasmus	
Wetenschappelijke naam:	<i>Sylvia conspicillata conspicillata</i>
Ondersoorten:	<i>S. c. orbitalis.</i>
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	12,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Zuidwest Europa en Noord Afrika. Leeft in open droge struikgebieden en in kruidachtige vegetatie op droge heiden of zoutvlakten. Lijkt op de grasmus, is kleiner en slanker, dunnere snavel (donker met gelig witte basis) en verhoudingsgewijs kortere staart. Opvallend is de vleugelkleur en tekening en de koptekening.
Opmerking:	Pop: Kleur en tekening: Kop: Schedel geheel bruinachtig, boven het oog een smal wit randje. Wangen bruin met iets donkerdere strepen. Lichaam: Borst lichtbeige, onderlijf crème Vleugels en staart: slagpennen roestbruin met brede zwarte afgeronde vlekken. De vrij lange staart is bruingrijs met lichte zoom in de buitenpennen. Onderstaart iets lichter.
Kleur en tekening:	Man: Kop gehele schedel donker grijs in de nek naar het rugdek bruin bewaast. Vanaf de snavel rond de witte oogring een zwarte teugel en zwart rond de oogring. Wangen donkergrijs, keel wit met iets crème.
Lichaam:	Borst en flanken roze met grijsachtig waas. Buik helder. Mantel / rugdek en schouders bruingrijs. Stuit egaal donkergrijs.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin met lichte en roestbruine zoom. Dekveren roestbruin. Duimveertjes zwart met witte omzoming. Staart grijs, met een witte zoom in de buitenste pennen. De toppen van de staartveren zijn iets donkerder. Onderstaart iets lichter.
Snavel:	Geelbruin, bovensnavel en punt donker.
Poten:	Vleeskleurig, nagels zwart.
Ogen:	Pupil zwart, iris donkerbruin, om het oog een witte oogring.

Piepers:

Algemene informatie bij de piepers

Piepers behoren samen met de kwikstaarten tot de familie Motacillidae. Het zijn vogels, die het formaat van een mus hebben en opvallen door hun lange staart, waarvan de randen van de pennen een crème tot crèmewitte zoom hebben. De vogels zijn druk en levendig, komen veel op de grond waar ze lopen en rennen. De piepers hebben een vrij lange puntige snavel.

Boompieper	
Wetenschappelijke naam:	<i>Anthus trivialis</i>
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	15 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa. Biotoop open bossen, terreinen met verspreid staande bomen en struiken. Qua kleur en tekening heeft de Boompieper en ook andere piepers wel iets weg van de veel grotere zanglijster. Ten opzichte van de graspieper heeft de boompieper meer geelbruin in het onderlijf, een baardstreep, op de flanken een fijne tekening en bijna geen tekening op de stuit en een kortere achterteennagel. Lange achternagels zijn typisch voor de piepersoorten, per soort vaak duidelijk verschil.
Opmerking:	Bij jonge vogels is de lichaamsbestreping vager en de rugomzoming meer crème. Winterkleed grauwer bruin van kleur
Kleur en tekening:	Kop: Schedel donkerbruin met lichtcrème spikkels en lengtestreepjes, nek bruin met spikkels. Wangen beigebruin met wat bestreping. Onder de wang en keelstreek crème. Hier tussen een duidelijke zwartbruine baardstreep. Wenkbrouwstreep vaag en crème kleurig. Oogring lichtcrème.
Lichaam:	Borst crème met donkerbruine bestreping. Onderlijf egaal crème. In de flanken meer geelbruin met bestreping. Mantel / rugdek bruin met zware zwartbruine bestreping, richting vleugeldek meer bruingrijs. Stuit bruin met vage bestreping.
Vleugels en staart:	Zowel vleugel- als staartpennen donkerbruin met vrij brede crème zoom op buitenvlag. Ook de dekveren zijn dezelfde kleur, alleen zijn hier de toppen ook crème, wat twee vleugelbanden vormt. Bovenstaartdekveren ook breed gezoomd.
Snavel:	Hoornkleurig, donker op bovensnavel en punt.
Poten:	Vleeskleurig, nagels hoornkleurig, achterteen iets langer en sikkelvormig.
Ogen:	Zwart.

Grote pieper	
Wetenschappelijke naam:	<i>Anthus novaeseelandiae</i> .
Ringmaat:	2,7 mm.
Formaat:	18 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, herfst gast in West-Europa (sept.-okt). Broedt in Azië. Pleistert op kustweiden en droge velden met lang gras. Heeft grote poten met langste achterteennagel van alle piepersoorten. De houding is erg rechtop.
Opmerking:	
Kleur en tekening:	Kop: schedel donkerbruin met lichte bestreping. In de nek meer bestreping. Wangen crème met bruin. Snavelstreep donkerbruin, wenkbrouwstreep beige, boven het oog crème. Keel crème.
Lichaam:	Borst beigebruin met vrij fijne zwartbruine bestreping, grover wordend bij de vleugelbocht. Onderlijf crème. Flanken lichtbruin zonder of met minimale bestreping. Mantel / rugdek en stuit bruin met iets grijze waas en korte vrij smalle zwartbruine streepjes.
Vleugels en staart:	Slagpennen donkerbruin met minimale smalle zoom. Armpennen en vleugeldekveren zwartbruin met een duidelijke crème zoom. Staart zwartbruin met een bruine zoom. Onderstaart crème. Heeft lichte staartspiegels.
Snavel:	Bruingrijs, vrij lang en grof van vorm.
Poten:	Poten: Donkervleeskleurig, nagels bruin. Zeer lange, ruim 2 cm platte achterteennagel.
Ogen:	Zwart.

Graspieper	
Wetenschappelijke naam:	<i>Anthus pratensis pratensis</i>
Ondersoorten:	<i>A. p. whistleri</i> .
Ringmaat:	2,5 mm
Formaat:	14,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, zelfs in IJsland. Broedt algemeen op heidevelden, laagveengebieden, weilanden enz. Lijkt op de boompieper, maar meer grijs, vagere baardstrepen en langere platte achternagel.
Opmerking:	In zomerkleed is de graspieper lichter van kleur, meer licht crème in plaats van beigebruin. Vleugelbanden minder sprekend en grijze waas meer zichtbaar. Jonge graspiepers, bruiner op de mantel, vage strepen op borst en flank. Winterkleed rugdek olijfgrijs en onderlijf beigebruin
Kleur en tekening:	Kop: schedel en nek bruingrijs, met zwarte strepen. Wangen egaal bruin. Keelstreek beigebruin, loopt onder de wangen door, is door donkere baardstreep onderbroken. Bij snavel basis en oogring lichtcrème.
Lichaam:	Borst beigebruin met duidelijke zwartbruine strepen. Onderlijf vuilwit. Flanken zwartbruine strepen. Mantel / rugdek bruingrijs met zwartbruine strepen, op de vleugels zijn deze vager. De stuit is minder gestreept.
Vleugels en staart:	Slagpennen zwartbruin met smalle bruine zoom. Armpennen zwartbruin met crème iets bredere zoom. Vleugeldekveren zwartbruin met bruine zoom en crème witte toppen, twee vleugelbanden vormend. Staart zwartbruin, met smalle bruine zoom, in het midden meer zwartbruin.
Snavel:	Hoornkleurig, met donkere bovensnavel en punt.
Poten:	Vleeskleurig, nagels hoornkleurig, achternagel lang en vrij plat.
Ogen:	Zwart.

Duinpieper	
Wetenschappelijke naam:	<i>Anthus campestris</i>
Ondersoorten:	<i>A.c.griseus</i> (deze is grijzer van kleur)
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	16,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het Noorden en de Britse eilanden. Broedvogel op kale zanderige terreinen en in Zuid-Europa op kale bergheiden. Van alle piepers de lichtst gekleurde vorm met zijn beigegrijze kleur en vage bestreping op de borst
Opmerking:	Jonge duinpiepers zijn meer beigebruin en tonen veel meer tekening op de kop, borst, rug en vleugeldek. Lijkt op graspieper maar de stuit is veel zwaarder gestreept.
Kleur en tekening:	Kop: Schedel beigegrijs met donkere bestreping. Nek iets donkerder. Wangen bruin met vage strepen. Keel crème wit, vage snavelstreep. Wenkbrauwstreep crème. Donkere teugel
Lichaam:	Borst crème wit met vage strepen. Onderlijf crèmewit. In de flanken vage strepen. Mantel, rugdek en stuit beigegrijs met iets bestreping
Vleugels en staart:	Vleugel- en dekveren donkerbruin met crèmewitte zoom, in de slagpennen iets donkerder. Op het uiteinde van de dekveren twee crèmewitte vleugelbanden. Staart bruin met lichte zoom.
Snavel:	Hoornkleurig, bovensnavel en punt donkerder.
Poten:	Vleeskleurig, nagels hoornkleurig. Lange vrij platte achternagels.
Ogen:	Zwart.

Roodkeelpieper	
Wetenschappelijke naam:	Anthus cervinus
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	14,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied Oost Europa, van het hoge Noorden tot aan het Zuidoosten, evenals Noord Afrika. Leeft in moerasgebieden, voornamelijk boven de boomgrens. De man is in zomerkleed direct te herkennen aan zijn roodbruine keel en borst, in winterkleed is dit beigegrijs. De pop is zwaarder bestreept en heeft vooral in rustkleed een snavel- en baardstreep met een zwarte vlek.
Opmerking:	De pop is in het winterkleed bruiner / donkerder van kleur, veel meer bestreping op kop en borst. In zomerkleed mantel egaler zwartbruin, snavel / baardstreep minimaal. Jonge vogels lijken op de graspieper, stuit is zwaarder bestreept, kleur meer oranjebruin, twee opvallende lichte strepen op de rug en een donkere baardstreep. 1 ^e jaars vogel mist de roodbruine kleur op kop en schedel en is in het geheel wat grauwer van kleur
Kleur en tekening:	Het winterkleed van de man. Kop: schedel lichtbruin met zwarte bestreping. Boven de snavel licht oranjebruin. Keel en wangen beigebuin met iets grijze waas. Wenkbrauwstreep en oogring crème.
Lichaam:	Borst crème met minimale bestreping. Onderlijf lichtcrème. Op de flanken een scherpe zwartbruine bestreping. Mantel / rugdek bruin met crème en grove zwartbruine bestreping. Stuit bruin, zwaar gestreept.
Vleugels en staart:	Slagpennen zwartbruin met een smalle bruine zoom. Armpennen en dekveren zwartbruin met een brede crème zoom. Staart zwartbruin met crème zoom. Onderstaartdekveren lichtcrème.
Snavel:	Basis onder snavel groengeel, bovensnavel en punt zwartbruin.
Poten:	Geelbruin, nagels donker hoornkleurig tot zwart. Lange platte achternagel.
Ogen:	Zwart.

Waterpieper	
Wetenschappelijke naam:	Anthus spinoletta spinoletta
Ondersoorten:	A. s. blakistoni, A. s. coutellii, Komt voor op de Kaukasus, heeft een duidelijk gestreepte bovenzijde en is op de borst geelbeige van kleur.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	16 cm.
Algemeen:	Broedt in berggebieden, op kale Alpine hellingen en hoogvlakten. Trekt over korte afstanden. Overwintert in het laagland aan oevers van meren en rivieren.
Opmerking:	In het winterkleed is de schedel grijs, het rug- / vleugeldek bruiner en vager gestreept. Wenkbrauwstreep en omzoming witter. Het onderlijf en de borst zijn lichtcrème
Kleur en tekening:	Kop: schedel grijs met donkere streepjes. Nek egaler grijs. Wangen beigegrijs. Keel crème. Wenkbrauwstreep crème, bij het oog witter. Oogring crème wit. Oogstreep zwart.
Lichaam:	Borst en onderlijf bruin, met vage zwarte bestreping in borst en flanken. Mantel/rugdek en stuit bruingrijs met vrij smalle zwarte bestreping.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen en dekveren zwartbruin met bruingrijze omzoming. De twee vleugelbanden zijn wit. Staart zwartbruin met smalle bruingrijze zoom, onderzijde witte staartspiegels.
Snavel:	Hoornkleurig, zwart aan bovenzijde en punt. Ondersnavel geel In de zomer is de snavel geheel zwart.
Poten:	Grijs tot licht roodbruin, met een lange iets gekromde achternagel.
Ogen:	Zwart.

Oeverpieper	
Wetenschappelijke naam:	Anthus petrosus petrosus
Ondersoorten:	A. p. Kleinschmidti, A. p. littoralis. Komt voor in Scandinavië en Rusland.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	16 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, langs de gehele kust van West Europa vanaf Noord Afrika t/m Finland. De in Noord - West Scandinavisch levende soort is de ondersoort Littoralis, welke totaal wat grijzer en helderder van kleur en tekening is. De kleur is bijna geheel grijs met iets bruine pennen. De staartkleur doet denken aan de pastefactor. De Scandinavische- en Russische vogels zien er hetzelfde uit als de Europese petrosus in winterkleed.
Opmerking:	
Kleur en tekening:	Kop: schedel, nek en wangen olijfgrijs. Keel crème. Snavel- en baardstreep donkergrijs. Wenkbrauwstreep en oogring crème, beide zijn niet echt duidelijk aanwezig
Lichaam:	Borst crèmegeel met vage bestreping, onderlijf crème. Flanken crèmegeel met vage bestreping. Mantel / rugdek olijfgrijs met donkere bestreping. Stuit olijfgrijs.
Vleugels en staart:	Slagpennen zwartbruin met smalle lichte vlag. Armpennen en dekveren zwartbruin met beigezoom. Op de vleugels twee beigegrijze vleugelbanden. Staart zwartbruin met olijfgrijzezoom.
Snavel:	Ondersnavel okergeel met zwarte punt. Bovensnavel zwart. In de broedtijd is de gehele snavel zwart
Poten:	Zwart tot roodbruin
Ogen:	Zwart.

Paapjes en Tapuiten

Algemene informatie bij de paapjes en tapuiten

Paapjes en tapuiten zijn kleine, veelal op de grond levende vogels. Staart zwart en wit. Mannetje feller van kleur. Buigen en wippen met vrij korte staart. Nemen vaak mooie showhouding aan. Hebben een vrij lang loopbeen.

Tapuit	
Wetenschappelijke naam:	Oenanthe oenanthe
Ondersoorten:	O. o. leucorhoa komt voor op IJsland en Groenland O. o. seebohmi komt voor in Noordwest Afrika. Zwarte kin en keel.
Ringmaat:	2,9mm.
Formaat:	4,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied geheel Europa, ook IJsland. Broedt algemeen in steenachtige gebieden, liefst met weinig begroeiing.
Opmerking:	Ondersoort O. o. Leuconhoa is de Groenlandse tapuit. Is iets groter, forser van snavel, bruiner van boven en rossiger van onderen.
Kleur en tekening:	Man: kop, schedel en nek grijs, iets gehamerd. In de winter bruin Voorhoofdsband en wenkbrauwstreep witgrijs. Teugel en wang zwart. Keel geelbruin. Pop: voorhoofd voor het oog beige. Witte wenkbrauwstreep.
Lichaam:	Man: borst geelbruin. In de winter keel en borst beigebruin met rosse tint. Onderlijf witgrijs. Mantel / rugdek grijs. In de winter bruin stuit wit met vage zwarte omzoming. Pop: schedel nek en mantel / rugdek bruingrijs
Vleugels en staart:	Man: vleugelpennen en dekveren zwart. In de winter zijn de vleugels bruin met duidelijke licht beigebruine omzoming. Dekveren ter hoogte van mantel en armpennen zijn vaag witgrijs gezoomd. Staart, het eerste deel wit, het tweede zwart. Zwart T-patroon. Alleen twee middelste staartpennen zijn helemaal zwart. Pop zwarte bruine vleugels met een smalle beige bruine omzoming.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Bonte tapuit	
Wetenschappelijke naam:	Oenanthe pleschanka.
Ringmaat:	3,2 mm.
Formaat:	14,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Zuidoost Europa. Broedt op steenachtige, droge hellingen en in ravijnen. Zit vaak hoog van de grond, op de uitkijk.
Opmerking:	Man in winterkleed valer van kleur met omzoming. 1 ^e Jaars man iets zwart bij keel, verder grijsbruin met veel omzoming op vleugeldek. Pop zomerkleed geheel grijsbruin, onderlijf wit, ook witte bovenstaartdekveren. Flanken licht roodbruin. Vage wenkbrauwstreep achter het oog. Licht grijze smalle omzoming in de pennen. In winterkleed veel meer bruin.
Kleur en tekening:	Man: kop, schedel zilvergrijs tot in de nek. Op de achterschedel wat donkere aanslag. Masker, wangen en keel zwart, dit sluit aan op zwart van rug- en vleugeldek.
Lichaam:	Borst zwart, onderlijf nagenoeg wit. Flanken iets rossige waas. Mantel / rugdek zwart, vloeit iets uit naar schedel. Stuit wit.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen en dekveren egaal zwart. Staartpennen zwart, middelste grijs, onderstaart wit.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Roodborst tapuit	
Wetenschappelijke naam:	Saxicola torquata
Ondersoorten:	S. t. hibernaus komt voor op de Britse eilanden. Donkerder van kleur, bredere omzoming.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	12 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied: broedt in West-, Midden- en Zuid Europa op heidevelden, grazige vlakten met struikbedekking. Behoort wetenschappelijk niet tot de echte tapuiten. Heeft ook kenmerkende geheel zwarte kop en wit in de hals. Zowel man als pop ook kenmerkende wit op de vleugels. Er is een ondersoort bekend, de Siberische roodborsttapuit (S. maura). Heeft gelig witte stuit, flanken veel vager, vleugeltekening sprekender, witte hals loopt verder door in de nek.
Opmerking:	Jonge vogels meer geelbruin, ook in de armpennen, lichte keel, bruine wangen, vage wenkbrauwstreep.
Kleur en tekening:	Man: kop, gehele kop zwart, iets bruine waas, in de winter bedekt met lichte veerranden. In hals wit tot aan de flanken. Pop: kop bruingrijs gespikkeld, zonder de witte tekening.
Lichaam:	Man: Borst en flanken kaneelbruin. Buik en onderlijf lichtcrème. Mantel / rugdek zwartbruin met bruine streepjes en omzoming. Stuit wit met aan de buitenrand zwarte vlekken met beige omzoming. Pop mantel rug- en vleugeldek bruingrijs met licht bruine bestreping en omzoming.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen, dekveren zwartbruin met smalle bruine zoom. Op vleugels witte vleugelband. Staart zwartbruin. Pop: vleugel bruingrijs met smalle lichte omzoming. De vleugelband is minder sprekend en minder uitgebreid
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Europees paapje	
Wetenschappelijke naam:	Saxicola rebetra.
Ringmaat:	2,5 mm.
Formaat:	12,5 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het uiterste Noordoosten. Broedt vrij algemeen op open terrein, vochtige weiden, lage begroeiing, langs sloten. Hoewel er in Europese vogelgidsen alleen paapje genoemd wordt, hebben wij gekozen voor de toevoeging Europees, aangezien er ook uitheemse paapjes bestaan van het geslacht Sporophila.
Opmerking:	Jonge vogels lichter van kleur witte veervelden meer crème.
Kleur en tekening:	Man. Kop, schedel donker zwartbruin met lichte bestreping. In de winter bruin met donkere veren, die een licht omzoming hebben. Wenkbrauwstreep wit, in de winter crème, breed achter het oog. Wangen bruin, aan voorzijde en achterzijde zwartbruin. In de winter bruin. Keelband wit, loopt onder de snavel door langs wangen tot aan nek. Pop: koptekening als bij de man in de winter. Kop kleur bruin met donkere veren.
Lichaam:	Borst diep oranje beige. Onderlijf wit. Flanken geelbruin. Mantel / rugdek donker zwartbruin met crème omzoming. In de winter bruin met donkere veren, die een lichte omzoming hebben. Stuit geelbruin met donkere vlekken. Pop bruin met donkere veren op mantel / rug- en vleugeldek. Borst licht oranjebeige.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen donkerbruin met smalle lichte zoom. Armpennen donkerbruin met crème zoom. In de winter armpennen bruin. Tussen dekveren en slagpennen wit vlekje, dekveren crème omzooft. Staart bruin, buitenste staartpennen aan de basis wit enkel zichtbaar in de vlucht
Snavel:	Zwart.
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Goudhaantjes, winterkoning, boomkruiper en boomklever.

Goudhaantje	
Wetenschappelijke naam:	Rugulus rugulus
Ondersoorten:	R. r. azoricus R. r. teneriffae, komt voor op de Canarische eilanden. Duidelijk zwarte band over het voorhoofd.
Ringmaat:	2,0 mm
Formaat:	9 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het hoge Noorden. Leeft in sparren en andere naaldbossen, maar ook in gemengde bossen en tuinen. Man en pop zijn nagenoeg gelijk. De man toont iets oranje op de achterzijde van de gele band op de schedel/kuif. Jonge vogels missen in het jeugdkleed de kruintekening, maar na de eerste rui is die al zichtbaar. Het goudhaantje is het kleinste vogeltje van Europa.
Kleur en tekening:	Rond de snavel lichtgrijs. Over het midden van de kop een fel gele streep. (bij de man iets oranje aan de achterzijde). Aan alle zijden wordt de gele streep afgebakend door een zwartbruin streepje, dat aan de basis meer roodbruin is. Rond het oog een lichtgrijze ring met aan de voorzijde een bruin vlekje. Verder is de kop bruingrijs.
Lichaam:	Borst en buik bruin, met een iets grijze waas. Flanken lichter. Mantel, dof grijsgroen. Stuit geelbruin, duidelijk lichter dan de mantel.
Vleugels en staart:	Donkerbruin met in de slag- en staartpennen een gele zoom. Grote dekveren hebben een witte zoom. Kleine dekveren diepbruin. Op de vleugelbocht een wit vlekje. Half in de vleugel een witte band.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Roodbruin, nagels zwart.
Ogen:	Zwart met smalle bruine iris.

Vuurgoudhaantje	
Wetenschappelijke naam:	Regulus ignicapillus ignicapillus
Ondersoorten:	R. i. madeirensis, komt voor op Madeira. Heeft een kortere wenkbrauwstreep en een langere snavel. De vleugels zijn meer zwart.
Ringmaat:	2,0 mm.
Formaat:	9 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, West-, Midden- en Zuid Europa. Leeft in alle soorten bossen en parken. Lijkt veel op het goudhaantje maar is direct te herkennen aan de witte streep boven en een zwarte streep door het oog. De mantel is bronsgroen. De streep op de kruin oranje.
Opmerking:	Er is geen duidelijk verschil tussen man en pop. Bij de pop is de oranje kleurige kruin iets minder diep van kleur. Dit is alleen waar te nemen als men verschillende vogels kan vergelijken.
Kleur en tekening:	Kop: rond de snavel okergeel. Op de kruin een fel oranje streep, zwart omrand. Boven het oog een witte wenkbrauwstreep. Vanaf de snavel door het oog een zwarte teugelstreep. Voor de beige-grijze wangen een witte oogvlek. Keel beigebruin. Achternek bruingrijs. Hals geel met iets bruine waas.
Lichaam:	Borst en onderlijf beigebruin. Mantel en stuit bronsgroen.
Vleugels en staart:	Bruingrijs, slagpennen donkere schacht, armpennen lichte schacht. De staart heeft een lichte zoom. Vleugeldekveren dieper bruin, de uiteinden hebben een lichte band. Op de vleugelbocht bevindt zich een wit vlekje.
Snavel:	Zwart.
Poten:	Donker hoornkleurig.
Ogen:	Zwart.

Winterkoning	
Wetenschappelijke naam:	Troglodytes troglodytes
Ondersoorten:	T. t. hertensis, T. t. hycranus en T. t. kabyorum, T. t. zetlandicus, komt voor op de Schotse eilanden. Is donkerder op het rugdek T. t. Islandicus, komt voor op IJsland. Rugdek donkerder en snavel langer
Ringmaat:	2,4 mm
Formaat:	10 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het hoge Noorden. Komt overal voor waar lage struiken groeien. Direct te herkennen aan zijn kleine formaat, met het kort lijkende, opgerichte staartje. De kleur van de vogel is roestbruin.
Opmerking:	Er is geen verschil tussen man en pop.
Kleur en tekening:	Kop: gehele schedel donkerbruin. Vanaf het oog een witcrème wenkbrauwstreep tot in de nek. Wangen meer grijs en gespikkeld. Keel lichtbruin met witte tekening.
Lichaam:	Borst en onderlijf lichtbruin met stiptekening. Mantel meer roodbruin met lichte horizontale streep-tekening. Stuit iets matter.
Vleugels en staart:	Slagpennen donkerbruin. Armpennen diep roodbruin. Op de gehele vleugel zitten donkere veervelden, hierdoor ontstaan verticale banden in de slagpennen. De korte staart is diep roestbruin.
Snavel:	Donker bruingrijs.
Poten:	Bruin, nagels donker.
Ogen:	Zwart.

Boomklever	
Wetenschappelijke naam:	Siffa europaea caesia
Ondersoorten:	S. e. asiatica, komt voor in Oost - Rusland en Siberië. Witte wenkbrauwstreep en wit op voorhoofd buik en flanken wit S. e. cisalpina, komt voor in Zuid - Europa en Marokko. Onderlichaam meer warm oranje tint. S. e. Levantina, S.e. rubiginiosa
Ringmaat:	2,9 mm.
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied bijna geheel Europa. Leeft in bossen, tuinen en parken. Vrij lange snavel en korte staart. Er zijn 2 soorten "gewone" boomklevers de S.e. europaea. Deze komt voor in Scandinavië en Noord Rusland. Deze is nagenoeg geheel wit op de borst en buik. Deze nominaatvorm kunnen we Noorse boomklever noemen. De andere S. e. caesia, welke in West-Europa voorkomt de gewone, dus enkel boomklever. Deze laatste wordt hierbij beschreven. Tussenvormen komen ook voor.
Opmerking:	Pop is gelijk aan de man, alleen het kastanjebruin in de flanken en onderstaart is doffer roestbruin.
Kleur en tekening:	Kop en schedel geheel blauwgrijs. Kin en wangen wit. Vanaf snavel door het oog een zwarte streep, in de nek iets omlaag lopend.
Lichaam:	Borst / buik rossig bruin, loopt door achter de wang tot aan de zwarte oogstreep. Flanken aan de basis kaneelbruin, overgaand in kastanjebruin tot en met de broek. Rugdek en stuit blauwgrijs.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin met witte zoom. Armpennen blauwgrijs. Staart blauwgrijs. Onderstaart wit met kastanjebruine omzoming.
Snavel:	Leiblauw, ondersnavel aan de basis iets lichter.
Poten:	Geelbruin, nagels hoornkleurig, Achterteen nagel vrij lang.
Ogen:	Zwart.

Boomkruiper	
Wetenschappelijke naam:	Certhia brachydactyla
Ondersoorten:	C. b. Mauritanica C. b. megarhyncha
Ringmaat:	2,3 mm
Formaat:	13 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, West-, Midden- en Zuid-Europa in oudere loofbossen, parken en tuinen. Alle boomkruipers hebben een vrij lange staart ter ondersteuning en vrij lange achterteennagels. De snavel is iets gebogen.
Opmerking:	Man en pop zijn gelijk.
Kleur en tekening:	Kop: gehele schedel tot en met de nek bruin met lichte en donkere bestreping. Vanaf het oog loopt een korte lichtcrème wenkbrauw streep. Wangen grijsbruin met lichte en donkere bestreping. Keel lichtcrème met vage bestreping.
Lichaam:	Borst en flanken lichtcrème met minimale vage streepjes. Onderbuik bruin. Rugdek bruin met lichte en donkere bestreping, zoals op de kop. Stuit bruin.
Vleugels en staart:	Vleugels bruin met lichte omzoming en witte toppen. Lichtcrème spiegels. Vleugeldek veren aan de toppen beige. Hierdoor ontstaat een bandtekening ten opzichte van de vleugelbocht en afscheiding slagpennen. Staart geheel bruin.
Snavel:	Grijs. Ondersnavel iets lichter.
Poten:	Donker vleeskleurigbruin. Nagels donker hoornkleurig.
Ogen:	Zwart.

Leeuweriken

Algemene Informatie bij de leeuweriken

Leeuweriken behoren tot de familie Alaudidae. Het zijn vogels, die het formaat van een mus hebben en wat meer gedrongen overkomen dan de piepers. Behoudens de in deze herkenningomschrijving niet opgenomen Zwarte leeuwerik zijn de poppen en mannen veelal gelijk van uiterlijk. De leeuweriken vallen op door een zangvlucht hoog in de lucht. Nesten worden veelal op de grond aangetroffen.

Kuifleeuwerik	
Wetenschappelijke naam:	<i>Galerida cristata</i>
Ondersoorten:	<i>G. c. arenicola</i> , <i>G. c. brachyura</i> , <i>G. c. festae</i> , <i>G. c. macrorhyncha</i> , <i>G. c. maculata</i> , <i>G. c. nigricans</i> , <i>G. c. riggenbachi</i> en <i>G. c. subtaurica</i> .
Ringmaat:	3,3 mm.
Formaat:	17 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd de Britse Eilanden, Noord- en Noordoost Europa. Is vrij algemeen in droog open terrein met schaarse vegetatie, wegbermen vaak bij graansilo's. Spoordijken, in havens bij dokken. Opvallend puntige kuif, vrij korte staart, lange punt aan achternagel. Geen witte vleugelbanden.
Opmerking:	Jonge vogel heeft kortere kuif en is aan bovenzijde grover getekend. Zit meestal ook als de oudere vogels op de grond. Grijs van kleur over het geheel.
Kleur en tekening:	Kop: schedel (kuif) grauwbruin met fijne smalle crème streepjes. Wenkbrauwstreep crème, baard- en oogstreep bruin. Wangen crème, achter wang beige. Keel licht crème.
Lichaam:	Borst crème met donkerbruine streepjes/vlekjes. Onderlijf crème, in flanken bruin. Mantel/rugdek beigebruin met donkere en lichte omzoming. Stuit beigebruin met vage vlekjes.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen bruin met beige zoom en donkerder bij de schacht. Dekveren bruin met lichtbruine zoom en toppen. Vleugelbanden vaag waarneembaar. Staart vrij kort, bruin met lichte zoom en zwart bij de schacht.
Snavel:	Donker hoornkleurig (vrij lang) iets gelig aan de basis.
Poten:	Hoornkleurig, lange punt aan achternagel en vrij lang loopbeen.
Ogen:	Zwart.

Veldleeuwerik	
Wetenschappelijke naam:	<i>Alauda arvensis arvensis</i>
Ondersoorten:	<i>A. a. dulcivox</i> , <i>A. a. scotica</i> en <i>A. a. sierra</i>
Ringmaat:	3,4 mm
Formaat:	18 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa. In weiden, bouwland. Is een grondvogel. Heeft lange staart en veel scherpere vleugeltekening als de boomleeuwerik, is ook groter.
Opmerking:	In winterkleed donkerder en zwartbruine rand tussen keel en borst. Kan iets kuifvorm tonen. Jonge vogels meer geschubd en nog geen witte vleugelbanden. Door domesticatie is bij de veldleeuwerik ook een pastel mutant ontstaan. Deze is echter nog niet veelvuldig beschikbaar en dan ook nog niet opgenomen in deze beschrijving.
Kleur en tekening:	Kop: schedel, donkerbruin met crème bestreping. Lichtcrème wenkbrauwstreep. Wangen lichtbruin donker omrand. Keel crème.
Lichaam:	Borst beigebruin met korte streepjes. Onderlijf en flanken lichter. Mantel / rugdek bruin met crème en zwarte bestreping.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin met beige zoom. Armpennen donkerbruin met iets bredere beige zoom. Dekveren zwartbruin met lichtcrème zoom en twee lichtcrème vleugelbanden. Op vleugelbochten vager. Staart bruin met witte vlag aan buitenzijde
Snavel:	Puntig, hoornkleurig met bruine punt.
Poten:	Hoornkleurig, met lange achternagel.
Ogen:	Zwart.

Boomleeuwerik	
Wetenschappelijke naam:	Lullula arborea arborea
Ondersoorten:	L. a. pallide.
Ringmaat:	2,5 mm
Formaat:	15 cm
Algemeen:	Verspreidingsgebied, geheel Europa, uitgezonderd het Noorden en Oosten. Biotoop, heidevelden, bosrijke duinen, boom kwekerijen. Lijkt veel op veldleeuwerik, maar de staart is veel korter. Heeft een duidelijke wenkbrauwstreep, welke geheel rond loopt over de nek. De kuif wordt zelden opgericht.
Opmerking:	In winterkleed minder crème en zwart. Is dan meer grijs bewaast, totaal grauwer van kleur. Poten/ snavel donkerder. Kan kopveren iets opzetten.
Kleur en tekening:	Kop: schedel bruin met crème en zwartbruine bestreping. Wenkbrauwstreep wit, doorlopend in de nek, waar ze in een V-vorm samen komen. Wangen bruin, achterzijde sikkelvormig donkerbruin, voorzijde crème. Fijne zwartbruine baardstreep. Keel crème.
Lichaam:	Borst, onderlijf en flanken beigebruin, met op de borst fijne zwartbruine streepjes. Mantel/rugdek bruin met zwartbruine en crème bestreping.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin met zwart rond de schacht. Armpennen bruin met crème zoom. Dekveren als rugdek. Staart kort van vorm, donker bruin met lichte zoom. Middel lange staart.
Snavel:	Puntig van vorm, donkerhoorn kleurig, bovensnavel donkerder.
Poten:	Hoornkleurig, lange achternagel
Ogen:	Zwart.

Strandleeuwerik	
Wetenschappelijke naam:	Eremophila alpestris alpestris
Ondersoorten:	E. a. atlas E. a. balcanica, komt voor in Zuidoost Europa. Het zwart van de kop is verbonden met het zwart van de borst E. a. bicornis, komt voor in het Midden Oosten. De mantel en het rugdek zijn warm roodbruin E. a. flava, komt voor in Noord Europa. Het zwart van kop is gescheiden van de zwarte borstvlak E. a. penicillata, komt voor Noord Turkije en de Kaukasus. Het zwart van de kop is verbonden met de zwarte borst
Ringmaat:	3,3 mm.
Formaat:	17 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Noord- en West-Europa. Op bergachtige droge gronden, vaak hoog op de top van een heuvel. Er komt ook een ondersoort voor in Zuid- en Oost-Europa de (penicillata). Deze heeft meer zwart aan de kop, baardstreep gaat over in borst en opmerkelijke kuifvorm. Dit zijn hoorntjes. Is ook meer bruin van kleur in plaats van grijs. Kenmerkend van beide soorten zijn de zwarte hoorndelen.
Opmerking:	Jonge vogels en ook poppen geheel anders van kleur. Het grijs is bruin. Flanken goed zichtbaar, borst smaller, zwarte baard en kopband veel vager. Wel donkere hoorndelen.
Kleur en tekening:	Kop: voorhoofd, wenkbrauw en wangen wit met gele waas. Achterzijde wangen beigegrijs. Zwarte schedelstreep, achterschedel nek rossig grijs, teugel en baardstreep zwart. Keel wit met gelige waas.
Lichaam:	Borst zwart in hals wit, geelachtig. Onderborst/lijf wit. In flanken iets beigebruine waas, vooral op laatste deel. Mantel/rugdek beigegrijs, met korte fijne tekening. Bij vleugels meer bruine waas.
Vleugels en staart:	Slagpennen grijs met lichte zoom, toppen bruin met lichte zoom. Armpennen bruin met brede licht grijze zoom. Dekveren beige grijs met lichte zoom en witte toppen (vleugelband). Staart zwart met witte spiegel op buitenpen. Bovenstaartdekveren bruin met grijze zoom.
Snavel:	Zwart, ondersnavel aan de basis grijs en iets gebogen
Poten:	Zwart.
Ogen:	Zwart.

Kalender leeuwerik	
Wetenschappelijke naam:	Melocorypha calendra calendra
Ondersoorten:	M. c. hebralca.
Ringmaat:	3,3 mm.
Formaat:	20 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Zuid Europa, vooral langs de Middellandse Zee. In droog open terrein. Grote leeuwerik, met vrij korte staart en brede lange vleugels met witte toppen. Zeer donkere ondervleugels, dikke snavel en zwart vlekken in de hals.
Opmerking:	Pop fletser van kleur, meer bruin. Zwarte veervelden hier bruin. Ondersoort (M. bimaculata) uit Kaukasus en Turkije. Is kleiner 17 cm. De zwartbruine hals loopt door als borstband, borst geen wit egaal lichtbruin, vleugeltekening sprekender door lichte zoom. Snavel verhoudingsgewijs forser. Ondervleugels lichter, slechts een crème witte zweem op de toppen van de armpennen. Geen wit in staart, maar crème spiegels (Nederlandse naam) Bergkalenderleeuwerik.
Kleur en tekening:	Kop: schedel grijsbruin met fijne lichte bestreping. Wangen bruin met donker randje. Wenkbrauwstreep crèmewit. Keel en hals crèmewit.
Lichaam:	Onder de hals V-vormig zwart, in het midden wit, iets gespikkeld. Borst beigebruin licht bewolkt. Onderlijf egaal beige, in flanken iets dieper. Mantel / rugdek grijsbruin met donkere vlekjes en lichte omzoming.
Vleugels en staart:	Vleugelpennen donkerbruin en lichte zoom. Armpennen witte toppen. Op dekveren zwartbruin en lichtbruine vleugelband. Staart bruin met lichte zoom en spiegels.
Snavel:	Donker hoornkleurig, vrij fors van vorm.
Poten:	Vleeskleurig, lange punt aan achternagel.
Ogen:	Zwart.

Kleine kortteen leeuwerik	
Wetenschappelijke naam:	Calandrella rufescens rufescens
Ondersoorten:	C. r. apetzii, komt voor in Spanje. Is kleine en grijsbruin, heeft een zwaar gestreepte borst en flanken. C. r. heinei, komt uit Oost Europa. Is vrij groot en grijs van kleur met gestreepte borst en zwak gestreepte flanken. C. r. minor, afkomstig van de Canarische eilanden. Is klein met een fijn gestreepte borst en ongestreepte flanken. en verder C. r. polazeki, C. r. perzica en C. r. aharonii,
Ringmaat:	3,3 mm.
Formaat:	14 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Zuid-, West- en Zuidoost Europa. In droog open terrein, maar ook op vochtige gronden. Broedt op droge kleivlakten, aan zoutpannen en woestijnachtige steppen. Het verschil met de kortteen leeuwerik is het kleinere formaat. De kleine kortteen leeuwerik is wat grijze van kleur en wat gelijkmatiger gestreept. De oogring en wenkbrauwstreep crème in plaats van wit. Het beste van de kortteenleeuwerik te onderscheiden door de gestreepte borst. Deze is ook op het midden gestreept.
Opmerking:	Winterkleed geheel iets grauwer van kleur
Kleur en tekening:	Kop: schedel lichtbruin met donkere en crème streepjes. Keel, hals crème. Wangen crème aan achterzijde bruin gestreept. Oogring en wenkbrauwstreep crème, achter het oog en onder de oogring een donker streepje.
Lichaam:	Borst crème, vanaf hals donkerbruine bestreping, in het midden iets vager. Onderlijf en flanken crème, in flank donkere bestreping. Mantel/rugdek lichtbruin met crème en donkere vlekjes.
Vleugels en staart:	Slagpennen bruin, donkere schacht en licht crème buitenvlag. Armpennen bruin met crème zoom. Grote vleugeldekveren donkerbruin met crème zoom. De kleine vleugeldekveren zijn scherp afgetekend, door zwartbruin hart en crème zoom (vleugelband). Staart bruin met crème zoom.
Snavel:	Donker hoornkleurig, vrij dik, iets vinkachtig.
Poten:	Vleeskleurig, nagels hoornkleurig, vrij lange achternagel.
Ogen:	Zwart.

Wielewaal

Algemene informatie bij de wielewaal.

De wielewaal hoort tot het genus Oriodae. Het zijn forse vogels die het formaat van een lijster hebben. De vogels zijn levendig, eerder schuw te noemen en vallen, ondanks zijn helder kleuren, nauwelijks op. Houd zich hoog in de bomen verborgen.

Wielewaal	
Wetenschappelijke naam:	Oriolus oriolus
Ringmaat:	4 mm.
Formaat:	23 cm.
Algemeen:	Verspreidingsgebied, Europa met uitzondering van Noord Europa. Broedt in hoog loofbos, graag nabij meren, ook in parken en boomgroepen in cultuurlandschap. Zomergast (april tot september). Voedsel bestaat uit insecten en bessen. Ondanks zijn fel gele kleur wordt deze vogel meer gehoord dan gezien.
Opmerking:	De mannen bezitten pas na 3 jaar hun volledig diep gele kleur. Jongen zijn te herkennen aan het grijsgroene rug- en vleugeldek en aan de vuilwitte buik met fijne streep tekening.
Kleur en tekening:	Man: kop, gehele schedel diep helder geel, in de nek helder geel. Vanaf de snavel naar het oog een zwarte teugel, die vaag zichtbaar is achter het oog. Wangen diep helder geel. Keel diep helder geel.
Lichaam:	Borst en flanken diep helder geel. Buik helder geel. Mantel / rugdek en schouders diep helder geel. Stuit egaal helder geel
Vleugels en staart:	Slagpennen zwart met witte zoom. Dekveren zwart. Op de zwarte grote vleugeldekveren een helder gele spiegel. Staart zwart, met aan de 3 buitenste pennen een heldere gele vlek die samen de staartspiegel vormen. Onderstaart geel, de 2 buitenste pennen zijn halverwege zwart.
	Roodachtig.
	Grijs, nagels zwart.
	Pupil zwart, iris donkerbruin, om het oog een gele oogring.
Kleur en tekening:	Pop: kop, schedel geheel geelgroen, boven het oog een smal lichtgeel randje. Wangen geelgroen. Keel / bef wit grijs met een fijne zwarte streep-tekening. Vanaf de snavel naar het oog een zwarte teugel, die vaag zichtbaar is achter het oog
Lichaam:	Borst witgrijs met fijne zwarte streep-tekening. Onderlijf witgrijs met fijne zwarte streep-tekening. Flanken vanaf de vleugelbocht geel, met fijne zwarte streep-tekening. Mantel / rugdek geelgroen. Stuit geel.
Vleugels en staart:	Slagpennen zwart met witte omzoming. Dekveren groengeel. De grote vleugeldekveren zwart, waarvan er 4 een witte omzoming aan het uiteinde hebben. Deze vormen de vleugel-tekening. Staart zwartgrijs met aan de 3 buitenste pennen een gele vlek, die samen de staartspiegel vormen. Onderstaart geel. De 2 buitenste pennen zijn halverwege zwartgrijs Onderstaart groengeel.
Snavel:	Roodachtig.
Poten:	Grijs, nagels zwart.
Ogen:	Pupil zwart, iris roodbruin.